

TURBOMECANICA S.A.

**SITUAȚII FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018**

**PREGĂTITE ÎN CONFORMITATE CU
STANDARDELE INTERNAȚIONALE DE RAPORTARE FINANCIARĂ
ADOPTATE DE UNIUNEA EUROPEANĂ,
CONFORM ORDINULUI MINISTRULUI FINANȚELOR PUBLICE NR. 2844/2016,
CU MODIFICĂRILE ULTERIOARE**

(Împreună cu raportul auditorului independent și raportul administratorilor)

CUPRINS**PAGINA**

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT	1 - 4
SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL	5
SITUAȚIA POZIȚIEI FINANCIARE	6 - 7
SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR	8
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ÎN CAPITALURILE PROPRII	9 - 10
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE	11 - 60
RAPORTUL ADMINISTRATORILOR	1 - 26
DECLARATIE ADMINISTRATOR	1

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Catre Actionarii,
Turbomecanica S.A.

Raport cu privire la situațiile financiare

Opinie

1. Am auditat situațiile financiare ale Societății Turbomecanica S.A. („Societatea”), cu sediul social în București, identificată prin codul unic de înregistrare fiscală 3156315, care cuprind situația poziției financiare la data de 31 decembrie 2018 și situația rezultatului global, situația modificărilor capitalurilor proprii și situația fluxurilor de trezorerie aferente exercițiului încheiat la această dată, precum și un sumar al politicilor contabile semnificative și notele explicative.
2. Situațiile financiare la 31 decembrie 2018 se identifică astfel:
 - Activ net / Total capitaluri proprii: 110.194.604 Lei
 - Profitul net al exercițiului financiar: 24.847.717 Lei
3. În opinia noastră, situațiile financiare anexate prezintă fidel, sub toate aspectele semnificative poziția financiară a Societății la data de 31 decembrie 2018, și (la) performanța sa financiară și fluxurile sale de trezorerie aferente exercițiului încheiat la data respectivă, în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor publice nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare.

Baza pentru opinie

4. Am desfășurat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit (“ISA”), Regulamentul UE nr. 537 al Parlamentului și al Consiliului European (în cele ce urmează „Regulamentul”) și Legea nr. 162/2017 („Legea”). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt descrise detaliat în secțiunea “Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenți față de Societate, conform Codului Etic al Profesioniștilor Contabili emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (codul IESBA), conform cerințelor etice care sunt relevante pentru auditul situațiilor financiare în România, inclusiv Regulamentul și Legea, și ne-am îndeplinit responsabilitățile etice conform acestor cerințe și conform Codului IESBA. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

Aspectele cheie de audit

5. Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestora și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte.

Aspectele cheie de audit	Abordarea auditului cu privire la aspectul cheie de audit
Recunoașterea veniturilor	
<p>Am identificat două aspecte esențiale cu privire la veniturile obținute din reparații și vânzarea de componente aeronautice produse, prezentate mai jos, pe care le considerăm importante datorită complexității operațiunii și raționamentului pe care îl implică:</p> <ul style="list-style-type: none"> • înregistrarea completă a contractelor/clientilor mari • momentul la care sunt recunoscute veniturile <p>Politicile contabile referitoare la recunoașterea veniturilor sunt menționate în nota 3 la situațiile financiare, iar cele două surse de venituri menționate mai sus au fost prezentate la nota 3 la situațiile financiare.</p>	<p>Auditul nostru a inclus următoarele proceduri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Am evaluat controalele existente cu privire la procesele de afaceri, respectiv procesul de facturare și recunoașterea veniturilor; • Am testat eficiența operațională a controalelor printr-un eșantion de venituri obținând probe ale semnăturilor și aprobărilor necesare referitoare la tranzacțiile examinate; • Am confirmat veniturile cu cei mai importanți clienți selectați; • Am analizat acordurile comerciale încheiate între Societate și cei mai importanți clienți și am comparat sumele prevăzute în acorduri cu venitul efectiv înregistrat în situațiile financiare; • Am selectat un eșantion de venituri, pe care le-am comparat cu documentele justificative.

Alte informații – Raportul administratorilor

6. Administratorii sunt responsabili pentru întocmirea și prezentarea altor informații. Acele alte informații cuprind Raportul administratorilor, dar nu cuprind situațiile financiare și raportul auditorului cu privire la acestea, aceasta fiind prezentată într-un raport separat.

Opinia noastră cu privire la situațiile financiare nu acoperă și aceste alte informații și cu excepția cazului în care se menționează explicit în raportul nostru, nu exprimăm nici un fel de concluzie de asigurare cu privire la acestea.

În legătură cu auditul situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018, responsabilitatea noastră este să citim acele alte informații și, în acest demers, să apreciem dacă acele alte informații sunt semnificativ inconsecvente cu situațiile financiare, sau cu cunoștințele pe care noi le-am obținut în timpul auditului, sau dacă ele par a fi denaturate semnificativ.

În ceea ce privește Raportul administratorilor, am citit și raportăm dacă acesta a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor publice nr. 2844/2016, cu modificările ulterioare, pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare.

În baza exclusiv a activităților care trebuie desfășurate în cursul auditului situațiilor financiare, în opinia noastră:

- a) Informațiile prezentate în Raportul administratorilor pentru exercițiul financiar pentru care au fost întocmite situațiile financiare sunt în concordanță, în toate aspectele semnificative, cu situațiile financiare;
- b) Raportul Administratorilor, a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor publice nr. 2844/2016, cu modificările ulterioare, pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare.

În plus, în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre cu privire la Societate și la mediul acesteia, dobândite în cursul auditului situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2018, ni se cere să raportăm dacă am identificat denaturări semnificative în Raportul administratorilor. Nu avem nimic de raportat cu privire la acest aspect.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernarea pentru situațiile financiare

7. Conducerea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor publice nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană cu modificările ulterioare și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.
8. În întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă pentru aprecierea capacității Societății de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Societatea sau să oprească operațiunile, fie nu are nicio altă alternativă realistă în afara acestora.
9. Persoanele responsabile cu guvernarea sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Societății.

Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare

10. Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulativ, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.
11. Ca parte a unui audit în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:
 - Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzată fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetecare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetecare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
 - Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Societății.
 - Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
 - Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoeli semnificative privind capacitatea Societății de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probe de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Societatea să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.

- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele de bază într-o manieră care realizează prezentarea fidelă.
12. Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.
 13. De asemenea, furnizăm persoanelor responsabile cu guvernanta o declarație că am respectat cerințele etice relevante privind independența și că le-am comunicat toate relațiile și alte aspecte despre care s-ar putea presupune, în mod rezonabil, că ne afectează independența și, acolo unde este cazul, măsurile de protecție aferente.
 14. Dintre aspectele comunicate cu persoanele responsabile cu guvernanta, stabilim care sunt aspectele cele mai importante pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă și care reprezintă, prin urmare, aspecte cheie de audit. Descriem aceste aspecte în raportul auditorului, cu excepția cazului în care legile sau reglementările interzic prezentarea publică a aspectului sau a cazului în care, în circumstanțe extrem de rare, determinăm că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul nostru deoarece se preconizează în mod rezonabil ca beneficiile interesului public să fie depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

Raport cu privire la alte dispoziții legale și de reglementare

15. Am fost numiți de Adunarea Generală a Acționarilor la data de 14.11.2017 să audităm situațiile financiare ale Turbomecanica SA pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2018. Durata totală neîntreruptă a angajamentului nostru este de 1 an, acoperind exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2018.

Confirmăm că:

- Opinia noastră de audit este în concordanță cu raportul suplimentar prezentat Comitetului de Audit al Societății, pe care l-am emis în aceeași dată în care am emis și acest raport. De asemenea, în desfășurarea auditului nostru, ne-am păstrat independența față de entitatea auditată.
- Nu au fost furnizate **serviciile non audit** interzise, menționate la articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul UE nr. 537/2014.

Partenerul de misiune al auditului pentru care s-a întocmit acest raport al auditorului independent este Madeline Alexander.

Madeline Alexander, Partener Audit

*Înregistrată la Autoritatea pentru Supravegherea Publică
a Activității de Audit Statutar cu numărul 36*

În numele:

DELOITTE AUDIT S.R.L.

*Înregistrată la Autoritatea pentru Supravegherea Publică
a Activității de Audit Statutar cu numărul 25*

Sos. Nicolae Titulescu nr. 4- 8, America House, Intrarea de Est,
Etajul 2 - zona Deloitte și Etajul 3, sector 1,
București, România
21 martie 2019

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Nota	31 decembrie 2018 RON	31 decembrie 2017 RON
Venituri	4	112.387.772	100.766.069
Alte castiguri si pierderi	9	484.761	3.732.181
Venituri din productia de imobilizari		-	-
Variatia stocurilor		(1.043.853)	5.847.409
Materii prime si materiale	5	(30.764.226)	(38.753.621)
Cheltuieli cu beneficiile angajatilor	6	(34.250.089)	(31.184.420)
Cheltuieli cu deprecierea activelor		(8.490.388)	(6.702.423)
Costuri financiare, net	7	(2.895.023)	(3.413.951)
Venituri financiare	7	504	1
Alte cheltuieli operationale	8	(7.016.569)	(5.638.683)
Castiguri/(Pierderi) din active destinate vanzarii	9	809.724	20.104
Diferente favorabile/nefavorabile din reevaluare		-	(6.214.653)
Profit inainte de impozitare		29.222.612	18.458.013
Impozitul pe profit / Impozit profit amanat	10	(4.374.895)	(4.807.092)
Profitul anului		24.847.717	13.650.921
Alte venituri globale, nete de impozit:			
Impozit pe profit amanat		-	-
Diferente din reevaluare		-	-
(Pierdere) / Castig actuarial aferent planului de beneficii determinate	21	(674.648)	-
Alte venituri globale totale		(674.648)	-
Rezultatul global al anului		24.173.069	13.650.921
Rezultat pe actiune:	27		
Numar de actiuni		369.442.475	369.442.475
(RON / actiune)		0.07	0.03

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 21 martie 2019.

ION DINCA,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

Notele atașate fac parte integrantă din aceste situații financiare.

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA POZITIEI FINANCIARE
LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Nota	31 decembrie 2018 RON	31 decembrie 2017 RON
ACTIVE			
Active pe termen lung:			
Imobilizari corporale	11	54.393.716	59.961.955
Imobilizari necorporale	12	4.620.294	6.784.610
Alte active		1.772.000	1.000
Total active pe termen lung		60.786.009	66.747.565
Active circulante:			
Stocuri	13	38.203.237	36.947.781
Creante comerciale	14	2.452.667	2.632.790
Alte creante	15	1.762.178	1.711.184
Numerar si echivalente de numerar	16	6.990.513	9.636.856
Active destinate vanzarii	17	-	6.966.252
Total active circulante		49.408.595	57.894.863
Total active		110.194.604	124.642.427
CAPITALURI PROPRII SI DATORII			
Capital si rezerve:			
Capital emis	18	1.024.571.055	1.024.571.055
Rezerve	19	87.815.126	88.372.743
Rezultat reportat		(1.036.441.556)	(1.052.231.734)
Actiuni proprii	27	(599.408)	(599.408)
Total capitaluri proprii		75.345.217	60.112.656
Datorii pe termen lung:			
Imprumuturi	20	1.713.317	5.670.250
Datorii cu impozitul amanat	10	2.163.750	3.659.565
Provizioane	21	1.493.086	1.259.764
Alte datorii pe termen lung	24	1	-
Total datorii pe termen lung		5.370.154	10.589.580

Notele atașate fac parte integrantă din aceste situații financiare.

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA POZITIEI FINANCIARE
LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Nota	31 decembrie 2018 RON	31 decembrie 2017 RON
Datorii curente:			
Datorii comerciale si alte datorii	22	2.791.929	5.817.305
Imprumuturi	20	12.019.531	37.168.913
Impozit profit curent	10	3.303.399	1.517.497
Provizioane	21	3.900.826	3.597.787
Venituri inregistrate in avans	23	159.227	868.861
Alte datorii curente	23	7.304.321	4.969.829
Total datorii curente		29.479.233	53.940.192
Total datorii		34.849.387	64.529.773
Total capitaluri proprii si datorii		110.194.604	124.642.427

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 21 martie 2019.

ION DINCA,
 Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
 Director General

Notele atașate fac parte integrantă din aceste situații financiare.

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Fluxuri de numerar din activități operaționale:		
Profitul/ (pierdere) net al anului	24.847.717	13.650.921
Ajustari pentru:		
Impozit pe profit	4.374.895	4.807.092
Cheltuieli cu deprecierea activelor	8.490.388	6.702.423
Constituire (Reversare) Provizion pentru creanțe (Reversare)/Provizion pentru stocuri	(250.012)	189.040
Alte provizioane	(109.059)	1.985.253
Alte provizioane	536.360	(2.883.012)
Castig net din vanzarea de mijloace fixe	(806.041)	(16.421)
Costuri financiare	2.555.591	2.670.158
Alte venituri financiare	(504)	(1.721)
(Castiguri)/Pierdere nete(a) din diferente de curs	12.599	(3.023.463)
Mișcări în capitalul circulant:		
(Creștere)/descreștere creanțe comerciale și alte creanțe	(1.391.226)	1.803.476
(Creștere)/descreștere stocuri	(1.146.396)	(13.893.757)
(Creștere)/descreștere datorii comerciale și alte datorii	(2.894.907)	(1.434.654)
Numerar generat din/ (utilizat in) din activități operaționale	34.219.403	10.555.336
Impozit pe profit platit	(3.988.314)	(4.581.307)
Dobanzi platite/primite nete	(2.555.087)	(2.663.377)
Numerar net generat din activități operaționale	27.676.002	3.310.652
Fluxuri de numerar din activități de investiții		
Plăți aferente imobilizărilor corporale	(2.860.293)	(2.585.398)
Plăți aferente imobilizărilor necorporale	(493.708)	(466.092)
Încasări din vanzarea imobilizari	10.368.460	16.421
Numerar net generat din/(utilizat) în activități de investiții	7.014.459	(3.035.069)
Fluxuri de numerar din activități de finanțare:		
(Rambursări)/incasari de împrumuturi	(29.118.913)	1.269.844
(Pierdere)/Castig actuarial aferent planului de beneficii determinate	-	-
Dividende platite	(8.217.891)	(3.573.477)
Cedari/(Plăți) aferente acțiunilor proprii răscumpărate	-	163.417
Numerar net utilizat in activități de finanțare	(37.336.804)	(2.140.216)
Creștere/(Descreștere) neta a numerarului si a echivalentelor de numerar	(2.646.343)	(1.864.633)
Numerar si echivalente de numerar la inceputul anului financiar	9.636.857	11.501.493
Numerar si echivalente de numerar la sfarsitul anului	6.990.513	9.636.856

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 21 martie 2019.

ION DINCA,
 Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
 Director General

Notele atașate fac parte integrantă din aceste situații financiare.

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR CAPITALURILOR PROPRII
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Capital social	Rezerve	Rezerve din reevaluare	Rezultat reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2017	1.024.571.055	46.749.188	33.771.624	(1.058.793.549)	46.298.318
Profitul/(Pierderea) anului	-	-	-	13.650.921	13.650.921
Realizarea rezervelor de reevaluare	-	-	3.885.981	(3.885.981)	-
Creșteri în rezerve legale	-	233.042	-	(233.042)	-
Alte venituri globale nete de impozit	-	3.732.908	-	(3.732.908)	-
Acțiuni proprii	-	-	-	163.417	163.417
Sold la 31 decembrie 2017	1.024.571.055	50.715.138	37.657.605	(1.052.831.142)	60.112.656

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 21 martie 2019.

ION DINCA,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

Notele atașate fac parte integrantă din aceste situații financiare.

TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR CAPITALURILOR PROPRII
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Capital social	Rezerve	Rezerve din reevaluare	Rezultat reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2018	1.024.571.055	50.715.138	37.657.605	(1.052.831.142)	60.112.656
Profitul/(Pierderea) anului	-	-	-	24.847.717	24.847.717
Realizarea rezervelor de reevaluare	-	-	(2.308.288)	2.308.288	-
Creșteri în rezerve legale	-	1.750.671	-	(1.750.671)	-
Alte rezerve	-	-	-	(674.648)	(674.648)
Dividende platite	-	-	-	(8.940.508)	(8.940.508)
Sold la 31 decembrie 2018	1.024.571.055	52.465.809	35.349.317	1.037.040.964	75.345.217

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 21 martie 2019.

ION DINCA,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

Notele atașate fac parte integrantă din aceste situații financiare.

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

1. INFORMATII GENERALE

TURBOMECHANICA S.A. („Turbomecanica” sau „Societatea”) este o societate comerciala pe actiuni, infiintata in 1975, cu scopul de a produce motoare, ansamble mecanice si echipamente pentru aeronave. Capitalul societatii este privat si actiunile sunt tranzactionate in cadrul Bursei de Valori Bucuresti. Structura actionariatului este prezentata pe web site BVB.

Fazele evolutiei Societatii au fost urmatoarele: 1975-1977 – Fabrica de motoare Bucuresti; 1978-1990 – Intreprinderea Turbomecanica Bucuresti; din 20.11.1990, prin HG 1213, s-a constituit Societatea Comerciala Turbomecanica SA. Dupa 1991, din Turbomecanica SA s-au desprins doua societati comerciale: Aeroteh SA si Micron-Turboteh SA.

Obiectul de activitate al Societatii il reprezinta fabricatia motoarelor si ansamblelor mecanice pentru avioane si elicoptere. Principalele produse realizate de Societate sunt: motoare Turmo, motoare Viper, modernizare elicoptere Puma, piese schimb pentru motoare Turmo, Viper, Spey, piese si motoare pentru Rolls-Royce. Turbomecanica este unicul producator de motoare cu turbina de gaze si ansamble mecanice pentru aeronave din cadrul industriei romanesti.

Principali clienti ai Societatii sunt pe piata interna – Minsiterul Apararii si IAR Barsov, dar societatea are totodata tranzactii cu clienti aflati in Europa.

Evolutia numarului mediu de angajati a fost dupa cum urmeaza:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Numar mediu angajati	426	447

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNATIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ

Aplicarea inițială a noilor amendamente la standardele existente în vigoare pentru perioada de raportare curentă

Următoarele amendamente la standardele existente si interpretările noi emise de Consiliul pentru standarde internationale de contabilitate (IASB) si adoptate de UE sunt în vigoare pentru perioada de raportare curentă:

- **IFRS 9 „Instrumente financiare”** - adoptat de UE în 22 noiembrie 2016 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),
- **IFRS 15 „Venituri din contracte cu clienții”** și amendamentele la IFRS 15 „Data intrării în vigoare a IFRS 15” - adoptate de UE în 22 septembrie 2016 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),
- **Amendamente la IFRS 2 „Plata pe bază de acțiuni”** – Clasificarea și evaluarea tranzacțiilor cu plată pe bază de acțiuni - adoptat de UE în 27 februarie 2018 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),
- **Amendamente la IFRS 4 „Contracte de asigurare”** - Aplicarea IFRS 9 Instrumente financiare împreună cu IFRS 4 Contracte de asigurare - adoptat de UE în 3 noiembrie 2017 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018 sau la aplicarea pentru prima dată a IFRS 9 „Instrumente financiare”),
- **Amendamente la IFRS 15 „Venituri din contracte cu clienții”** – Clarificări la IFRS 15 Venituri din contracte cu clienții - adoptate de UE în 31 octombrie 2017 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),
- **Amendamente la IAS 40 „Investiții imobiliare”** – Transferuri de investiții imobiliare - adoptat de UE în 14 martie 2018 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

Aplicarea inițială a noilor amendamente la standardele existente în vigoare pentru perioada de raportare curentă (continuare)

- **Amendamente la IFRS 1 și IAS 28 datorită „Îmbunătățirilor IFRS (ciclul 2014-2016)”** care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 1, IFRS 12 și IAS 28) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări - adoptate de UE în 7 februarie 2018 (Amendamentele la IFRS 1 și IAS 28 se vor aplica pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018),
- **IFRIC 22 „Tranzacții cu valută și avansuri”** - adoptat de UE în 28 martie 2018 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2018).

Adoptarea acestor amendamente la standardele existente nu a dus la modificări semnificative în situațiile financiare ale TURBOMECANICA S.A.

Standarde și amendamente la standardele existente emise de IASB și adoptate de UE, dar care nu au intrat încă în vigoare

La data aprobării acestor situații financiare, următoarele standarde noi și amendamente la standardele emise de IASB și adoptate de UE nu sunt încă în vigoare.

- **IFRS 16 „Contracte de leasing”** - adoptat de UE în 31 octombrie 2017 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **Amendamente la IFRS 9 „Instrumente financiare”** - Caracteristici de plată în avans prin compensare negativă - adoptat de UE în 22 martie 2018 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **IFRIC 23 „Incertitudine cu privire la tratamentele aplicate pentru impozitul pe profit”** - adoptat de UE în 23 octombrie 2018 (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019).

Standardele noi și amendamentele la standardele existente emise de IASB, dar care nu au fost încă adoptate de UE

În prezent, IFRS astfel cum au fost adoptate de UE nu diferă semnificativ de reglementările adoptate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB), cu excepția următoarelor standarde noi, a amendamentelor la standardele existente și interpretările noi, care nu au fost aprobate pentru utilizare în UE la data publicării situațiilor financiare (datele de intrare în vigoare menționate mai jos sunt pentru toate standardele IFRS):

- **IFRS 14 „Conturi de amânare aferente activităților reglementate”** (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016) - Comisia Europeană a decis să nu emită procesul de aprobare a acestui standard interimar și să aștepte standardul final,
- **IFRS 17 „Contracte de asigurare”** (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2021),
- **Amendamente la IFRS 3 „Combinări de întreprinderi”** - Definiția unei întreprinderi (aplicabil pentru combinările de întreprinderi a căror dată de achiziție este începând cu sau după prima perioadă de raportare anuală începând cu sau după 1 ianuarie 2020 și achizițiilor de active care au loc începând cu sau după perioada respectivă),

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

Standarde și amendamente la standardele existente emise de IASB și adoptate de UE, dar care nu au intrat încă în vigoare (continuare)

- **Amendamente la IFRS 10 „Situatii financiare consolidate” și IAS 28 „Investiții în entități asociate și asocieri în participație”**- Vânzarea de sau contribuția cu active între un investitor și entitățile asociate sau asocierile în participație ale acestuia și amendamentele ulterioare (data intrării în vigoare a fost amânată pe perioadă nedeterminată, până când se va finaliza proiectul de cercetare privind metoda punerii în echivalență),
- **Amendamente la IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare” și IAS 8 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori”** - Definiția materialității (aplicabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2020),
- **Amendamente la IAS 19 „Beneficiile angajaților”** - Modificarea, reducerea sau decontarea planului (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **Amendamente la IAS 28 „Investiții în entități asociate și asocieri în participație”** - Interese pe termen lung în entități asociate și asocieri în participație (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **Amendamente la diverse standarde datorită „Îmbunătățirilor IFRS (ciclul 2015-2017)”** care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 și IAS 23) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări (aplicabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2019),
- **Amendamente la Referințele la Cadrul Conceptual al Standardelor IFRS** (aplicabil pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2020).

TURBOMECANICA S.A. anticipează că adoptarea acestor standarde și amendamente la standardele existente nu va avea un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Societății în perioada de aplicare inițială.

Contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor pentru un portofoliu de active și pasive financiare ale cărei principii nu au fost adoptate de UE rămâne nereglementată.

Conform estimărilor Societății, folosirea contabilității de acoperire împotriva riscurilor unui portofoliu de active și pasive financiare conform **IAS 39: “Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare”** nu ar afecta semnificativ situațiile financiare, dacă este aplicată la data bilanțului.

Informații suplimentare cu privire la anumite standarde, actualizări, amendamente și interpretări care pot fi folosite când este cazul:

- **IFRS 9 „Instrumente Financiare”**, emis pe data de 24 iulie 2014 este standardul ce înlocuiește IAS 39 Instrumente Financiare, Recunoaștere și Evaluare. IFRS 9 include cerințe privind instrumentele financiare, referitoare la recunoașterea, clasificarea și evaluarea, pierderile din depreciere, derecunoașterea și contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor.

Clasificarea și evaluarea - IFRS 9 introduce o nouă abordare privind clasificarea activelor financiare, care este determinată de caracteristicile fluxurilor de numerar și de modelul de business în cadrul căruia este deținut un activ. Această abordare unică bazată pe principii înlocuiește cerințele din IAS 39 bazate pe reguli. Noul model va determina de asemenea existența unui singur model de depreciere aplicabil tuturor instrumentelor financiare.

Pierderi din depreciere - IFRS 9 introduce un model nou privind pierderile din depreciere, bazat pe pierderile așteptate, care va impune recunoașterea mai rapidă a pierderilor așteptate din deprecierea creanțelor. Standardul prevede ca entitățile să înregistreze pierderile din depreciere așteptate aferente creanțelor din momentul recunoașterii inițiale a instrumentelor financiare și totodată să recunoască mult mai repede pierderile din depreciere așteptate pe întreaga durată de viață a acestora.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

Contabilitatea de acoperire: IFRS 9 introduce un model semnificativ îmbunătățit privind contabilitatea de acoperire, ce cuprinde cerințe suplimentare de prezentare a informațiilor privind activitatea de administrare a riscurilor. Noul model reprezintă o revizuire semnificativă a principiilor contabilității de acoperire, care permite alinierea tratamentului contabil cu activitățile de administrare a riscurilor.

Credit propriu: IFRS 9 elimină volatilitatea din contul de profit sau pierdere cauzată de modificarea riscului de credit aferent datoriilor evaluate la valoare justă. Modificarea cerințelor de contabilizare a acestor datorii presupune că veniturile generate de deteriorarea propriului risc de credit al unei entități nu vor mai fi recunoscute prin profit sau pierdere.

- **IFRS 14 „Conturi de amânare aferente activităților reglementate”** emis de IASB în 30 ianuarie 2014. Acest standard are scopul de a permite entităților care adoptă pentru prima dată IFRS, și care recunosc în prezent conturile de amânare aferente activităților reglementate conform politicilor contabile general acceptate anterioare, să continue să facă acest lucru la trecerea la IFRS.
- **IFRS 15 „Venituri din contracte cu clienții”** emis de IASB în 28 mai 2014 (la 11 septembrie 2015, IASB a amânat data intrării în vigoare a IFRS 15 la 1 ianuarie 2018 iar la 12 aprilie 2016 IASB a adus clarificări acestui standard). IFRS 15 specifică modul în care și momentul când o entitate care raportează conform IFRS trebuie să recunoască veniturile și prevede ca aceste entități să furnizeze utilizatorilor situațiilor financiare informații mai clare și mai relevante. Standardul înlocuiește IAS 18 „Veniturile”, IAS 11 „Contracte de construcții” și un număr de interpretări legate de venituri. Aplicarea standardului este obligatorie pentru toate entitățile care raportează conform IFRS și se aplică aproape tuturor contractelor cu clienții: principalele excepții sunt contractele de leasing, instrumentele financiare și contractele de asigurări. Principiul de bază al noului standard este ca societățile să recunoască veniturile pentru a identifica transferul de bunuri sau servicii către clienți la sume care să reflecte contraprestația (adică plata) la care societatea se așteaptă în schimbul bunurilor sau serviciilor respective. Noul standard va avea ca rezultat informații sporite cu privire la venituri, va oferi îndrumări cu privire la tranzacțiile care nu erau tratate în întregime în trecut (spre exemplu, veniturile din servicii și modificările contractelor) și va oferi îndrumări mai eficiente cu privire la acordurile cu elemente multiple.
- **IFRS 16 „Contracte de leasing”** emis de IASB în 13 ianuarie 2016. Conform IFRS 16, locatarul recunoaște un activ cu drept de utilizare și o datorie de leasing. Activul cu drept de utilizare este tratat similar cu alte active non-financiare și este amortizat corespunzător. Datoria de leasing este inițial evaluată la valoarea actualizată a plăților de leasing datorate pe durata contractului, actualizată la rata implicită în contract, dacă aceasta poate fi stabilită cu ușurință. Dacă rata nu poate fi stabilită cu ușurință, locatarul va folosi rata incrementală de împrumut. Ca și în cazul standardului care precedea IFRS 16, IAS 17, locatorii clasifică contractele de leasing ca leasing financiar sau operațional. Un contract de leasing este clasificat ca leasing financiar dacă transferă în mare măsură toate riscurile și beneficiile care decurg din proprietatea asupra unui activ suport. În caz contrar, contractul este clasificat drept leasing operațional. În contractele de leasing financiar, locatorul recunoaște veniturile pe durata contractului, pe baza unui model care reflectă o rată constantă periodică a rentabilității investiției nete. Locatorul recunoaște plățile de leasing operațional ca venit pe bază liniară sau, dacă este mai reprezentativ pentru modelul în care beneficiul care decurge din utilizarea activului suport este redus, pe o altă bază sistematică.
- **IFRS 17 „Contracte de asigurare”** emis de IASB în 18 mai 2017. Noul standard prevede că obligațiile de asigurare trebuie să fie evaluate la o valoare actuală de realizare și oferă o abordare de evaluare și prezentare mai uniformă pentru toate contractele de asigurare. Aceste cerințe au rolul de a obține o contabilizare a contractelor de asigurare consecventă, bazată pe principii. IFRS 17 prevează asupra IFRS 4 „Contracte de asigurare” și a interpretărilor aferente când este aplicat.
- **Amendamente la IFRS 2 „Plata pe bază de acțiuni” – Clasificarea și evaluarea tranzacțiilor cu plată pe bază de acțiuni** emise de IASB în 20 iunie 2016. Amendamentele prevăd cerințe în contabilitate pentru: (a) efectele condiției de intrare în și ieșire din drepturi asupra evaluării plăților pe bază de acțiuni decontate în numerar; (b) plățile pe bază de acțiuni cu o componentă de decontare netă pentru obligațiile privind impozitele reținute la sursă; și (c) modificarea termenilor și condițiilor unei plăți pe bază de acțiuni care schimbă clasificarea tranzacției din tranzacție decontată în numerar în tranzacție decontată prin capital propriu.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

- **Amendamente la IFRS 4 „Contracte de asigurare” – Aplicarea IFRS 9 Instrumente financiare împreună cu IFRS 4 Contracte de asigurare** emise de IASB în 12 septembrie 2016. Amendamentele abordează problemele apărute din implementarea noului standard privind instrumentele financiare, IFRS 9, înainte de înlocuirea standardului pe care Consiliul îl elaborează pentru IFRS 4.
- **Amendamente la IFRS 9 „Instrumente financiare” - Caracteristici de plată în avans prin compensare negativă** emise de IASB în 12 octombrie 2017. Amendamentele modifică cerințele existente în IFRS 9 privind drepturile de reziliere pentru a permite măsurarea la costul amortizat (sau, în funcție de modelul de afacere, la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global) chiar și în cazul plăților compensatorii negative. În conformitate cu amendamentele, semnul valorii plăților anticipate nu este relevant, spre exemplu în funcție de rata dobânzii care prevalează la momentul rezilierii, se poate efectua o plată în favoarea părții contractante care efectuează rambursarea anticipată. Calculul acestei plăți compensatorii trebuie să fie același atât în cazul unei penalități de rambursare anticipată, cât și în cazul câștigului de rambursare anticipată.
- **Amendamente la IFRS 10 „Situatii financiare consolidate” și IAS 28 „Investiții în entități asociate și asocieri în participație”- Vânzarea de sau contribuția cu active între un investitor și entitățile asociate sau asocierile în participație ale acestuia** emise de IASB în 11 septembrie 2014 (în 17 decembrie 2015, IASB a amânat data intrării în vigoare pe termen nedefinit). Amendamentele soluționează contradicția dintre cerințele IAS 28 și IFRS 10 și clarifică faptul că într-o tranzacție care implică o entitate asociată sau asociere în participație, câștigurile sau pierderile sunt recunoscute atunci când activele vândute sau aduse drept contribuție reprezintă o întreprindere.
- **Amendamente la IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare” și IAS 8 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori” – Definiția materialității** emise de IASB în 31 octombrie 2018. Amendamentele clarifică definiția materialității și cum ar trebui aplicată prin includere în ghidul de definiții.
- **Amendamente la IAS 19 „Beneficiile angajaților”** – Modificarea, reducerea sau decontarea planului emise de IASB în 7 februarie 2018. Amendamentele trebuie să utilizeze ipotezele actualizate din această reevaluare pentru a determina costul serviciilor actuale și dobânda netă pentru restul perioadei de raportare după modificarea planului.
- **Amendamente la IAS 28 „Investiții în entități asociate și asocieri în participație” – Interese pe termen lung în entități asociate și asocieri în participație** emise de IASB în 12 octombrie 2017. Amendamentele au fost introduse pentru a clarifica faptul că o entitate aplică IFRS 9 incluzând cerințele sale de depreciere, pentru interesele pe termen lung într-o asociere sau asociere în participație care face parte din investiția netă în societatea asociată sau în asocierea în participație, dar la care nu se aplică metoda punerii în echivalență. Amendamentele elimină, de asemenea, punctul 41, deoarece Consiliul a considerat că doar a reiterat cerințele din IFRS 9 și a creat confuzie cu privire la contabilizarea intereselor pe termen lung.
- **Amendamente la IAS 40 „Investiții imobiliare”** – Transferuri de investiții imobiliare emise de IASB în 8 decembrie 2016. Amendamentele prevăd că o entitate va transfera un imobil la, sau de la, investiții imobiliare numai atunci când există dovezi pentru schimbarea utilizării. O schimbare în utilizare intervine atunci când imobilul este definit sau nu mai este definit ca investiție imobiliară. Schimbarea de către conducere a destinației de utilizare a imobilului nu constituie dovadă a schimbării utilizării. Amendamentele prevăd de asemenea că lista de dovezi de la alin. 57 a fost întocmită ca o listă de exemple neexhaustivă, spre deosebire de lista anterioară exhaustivă.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

- **Amendamente la IFRS 1 și IAS 28 datorită „Îmbunătățirilor IFRS (ciclul 2014-2016)”** emise de IASB în 8 decembrie 2016. Amendamentele la diverse standarde care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 1, IFRS 12 și IAS 28) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări. Modificările includ: (i) eliminarea scutirilor pe termen scurt de la alin. E3-E7 din IFRS 1, întrucât și-au atins scopul dorit, (ii) clarificarea alegerii metodei de evaluare la valoarea justă prin profit sau pierdere a unei investiții într-o entitate asociată sau o asocierie în participație deținută de o entitate care este o organizație cu capital de risc, sau o altă entitate calificată, este disponibilă pentru orice investiție într-o entitate asociată sau asocierie în participație pe bază de investiție, la momentul recunoașterii inițiale.
- **Amendamente la IFRS 3 „Combinări de întreprinderi”** – Definiția unei întreprinderi emise de IASB în 22 octombrie 2018. Amendamentele au fost introduse pentru a îmbunătăți definiția unei întreprinderi. Definiția modificată subliniază faptul că produsul unei întreprinderi constă în furnizarea de bunuri și servicii clienților, în timp ce definiția anterioară s-a concentrat asupra rezultatelor sub formă de dividende, costuri mai reduse sau alte beneficii economice pentru investitori și altele. În plus față de modificarea textului definiției, Consiliul a oferit îndrumări suplimentare.
- **Amendamente la diverse standarde datorită „Îmbunătățirilor IFRS (ciclul 2015-2017)”** emise de IASB în 12 decembrie 2017. Amendamentele la diverse standarde care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 și IAS 23) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări. Amendamentele clarifică faptul că: o întreprindere își reevaluează interesul deținut anterior într-o operațiune comună atunci când obține controlul activității (IFRS 3); o societate nu își reevaluează interesul anterior deținut într-o operațiune comună atunci când obține controlul în comun asupra întreprinderii (IFRS 11); o societate contabilizează toate consecințele impozitului pe profit ale dividendelor în același mod (IAS 12); și o întreprindere tratează, în cadrul împrumuturilor generale, orice împrumut inițial realizat pentru a dezvolta un activ atunci când activul este gata pentru utilizarea sau vânzarea sa prevăzută (IAS 23).
- **Amendamente la Referințele la Cadrul Conceptual al Standardelor IFRS** emise de IASB în 29 martie 2018. Întrucât Cadrul Conceptual a fost revizuit, IASB a actualizat referințele la Cadrul Conceptual din Standardele IFRS. Documentul conține amendamente la IFRS 2, IFRS 3, IFRS 6, IFRS 14, IAS 1, IAS 8, IAS 34, IAS 37, IAS 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22, și SIC-32. Acest lucru s-a realizat pentru a sprijini tranziția la Cadrul Conceptual revizuit pentru societățile care întocmesc politici contabile folosind Cadrul Conceptual atunci când niciun Standard IFRS nu se aplică unei anumite tranzacții.
- **IFRIC 22 „Tranzacții cu valută și avansuri”** emis de IASB în 8 decembrie 2016. Interpretarea prevede că data tranzacției, în scopul stabilirii datei cursului valutar, este data recunoașterii inițiale a activului pentru care s-a efectuat avansul ne-monetar sau a obligației cu venitul în avans. Dacă există plăți sau încasări de avansuri multiple, va fi stabilită o dată a tranzacției pentru fiecare plată sau încasare,
- **IFRIC 23 „Incertitudine cu privire la tratamentele aplicate pentru impozitul pe profit”**, emis de IASB în 7 iunie 2017. Poate fi neclar modul în care legea fiscală se aplică unei anumite tranzacții sau unei circumstanțe sau dacă o autoritate fiscală va accepta un tratament fiscal al societății. IAS 12 Impozitul pe profit specifică modul de contabilizare a impozitului curent și impozitului amânat, dar nu și modul în care să se reflecte efectele incertitudinii. IFRIC 23 prevede cerințe care se adaugă cerințelor din IAS 12 specificând modul de reflectare a efectelor incertitudinii în contabilizarea impozitelor pe venit.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE

Principalele politici contabile sunt prezentate mai jos:

Principalele politici contabile aplicate la întocmirea acestor situații financiare sunt prezentate mai jos. Aceste politici au fost aplicate consecvent în toți anii prezențați, dacă nu se specifică altfel.

Declarația de conformitate

Situațiile financiare individuale au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană ("UE"), conform Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr.2844/2016 cu modificările ulterioare.

Bazele întocmirii

Situațiile financiare individuale ale Turbomecanica SA au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”) și cu Interpretările IFRIC, așa cum au fost adoptate de Uniunea Europeană. Situațiile financiare individuale au fost întocmite în baza convenției costului istoric, așa cum au fost modificate în urma reevaluării imobilizărilor corporale și a activelor financiare disponibile pentru vânzare la valoarea justă prin capitalurile proprii.

Întocmirea situațiilor financiare individuale în conformitate cu IFRS necesită utilizarea unor estimări contabile critice. De asemenea, solicită conducerii să folosească raționamentul în procesul de aplicare a politicilor contabile ale Societății.

Continuarea activității

La 31 decembrie 2018 Societatea a înregistrat o pierdere cumulată de 1.036.441.556 RON care include și efectele aplicării indicilor de inflație conform IAS 29. Conducerea recunoaște obligațiile care îi revin în temeiul Legii nr. 31/1990, modificată prin Legea nr. 441/2006, art. 154.24, care decurg din această situație. În anul 2018 societatea a înregistrat un profit 24.847.717 RON și mult din activitatea societății a fost redresată. Societatea are comenzi și clientela stabilă. Aceste situații financiare au fost pregătite conform principiului continuității activității. Totuși, capacitatea Societății de a-și continua activitatea depinde de capacitatea acesteia de a genera suficiente venituri viitoare. Aceste situații financiare nu includ ajustări care ar putea proveni din rezultatul oricărei incertitudini legate de continuitatea activității.

Compania este dependentă de relațiile comerciale pe care le are cu doi clienți interni majori. Cifra de afaceri cu aceștia în anul 2018, reprezintă 91 % din totalul cifrei de afaceri anuale.

Situații comparative

Pentru fiecare element de bilanț, de cont de profit și pierdere, și unde e cazul, pentru situația modificărilor capitalului propriu este prezentată valoarea aferentă elementului corespondent pentru exercițiul financiar precedent.

În cazul în care valorile aferente perioadei precedente nu sunt comparabile cu cele aferente perioadei curente, acestea au fost modificate pentru a asigura consistența cu politicile contabile și cerințele de prezentare pentru anul curent.

Recunoașterea veniturilor

Venitul este evaluat la valoarea justă a contravalorii primite sau care poate fi primită. Venitul din vânzări este diminuat pentru returnări, rabaturi comerciale și alte reduceri similare.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Recunoasterea veniturilor (continuare)

Venituri din vanzarea de bunuri

Veniturile din vanzarea de bunuri sunt recunoscute cand sunt indeplinite cumulativ urmatoarele conditii:

- societatea a transferat cumparatorului riscurile si recompensele semnificative aferente dreptului de proprietate asupra bunurilor;
- societatea nu mai gestioneaza bunurile vandute la nivelul la care ar fi facut-o in mod normal in cazul detinerii in proprietate a acestora si nici nu mai detine controlul efectiv asupra lor;
- valoarea venitului poate fi evaluata in mod fiabil.
- este probabil ca beneficiile economice asociate tranzactiei sa fie directionate catre Societate; si
- costurile suportate sau care vor fi suportate in legatura cu tranzactia pot fi evaluate in mod fiabil.

In mod specific, veniturile din vanzarea de bunuri sunt recunoscute atunci cand bunurile sunt livrate si dreptul de proprietate este transferat.

Venituri din prestarea de servicii

Veniturile generate de un contract de prestari servicii sunt recunoscute la finalizarea serviciului. Stadiul de finalizare a tranzactiei este stabilit dupa cum urmeaza:

- Taxele de instalare sunt recunoscute prin referire la stadiul de finalizare a instalarii, determinat ca proportie a timpului total anticipat pentru instalare care s-a scurs la sfarsitul perioadei de raportare;
- Taxele de intretinere incluse in pretul produselor vandute sunt recunoscute prin trimitere la proportia din costul total al asigurarii intretinerii pentru produsul vandut; si
- Veniturile generate de contractele de tipul „timp si material” sunt recunoscute la ratele contractuale ca ore lucrate si costuri directe implicate.

Venituri din dividende si dobanzi

Venitul din dividende generate de investitii financiare este recunoscut atunci cand a fost stabilit dreptul actionarului de a primi plata (cu conditia ca este probabil ca beneficiile economice sa fie directionate catre Societate si valoarea veniturilor sa poata fi masurata in mod precis).

Venitul din dobanda generat de un activ financiar este recunoscut atunci cand este probabil ca Societatea sa obtina beneficii economice si cand venitul respectiv poate fi masurat in mod fiabil. Venitul din dobanzi se cumuleaza in timp, prin raportare la principal si la rata dobanzii efectiva aplicabila, adica rata care actualizeaza exact viitoarele incasari de numerar estimate de-a lungul perioadei anticipate a activului financiar la valoarea contabila neta a activului la data recunoasterii initiale.

Venituri din inchiriere

Politica societatii de recunoastere a venitului generat de leasing-ul operational este descrisa mai jos.

Leasing

Contractele de leasing sunt clasificate drept contracte de leasing financiar ori de cate ori conditiile contractului de leasing transfera utilizatorului in mod substantial toate riscurile si recompensele aferente dreptului de proprietate. Toate celelalte contracte de leasing sunt clasificate ca leasing operational.

Societatea in calitate de locator

Sumele platibile de catre utilizator conform contractelor de leasing financiar sunt recunoscute drept create la valoarea investitiei nete a Societatii in contractele de leasing. Venitul din contractele de leasing financiar este alocat perioadelor contabile astfel incat sa reflecte o rata de rentabilitate periodica constanta a investitiilor nete ale Societatii cu privire la contractele de leasing.

Venitul din leasing-ul operational este recunoscut liniar de-a lungul perioadei contractului de leasing. Costurile directe initiale implicate in negocierea si contractarea unui leasing operational se adauga valorii contabile a activului dat in leasing si sunt recunoscute liniar de-a lungul perioadei de leasing.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Recunoasterea veniturilor (continuare)

Societatea in calitate de utilizator

Actiunile detinute conform contractelor de leasing financiar sunt initial recunoscute ca active ale Societatii la valoarea justa a acestora la inceputul contractului de leasing sau, daca aceasta este mai scazuta, la valoarea curenta a platilor minime de leasing. Obligatia corespunzatoare fata de proprietar este inclusa in situatia pozitiei financiare ca datorie asociata leasing-ului financiar.

Platile de leasing sunt repartizate intre cheltuieli financiare si diminuarea datoriei asociate leasing-ului astfel incat sa se obtina o rata a dobanzii constanta aferenta soldului datoriei. Cheltuielile financiare sunt imediat recunoscute in contul de profit sau pierdere, daca acestea nu sunt atribuibile direct unor active eligibile, caz in care acestea sunt capitalizate in conformitate cu politica generala a Societatii privind costurile indatorarii. Inchirierile contingente sunt recunoscute ca si cheltuieli in perioadele in care acestea apar.

Platile de leasing operational sunt recunoscute pe cheltuiala liniar de-a lungul perioadei leasing-ului, cu exceptia cazurilor in care o alta baza de calcul este mai reprezentativa pentru intervalul in care se consuma beneficiile economice rezultate din activul luat in leasing. Inchirierile contingente generate conform leasing-ului operational sunt recunoscute ca o cheltuiala in perioada in care acestea apar.

In cazul in care se primesc stimulente de leasing pentru a incheia contracte de leasing operational, astfel de stimulente sunt recunoscute drept datorie. Beneficiul agregat al stimulentelelor este recunoscut ca o diminuare liniara a cheltuielii de inchiriere, cu exceptia cazurilor in care o alta baza sistematica este mai reprezentativa pentru intervalul in care se consuma beneficiile economice rezultate din activul dat in leasing.

Tranzactii in moneda straina

La pregatirea situatiilor financiare ale Societatii, tranzactiile in monede straine, altele decat moneda functionala a Societatii (valute), sunt recunoscute la cursul de schimb valutar de la data tranzactiilor respective. La sfarsitul fiecarei perioade de raportare, elementele monetare exprimate in valuta sunt convertite la cursul de schimb valutar de la data respectiva. Elementele nemonetare contabilizate la valoarea justa, care sunt exprimate intr-o moneda straina, sunt convertite la cursurile curente de la data cand valoarea justa a fost stabilita. Elementele nemonetare, care sunt evaluate la cost istoric intr-o moneda straina nu sunt convertite din nou. Cursurile de schimb folosite sunt 1 EUR = 4.6639 RON (31 decembrie 2018) si 1 USD = 4.0736 RON (31 decembrie 2018), curs mediu EUR 2018 = 4.6535 RON.

Diferentele de schimb valutar aferente elementelor monetare sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere in perioada in care acestea apar, cu exceptia:

- diferentele de curs aferente imprumuturilor in moneda straina pentru activele in curs de executie pentru capacitati de productie viitoare, care sunt incluse in costul acelor active cand ele vor fi privite ca o ajustare a cheltuielii cu dobanda aferenta acestor imprumuturi in moneda straina;
- diferentele de curs aferente tranzactiilor incheiate pentru a acoperi anumite riscuri valutare (vezi mai jos politicile contabile de acoperire impotriva riscurilor).

Costurile indatorarii

Costurile indatorarii, atribuibile in mod direct achizitiei, constructiei sau realizarii activelor eligibile, active care necesita o perioada substantiala de timp pentru a fi gata in vederea utilizarii sau pentru vanzare, se adauga costului acelor active pana cand activele sunt pregatite in mod semnificativ in vederea utilizarii prestabilite sau a vanzarii.

Veniturile din investirea temporara a imprumuturilor obtinute pentru achizitia sau constructia de active eligibile se deduc din costurile indatorarii care se pot capitaliza.

Toate celelalte costuri cu indatorarea sunt recunoscute in profitul sau pierderea, in perioada in care acestea apar.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Beneficiile angajatilor

Pe parcursul desfasurarii normale a activitatii, Societatea plateste statului roman, in numele angajatilor sai, contributiile pentru pensii, sanatate si somaj. Cheltuielile cu aceste plati se inregistreaza in profit sau pierdere in aceeași perioada cu cheltuielile salariale aferente.

Toti angajatii Societatii sunt contribuabili ai planului de pensii al statului roman.

Societatea isi rasplateste angajatii cu beneficii de pensionare conform contractului colectiv de munca. Pentru acest plan de pensii determinat, costul beneficiilor este stabilit folosind metoda unitatilor de credit proiectate, iar evaluarile actuariale sunt realizate la fiecare data a bilantului. Compania recunoaste toate castigurile si pierderile aferente planurilor de beneficii imediat in alte venituri globale si toate cheltuielile legate de planul de beneficii in cheltuieli cu personalul in contul de profit si pierdere .

Valoarea curenta a obligatiilor de pensionare depinde de un numar de factori care sunt stabiliti actuarial folosind un numar de ipoteze. Ipotezele folosite pentru stabilirea costului net (a venitului) pentru pensii include rata de actualizare, nivelul anticipat al inflatiei si rata estimata de crestere a salariului. Orice schimbare a acestor ipoteze va afecta valoarea contabila a obligatiilor de pensionare.

Societatea stabileste rata de actualizare corespunzatoare la sfarsitul fiecarui an. Aceasta este rata dobanzii care ar trebui folosita pentru a stabili valoarea prezenta a viitoarelor iesiri de numerar estimate a fi necesare pentru decontarea obligatiilor de pensionare. La stabilirea ratei de actualizare corespunzatoare, Societatea ia in considerare ratele de dobanda dobanzii aferente obligatiunilor guvernamentale de inalta calitate care sunt exprimate in moneda in care beneficiile vor fi platite, si care au termeni de scadenta aproape egali cu termenii obligatiei de pensii aferente. Alte ipoteza importante avute in vedere se bazeaza pe conditiile actuale ale pietei.

Beneficii pentru terminarea contractului de munca

Beneficiile pentru terminarea contractului de munca se pot plati atunci cand contractul de angajare este incetat de catre Societate inainte de data normala de pensionare sau ori de cate ori un angajat accepta plecarea voluntara in schimbul acestor beneficii. Societatea recunoaste beneficiile pentru terminarea contractului de munca atunci cand aceasta se angajeaza evident fie sa rezilieze contractele de munca ale angajatilor actuali conform unui plan oficial detaliat fara posibilitatea realista de abandonare a acestuia; sau sa ofere beneficii pentru terminarea contractului de munca drept rezultat al unei oferte facute pentru a incuraja plecarea voluntara. Beneficiile datorate la mai mult de 12 luni dupa perioada de raportare sunt actualizate la data de raportare.

Impozitarea

Cheltuielile cu impozitul pe profit reprezinta suma impozitelor de platit in mod curent, precum si a impozitelor pe profit amanate.

Impozitul curent

Impozitul platibil in mod curent se bazeaza pe profitul impozabil realizat in decursul anului. Profitul impozabil difera fata de profitul raportat in declaratia rezultatului global din cauza elementor de venituri sau cheltuieli ce sunt impozabile sau deductibile in alti ani, precum si datorita elementelor care nu sunt niciodata impozabile sau deductibile. Datoria Societatii privind impozitul pe profit curent este determinata folosind ratele de impozitare care au fost promulgate sau in mare masura adoptate pana la sfarsitul perioadei de raportare.

Impozitul amanat

Impozitul amanat se recunoaste pe baza diferentelor temporare dintre valoarea contabila a activelor si a datoriilor din situatiile financiare si baza fiscala corespunzatoare folosita in calculul profitului impozabil. datoriile privind impozitul amanat sunt in general recunoscute pentru toate diferentele temporare impozabile.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Impozitarea (continuare)

Creantele privind impozitul amanat sunt în general recunoscute pentru toate diferențele temporare deductibile în măsura în care este probabil ca profiturile impozabile, față de care creanța privind impozitul amanat se poate utiliza, vor fi disponibile. Nu se recunosc creanțe sau datorii privind impozitul amanat în cazul în care diferența temporară este generată de recunoașterea inițială a fondului comercial sau de recunoașterea inițială a unui activ sau a unei datorii într-o tranzacție care nu reprezintă o combinație de întreprinderi și la momentul tranzacției nu afectează nici profitul contabil, nici profitul impozabil (pierderea fiscală).

Valoarea contabilă a activelor la care se aplică impozitul amanat este revizuită la finalul fiecărei perioade de raportare și redusă până la limita la care nu mai este probabil ca vor fi suficiente profituri impozabile încât să permită recuperarea integrală sau parțială a activelor.

Activele și datoriile privind impozitul amanat sunt măsurate la nivelul impozitelor ce sunt presupuse a fi aplicate în perioada la care este stabilită recuperarea datoriei sau realizarea activului, bazându-se pe nivelul impozitelor (și al legilor fiscale) ce au intrat în vigoare sau urmează a intra în vigoare până la sfârșitul perioadei de raportare. Măsurarea activelor și datoriilor privind impozitul amanat reflectă consecințele în materie de impozite ce ar urma să decurgă din felul în care Societatea preconizează, la sfârșitul perioadei de raportare, să recupereze sau să deconteze valoarea contabilă a activelor și datoriilor sale.

Impozitul anual curent și amanat

Impozitul curent și cel amanat sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere cu excepția cazului în care ele se referă la elemente ce sunt recunoscute în alte rezultate globale sau direct în capitalul propriu, caz în care impozitul curent și cel amanat sunt de asemenea recunoscute în alte venituri rezultate globale, respectiv, capitalul propriu.

Impozitul pe profit pentru anul încheiat la 31 decembrie 2018 a fost 16% (31 decembrie 2017: 16%).

Imobilizări corporale

Imobilizările corporale utilizate în activitatea de producție sau pentru furnizarea de bunuri sau servicii, sau în scopuri administrative, sunt prezentate în situația poziției financiare la valoarea reevaluată mai puțin amortizarea și orice pierderi cumulate din depreciere.

Imobilizările corporale în curs de execuție ce urmează a fi utilizate în producție sau administrativ sunt evaluate la cost minus orice pierderi cumulate din depreciere. Costurile includ onorariile profesionale și, pentru activele eligibile, costurile îndatorării capitalizate în conformitate cu politicile contabile ale Societății. Astfel de active sunt clasificate la categoriile respective de imobilizări corporale atunci când sunt terminate sau gata de utilizare pentru scopul în care au fost prevăzute. Deprecierea acestor active, pe aceeași bază ca și alte active aflate în proprietate, începe atunci când activele sunt disponibile pentru utilizare în maniera dorită de conducere.

Duratele de amortizare utilizate pentru imobilizările corporale sunt:

Cladiri	10-50 ani
Instalații și echipamente tehnologice	3-20 ani
Mobilier și aparatură birotică	3-15 ani

Terenurile nu se amortizează.

Amortizarea este recunoscută pentru a aloca sistematic costul activului minus valoarea reziduală pe întreaga sa durată de viață, folosindu-se metoda liniară. Duratele de viață utile estimate, valorile reziduale și metoda de amortizare sunt revizuite la finalul fiecărei perioade de raportare, orice modificare a acestora fiind contabilizată prospectiv.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Imobilizari corporale (continuare)

Actiunile detinute în baza unui contract de leasing financiar sunt amortizate pe durata lor de viață utilă pe aceeași bază ca și actiunile detinute în proprietate sau pe perioada contractului de leasing dacă aceasta din urmă este mai scurtă.

Un element de imobilizare corporală nu mai este recunoscut ca urmare a cedării sau atunci când nu mai sunt așteptate beneficii economice viitoare din utilizarea în continuare a activului. Orice câștig sau pierdere rezultând din cedarea sau casarea unui element de imobilizare corporală este determinat ca diferență dintre încasarile din vânzări și valoarea contabilă a activului și este recunoscut în profitul sau pierderea Societății.

Valoarea netă contabilă a clădirilor, instalațiilor tehnice și mașini este de aproximativ 35,6 milioane RON iar valoarea netă contabilă a terenului (incluzând indexările obligatorii locale) este de aproximativ 18,8 milioane RON.

Imobilizari necorporale

Imobilizari necorporale achizitionate separat

Imobilizarile necorporale cu durate de viață utilă finită care sunt achiziționate separat, sunt contabilizate la cost minus orice amortizare cumulată și orice pierderi cumulate din depreciere. Amortizarea este recunoscută liniar de-a lungul duratelor de viață utilă a acestora. Durata de viață utilă estimată și metoda de amortizare sunt revizuite la finalul fiecărei perioade de raportare, având ca efect faptul că orice modificări ale estimărilor sunt contabilizate pe bază prospectivă. Imobilizarile necorporale cu durate de viață utilă nedefinite, care sunt achiziționate separat, sunt contabilizate la cost minus pierderi cumulate din depreciere.

Imobilizari necorporale generate intern – cheltuieli de cercetare și dezvoltare

Cheltuielile pentru activități de cercetare sunt recunoscute drept cheltuieli în perioada în care acestea sunt suportate.

O imobilizare necorporală generată intern, care rezultă din dezvoltare (sau din etapa dezvoltării unui proiect intern), este recunoscută dacă, și numai dacă, toate criteriile următoare au fost demonstrate:

- fezabilitatea tehnică necesară finalizării a imobilizării necorporale astfel încât aceasta să fie disponibilă pentru utilizare sau vânzare;
- intenția de a finaliza imobilizarea necorporală și de a o utiliza sau vinde;
- capacitatea de a folosi sau a vinde imobilizarea necorporală;
- modul în care imobilizarea necorporală va genera beneficii economice viitoare probabile;
- disponibilitatea resurselor tehnice, financiare și de altă natură adecvate pentru a finaliza dezvoltarea imobilizării necorporale și pentru utilizarea sau vânzarea acesteia; și
- capacitatea de a evalua fiabil costurile atribuibile imobilizării necorporale în timpul dezvoltării sale.

Valoarea recunoscută inițial pentru imobilizarile necorporale generate intern reprezintă suma costurilor suportate de la data la care imobilizarea necorporală îndeplinește pentru prima dată criteriile de recunoaștere enumerate mai sus. Acolo unde nu poate fi recunoscută nicio imobilizare necorporală generată intern, cheltuielile de dezvoltare sunt recunoscute în profit sau pierdere în perioada în care acestea sunt suportate.

Ulterior recunoașterii inițiale, imobilizarile necorporale generate intern sunt raportate la cost minus orice amortizare cumulată și orice pierderi cumulate din depreciere, pe aceeași bază ca și imobilizarile necorporale achiziționate separat.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Imobilizari necorporale (continuare)

Imobilizari necorporale achizitionate ca parte a unei combinari de intreprinderi

Imobilizarile necorporale achizitionate ca parte a unei combinari de intreprinderi si recunoscute separat de fondul comercial sunt recunoscute initial la valoarea lor justa la data achizitiei (care este privita drept cost al acestora).

Ulterior recunoasterii initiale, imobilizarile necorporale achizitionate ca parte a unei combinari de intreprinderi sunt prezentate la cost minus orice amortizarea cumulata si orice pierderi cumulate din depreciere, pe aceeasi baza ca si imobilizarile necorporale care sunt achizitionate separat.

Derecunoasterea imobilizarilor necorporale

O imobilizare necorporala este derecunoscuta la cedare sau atunci cand nu se mai preconizeaza nici un fel de beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea sa. Castigurile sau pierderile rezultate din derecunoasterea unei imobilizari necorporale, evaluate ca diferenta dintre incasarile nete din vanzare si valoarea contabila a activului, sunt recunoscute in contul de profit si pierdere atunci cand activul este derecunoscut.

Deprecierea imobilizarilor corporale si necorporale, altele decat fondul comercial

La finalul fiecarei perioade de raportare Societatea revizuieste valorile contabile ale imobilizarilor corporale si necorporale ale sale pentru a stabili daca exista vreun indiciu ca acele active s-au depreciat. Daca exista un astfel de indiciu, se estimeaza valoarea recuperabila a activului pentru a stabili marimea deprecierei (daca exista). Acolo unde nu este posibila estimarea valorii recuperabile a unui activ individual, Societatea estimeaza valoarea recuperabila a unitatii generatoare de numerar careia ii apartine activul. Acolo unde poate fi identificata o baza rezonabila si consistenta de alocare, activele corporative sunt, de asemenea, alocate unitatilor individuale care genereaza numerar, sau, daca nu, acestea sunt alocate celui mai mic grup de unitati generatoare de numerar pentru care poate fi identificata o baza rezonabila si consistenta de alocare.

Imobilizarile necorporale cu durate de viata utila nedefinite si imobilizarile necorporale care nu sunt inca disponibile pentru utilizare sunt testate cel putin anual pentru depreciere si ori de cate ori exista un indiciu ca activul ar putea fi depreciat.

Valoarea recuperabila reprezinta cea mai mare valoare dintre valoarea justa minus costurile generate de vanzare si valoarea sa de utilizare. La evaluarea valorii de utilizare, viitoarele fluxuri de numerar estimate sunt actualizate la valoarea lor curenta folosind o rata de actualizare determinata inaintea impozitarii care reflecta evaluarile de piata curente a valorii-timp a banilor si riscurile specifice activului pentru care estimarile aferente fluxurilor de numerar viitoare nu au fost ajustate.

Daca valoarea recuperabila a unui activ (sau unitati generatoare de numerar) este estimata a fi mai mica decat valoarea sa contabila, valoarea contabila a activului (sau a unitatii generatoare de numerar) este reduca la nivelul valorii recuperabile. Deprecierea este recunoscuta imediat in profit sau pierdere, daca activul relevant nu este contabilizat la o valoare reevaluată, caz in care deprecierea este tratata ca reducere a reevaluarii.

Acolo unde deprecierea se reverseaza, valoarea contabila a activului (sau a unitatii generatoare de numerar) este majorata la nivelul noii estimari a valorii sale recuperabile, dar astfel incat valoare contabila crescuta sa nu depaseasca valoarea contabila care ar fi fost stabilita daca nu ar fi fost recunoscuta deprecierea pentru activ (unitatea generatoare de numerar) in anii precedenti. O reversare a unei deprecierei este recunoscuta imediat in profit sau pierdere, exceptand situatia in care activul este contabilizat la valoarea reevaluată, caz in care reversarea deprecierei este tratata ca majorare a reevaluarii.

Stocuri

Stocurile sunt evaluate la valoarea cea mai mica dintre cost si valoarea realizabila neta. Costurile stocurilor sunt stabilite prin metoda costului mediu ponderat. Valoarea realizabila neta reprezinta pretul de vanzare estimat pe parcursul desfasurarii normale a activitatii, minus costurile estimate pentru finalizare si costurile estimate necesare efectuării vanzării.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute atunci când Societatea are o obligație actuală (legală sau implicită) ca rezultat al unui eveniment trecut, este probabil ca pentru decontarea obligației să fie necesară o ieșire de resurse încorporând beneficii economice și se poate face o estimare fiabilă a valorii obligației.

Valoarea recunoscută ca provizion este cea mai bună estimare a contravalorii necesare pentru decontarea obligației actuale la finalul perioadei de raportare, luând în considerare riscurile și incertitudinile din jurul obligației. Atunci când un provizion este măsurat folosind fluxurile de numerar estimate pentru a deconta obligația actuală, valoarea contabilă a acestuia este valoarea actuală a acelor fluxuri de numerar (dacă efectul valorii-timp a banilor este semnificativ).

Atunci când se așteaptă ca unele sau toate beneficiile economice necesare pentru a deconta un provizion să fie recuperate de la terți, creanța este recunoscută ca activ dacă este aproape sigur că rambursarea va fi primită și ca valoarea creanței poate fi evaluată în mod fiabil.

Contracte cu titlu oneros

Obligațiile actuale generate conform contractelor cu titlu oneros sunt recunoscute și evaluate ca provizioane. Se consideră ca un contract oneros există acolo unde Societatea are un contract conform căruia costurile inevitabile pentru îndeplinirea obligațiilor contractuale depășesc beneficiile economice estimate a fi generate de contract.

Restructurări

Un provizion de restructurare este recunoscut atunci când Societatea a dezvoltat un plan oficial detaliat pentru restructurare și a generat o așteptare justificată celor afectați că restructurarea va fi realizată prin demararea implementării respectivului plan de restructurare sau prin comunicarea principalelor caracteristici ale acestuia celor care vor fi afectați de procesul de restructurare. Măsurarea unui provizion de restructurare include doar cheltuielile directe generate de restructurare, care sunt acele valori care sunt obligatorii generate de restructurare și nu sunt asociate cu activitățile în curs de desfășurare ale Societății.

Garantii

Provizioanele pentru costurile estimate ale obligațiilor de garanție conform legislației locale a vânzării bunurilor sunt recunoscute la data vânzării produselor relevante, la cea mai bună estimare făcută de directori în ceea ce privește cheltuielile necesare pentru a deconta obligația Societății.

Active și datorii financiare

Activele financiare și creanțele financiare sunt recunoscute atunci când Societatea devine parte în prevederile contractuale ale instrumentului.

Active financiare

Activele financiare sunt clasificate în următoarele categorii specificate: active financiare „la valoare justă prin profit sau pierdere” și „imprumuturi și creanțe”. Clasificarea depinde de natura și scopul activelor financiare și se determină la momentul de recunoaștere inițială. Toate cumpărările sau vânzările standard de active financiare sunt recunoscute și derecunoscute la data tranzacționării. Cumpărările sau vânzările standard sunt cumpărările sau vânzările de active financiare care necesită livrarea activelor într-un interval de timp stabilit prin regulament sau convenție pe piață.

Metoda dobânzii efective

Metoda dobânzii efective este o metodă de calculare a costului amortizat al unui instrument de debit și de distribuire a venitului din dobânzi pe perioada de viață a celui instrument. Rata dobânzii efective este rata care actualizează exact încasarile viitoare estimate de numerar (inclusiv acele taxe platite sau primite care formează parte integrantă din rata dobânzii efective, costurilor de tranzacție și altor prime sau discounturi) pe durata prevăzută a instrumentului de debit, sau (unde este cazul) pe o perioadă mai scurtă, până la valoarea netă contabilă la data recunoașterii inițiale.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Active și datorii financiare (continuare)

Venitul este recunoscut pe baza dobanzii efective pentru instrumentele de debit altele decât acele active clasificate ca și active financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere.

Active financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere

Activele financiare sunt clasificate ca și active financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere atunci când activul financiar este fie detinut pentru tranzacționare sau este desemnat ca și activ financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierdere.

Un activ financiar este clasificat ca detinut pentru tranzacționare dacă:

- a fost achiziționat în principal în scopul vânzării în viitorul apropiat; sau
- la recunoașterea inițială acesta este parte a unui portofoliu de instrumente financiare identificate pe care societatea le administrează împreună și care are un model real recent de încasare a profitului pe termen scurt; sau
- este un instrument derivat care nu este desemnat efectiv ca și instrument de acoperire a riscului.

Un activ financiar altul decât un activ financiar detinut pentru tranzacționare poate fi desemnat drept activ financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierdere în momentul recunoașterii inițiale dacă:

- astfel de desemnare elimină sau reduce semnificativ o neconcordanță de evaluare sau recunoaștere ce altfel ar apărea; sau
- activul financiar face parte dintr-un grup de active financiare, datorii financiare sau ambele, iar performanțele sale sunt evaluate pe baza valorii juste în conformitate cu managementul de risc și strategia de investiții documentate a Societății, iar informațiile despre modul de grupare sunt asigurate intern pe această bază; sau
- face parte dintr-un contract ce conține unul sau mai multe derivate încorporate, iar IAS 39 Instrumente Financiare: Recunoaștere și Evaluare permite ca întreg contractul combinat (activ sau datorie) să fie desemnat ca și activ financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierdere.

Activele financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere sunt declarate la valoare justă, cu orice câștig sau pierdere ce decurge din reevaluare recunoscute în contul de profit sau pierdere. Câștigul sau pierderea nete recunoscute în contul de profit și pierdere cuprind toate dividendele sau dobânda câștigată la activele financiare și este inclusă în elementele din categoria „Cheltuieli financiare, nete” din situația veniturii globale.

Imprumuturi și creanțe

Imprumuturile și creanțele sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă. Imprumuturile și creanțele (inclusiv creanțele comerciale și de alt fel, balanțe bancare și numerar, etc.) sunt măsurate la costul amortizat folosind metoda dobanzii efective, minus orice depreciere.

Venitul din dobânda este recunoscut prin aplicarea ratei de dobânda efectivă, cu excepția creanțelor pe termen scurt atunci când recunoașterea dobanzii ar fi imaterială.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Deprecierea activelor financiare

Activele financiare, altele decât cele la valoare justă în contul de profit și pierdere, sunt evaluate pentru deprecierea la fiecare dată a bilanțului contabil.

Activele financiare sunt depreciate atunci când există dovezi obiective că unul sau mai multe evenimente petrecute după recunoașterea inițială au avut un impact asupra fluxului viitor de numerar aferent investiției.

Anumite categorii de active financiare, cum ar fi clienții, active evaluate a nefiind depreciate individual, sunt ulterior evaluate pentru depreciere în mod colectiv. Dovezi obiective pentru deprecierea unui portofoliu de creanțe pot include experiența trecută a Societății cu privire la plățile colective, o creștere a colectibilității plăților întârziate dincolo de perioada de creditare, precum și modificări vizibile ale condițiilor economice naționale și locale care se corelează cu incidentele de plată privind creanțele.

Alte dovezi obiective de depreciere ar putea include:

- Dificultate financiară semnificativă a emitentului sau a partenerului; sau
- Incalcarea contractului, precum neindeplinirea obligațiilor financiare sau abaterea de la plățile de dobândă sau principal; sau
- Devine probabil ca debitorul va intra în insolvență sau reorganizare financiară; sau
- Dispariția unei piețe active pentru activul financiar din cauza dificultăților financiare.

Valoarea contabilă a activului financiar este redusă cu pierderea prin depreciere, direct pentru toate activele financiare, cu excepția creanțelor comerciale, caz în care valoarea contabilă este redusă prin utilizarea unui cont de provizion. În cazul în care o creanță este considerată a fi nerecuperabilă, această este eliminată și scăzută din provizion. Recuperările ulterioare ale sumelor eliminate anterior sunt creditate în contul de provizion. Modificările în valoarea contabilă a contului de provizion sunt recunoscute în contul de profit și pierdere.

Derecunoașterea activelor financiare

Societatea derecunoaște active financiare numai atunci când drepturile contractuale asupra fluxurilor de numerar aferent activelor expiră; sau transferă activul financiar și în mod substanțial, toate riscurile și beneficiile aferente activului către o altă entitate.

La derecunoașterea unui activ financiar altfel decât în mod integral (exemplu: când Societatea nu reține o opțiune de rascumpărare a unei părți dintr-un activ transferat sau reține o dobândă reziduală care nu rezultă în reținerea în mod substanțial a tuturor riscurilor și recompenselor aferente titlului de proprietate și Societatea nu reține controlul). Societatea alocă valoarea contabilă anterioară a activului financiar între partea care continuă să recunoască sub implicare continuă, și partea care nu mai recunoaște pe baza valorilor juste corespunzătoare acelor părți la data transferului. Diferența dintre valoarea contabilă alocată părții care nu mai este recunoscută și suma contravalorii primite pentru aceasta împreună cu orice câștig sau pierdere cumulată alocată care a fost recunoscută în alte elemente ale venitului global este recunoscută în profit sau pierdere. Un câștig sau o pierdere cumulată care au fost recunoscute în alte elemente ale venitului global se alocă între partea care continuă să fie recunoscută și partea care nu mai este recunoscută, pe baza valorii juste corespunzătoare acelor părți.

Datorii financiare și instrumente de capital

Clasificarea ca datorie sau capital

Instrumentele de datorie sau capital emise de către Societate sunt clasificate fie ca datorii financiare sau capital în conformitate cu angajamentele contractuale și definiția datoriei financiare și a instrumentului de capital.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Datorii financiare si instrumente de capital (continuare)

Instrumente de capital

Un instrument de capital este orice contract care dovedeste o participatie reziduala in activele unei entitati dupa deducerea tuturor datoriilor sale.

Datorii financiare

Datoriile financiare sunt clasificate fie ca datorii financiare „la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere” sau ca ‘alte datorii financiare’.

Datorii financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere

Datoriile financiare sunt clasificate la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere cand datoria financiara este fie detinuta in vederea tranzactionarii. fie desemnata la valoarea justa prin contul de profit si pierdere.

O datorie financiara este clasificata ca detinuta in vederea tranzactionarii daca:

- a fost achizitionata, in principal, in scopul recumpararii in viitorul apropiat; sau
- la recunoasterea initiala face parte dintr-un portofoliu de instrumente financiare identificate pe care Societatea le gestioneaza impreuna si are un model recent efectiv de obtinere de profit pe termen scurt; sau
- este un instrument derivat care nu este desemnat si efectiv ca instrument de acoperire.

O datorie financiara, alta decat datoria financiara detinuta pentru tranzactionare, poate fi desemnata ca fiind la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere, la recunoasterea initiala daca:

- aceasta desemnare elimina sau reduce semnificativ o inconsecventa de evaluare sau de recunoastere care ar aparea in alt mod; sau
- datoria financiara face parte dintr-un grup de active financiare, datorii financiare sau ambele, a caror performanta este gestionata si evaluata pe baza valorii juste, in conformitate cu managementul riscului documentat sau strategia de investitii, precum si daca gruparea este furnizata intern pe acea baza; sau
- face parte dintr-un contract care contine unul sau mai multe instrumente derivate incorporate si IAS 39 „Instrumente financiare: recunoastere si evaluare” permite ca intregul contract combinat (activ sau datorie) sa fie desemnat ca fiind la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere.

Datoriile financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere sunt constatate la valoarea justa, cu orice castig sau pierdere care rezulta din reevaluarea fiind recunoscute in contul de profit sau pierdere. Castigul sau pierderea neta recunoscuta in contul de profit sau pierdere include orice dobanda platita in legatura cu datoria financiara si este inclusa in linia ‘Cheltuieli financiare, nete’ in situatia rezultatului global / situatia veniturilor si cheltuielilor.

Alte datorii financiare

Alte datorii financiare (inclusiv imprumuturi) sunt evaluate ulterior folosind metoda dobanzii efective.

Metoda dobanzii efective este o metoda de calcul a costului amortizat a unei datorii financiare si de alocare a cheltuielilor cu dobanzile pe parcursul unei perioade relevante. Rata dobanzii efective este rata care actualizeaza cu exactitate platile in numerar viitoare estimate (inclusiv toate onorariile si punctele platite sau primite care fac parte integrala din rata efectiva a dobanzii, costurile de tranzactie si alte prime sau discounturi) pe parcursul duratei estimate a datoriei financiare sau (acolo unde e cazul) pe o perioada mai scurta, la valoarea contabila neta de la recunoasterea initiala.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Datorii financiare si instrumente de capital (continuare)

Derecunoasterea datoriilor financiare

Societatea derecunoaste datoriile financiare atunci si numai atunci cand obligatiile Societatii sunt achitate, anulate sau expira. Diferenta dintre valoarea contabila a datoriei financiare derecunoscute si contravaloarea platita si platibila este recunoscuta in contul profit sau pierdere.

Subsidiare si asociati

Contrapartidele sunt considerate subsidiare si investitii in momentul in care alta parte, fie prin drept de proprietate, drepturi contractuale, relatii familiale sau prin alte mijloace, poate controla direct (subsidiare) sau influenta semnificativ (asociati) cealalta parte.

Raportarea pe segmente

Un segment este o parte a Societatii care se implica in segmente de activitate din care poate obtine venituri si inregistra cheltuieli (inclusiv venituri si cheltuieli corespunzatoare tranzactiilor cu alte parti ale aceleiasi entitati), ale carei rezultate operationale sunt urmarite in mod regulat de catre conducerea Societatii pentru a lua decizii referitoare la resursele ce urmeaza sa fie alocate segmentului si a evalua performantele acestuia si pentru care sunt disponibile informatii financiare distinctiv. Informatiile despre segment sunt prezentate cu privire la segmentele de activitate ale companiei si sunt stabilite pe baza structurii de conducere si raportare interna a Societatii.

Stabilirea preturilor de decontare intre segmente se face pe baze obiective.

Rezultatele, activele si datoriile aferente unui segment includ elemente ce pot fi alocate direct unui segment, precum si elemente ce pot fi alocate pe o baza rezonabila. Elementele nealocate constau in principal in investitii (altele decat investitiile imobiliare) si veniturile aferente, creditele si imprumuturile si cheltuielile aferente, activele corporative (in principal sediul Societatii) si cheltuielile administrative aferente sediului central, precum si creantele si datoriile privind impozitul pe profit.

Cheltuielile de capital aferente unui segment reprezinta totalul costurilor inregistrate pe parcursul perioadei pentru achizitia imobilizarilor corporale si necorporale, altele decat fondul comercial.

IFRS 9 Instrumente financiare

Începând cu 1 ianuarie 2018, Societatea a aplicat pentru prima dată noul standard IFRS 9 "Instrumente financiare". IFRS 9 introduce modificări privind recunoașterea și evaluarea activelor financiare și are ca rezultat recunoașterea anterioară a indemnizațiilor datoriei neperformante pentru creanțe. Fiind permisă de standard, Societatea a adoptat IFRS 9 începând cu 1 ianuarie 2018, folosind metoda retrospectivă modificată, cu ajustări cumulate din aplicația inițială recunoscută în capitalurile proprii începând cu 1 ianuarie 2018 și fără a reda cifrele din perioada comparativă. Pentru creanțele comerciale, nu există diferențe semnificative între metoda de evaluare inițială în conformitate cu IAS 39 și noile criterii.

IFRS 15 "Venituri din contracte cu clienții"

IFRS 15 "Venituri din contracte cu clienții" introduce un model cuprinzător pentru recunoașterea și măsurarea veniturilor. Standardul înlocuiește criteriile existente pentru recunoașterea veniturilor, înlocuind standardele IAS 18 "Venituri", IAS 11 "Contracte de construcție" și IFRIC 13 "Programe de fidelizare a clienților". În conformitate cu noul standard, veniturile sunt recunoscute atunci când clientul dobândește controlul asupra bunurilor sau serviciilor prestate, la suma care reflectă prețul la care se așteaptă compania să îl primească în schimbul acestor bunuri sau servicii.

Fiind permisă de standard, Societatea a adoptat IFRS 15 începând cu 1 ianuarie 2018, folosind metoda retrospectivă modificată, cu ajustări cumulate din aplicarea inițială recunoscută în capitalurile proprii începând cu 1 ianuarie 2018 și fără retratarea cifrelor din perioadele comparative. Aplicarea inițială nu are niciun impact asupra rezultatului raportat ale Societatii.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

IFRS 15 "Venituri din contracte cu clienții" (continuare)

În ceea ce privește momentul recunoașterii veniturilor, toate serviciile furnizate de Societate sunt transferate clientului în momentul prestării serviciilor. Pe baza evaluării interne impactul a fost identificat în suma de 1.232.247 RON provenind din garantiile extinse. De asemenea, o serie de alte amendamente și interpretări au fost efective începând cu 1 ianuarie 2018, dar nu au un efect semnificativ asupra acestor situații financiare individuale.

Dacă nu ar fi fost adoptat noul standard IFRS 15, pozițiile de Venituri din situația rezultatului global pentru perioada încheiată la 31 decembrie 2018 ar fi fost mai mari cu 1.232.247 RON, fără impact asupra marjei.

IFRS 16 "Contracte de leasing"

Începând cu 1 ianuarie 2019, Societatea va adopta noul standard IFRS 16 "Leasing". IFRS 16 este în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după 1 ianuarie 2019. IFRS 16 înlocuiește instrucțiunile existente privind contractele de locațiuni, inclusiv IAS 17 Leasing, IFRIC 4 Determinarea dacă o înțelegere conține un contract de leasing, SIC-15 Leasing operațional - Stimulente și SIC-27 Evaluarea fondului tranzacțiilor care implică forma legală a unui contract de leasing. În prezent, Societatea a efectuat o evaluare detaliată a impactului rezultat din aplicarea IFRS 16 și nu a rezultat o valoare semnificativă.

Judecati contabile critice

Urmatoarele sunt judecatile critice pe care conducerea le-a făcut în procesul de aplicare a politicilor contabile ale Societății și care au un efect semnificativ asupra valorilor contabile recunoscute din situațiile financiare.

i) Ajustari pentru deprecierea imobilizarilor corporale și necorporale

La finalul fiecărei perioade de raportare Societatea revizuieste valorile contabile ale imobilizarilor corporale și necorporale ale sale pentru a stabili dacă există vreun indiciu ca acele active s-au depreciat. Dacă există un astfel de indiciu, se estimează valoarea recuperabilă a activului pentru stabili mărimea deprecierei (dacă există). Valoarea recuperabilă este cea mai mare sumă dintre valoarea justă minus cheltuielile de vânzare și valoarea de utilizare. În stabilirea valorii de utilizare, conducerea estimează fluxurile de numerar viitoare actualizate la valoarea prezentă folosind o rată de discountare care reflectă valoarea curentă de piață a valorii în timp a banilor și riscurile specifice activelor pentru care fluxurile de numerar estimate nu au fost ajustate. Valoarea netă contabilă a imobilizarilor corporale și necorporale la 31 decembrie 2018 este de 59.014.010 RON. La data de 31 decembrie 2018 Societatea nu a identificat indicii cu privire la deprecierea valorii recuperabile a acestor imobilizări.

ii) Durata de viață a activelor imobilizate corporale și necorporale

Societatea revizuieste durata de viață estimată a activelor imobilizate corporale și necorporale la sfârșitul fiecărei perioade anuale de raportare. Duratele de viață sunt prezentate în Nota 3 politici contabile privind activele corporale și necorporale.

iii) Obligatii legate de pensii

Valoarea prezentă a obligațiilor legate de pensii depinde de un număr de factori stabiliți pe baza actuarială folosind un număr de ipoteze. Orice modificare a acestor ipoteze va influența valoarea contabilă a obligațiilor de pensii. Obligatiile legate de pensii la 31 decembrie 2018 sunt în suma de 1.493.086 RON, din care 221.146 RON cheltuielă aferentă perioadei recunoscute în situația rezultatului exercitiului financiar. Valoarea a fost determinată de firma Gelid Actuarial Company S.R.L. în baza contractului de consultanță și prestări servicii actuariale încheiat în anul 2018.

iv) Impozite amânate, valoarea netă contabilă la 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 este prezentată în nota 10;

v) Provizioane și datorii contingente; provizioanele sunt reanlizate anual - prezentate în nota 21 și datorile contingente sunt determinate de asemenea anual - prezentate în nota 30;

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Judecati contabile critice (continuare)

vi) Valoarea justa a instrumentelor financiare.

Valoarea justa a instrumentelor financiare care nu sunt tranzactionate pe o piata activa este stabilita prin folosirea tehnicilor de evaluare. Societatea isi foloseste judecata pentru a selecta o varietate de metode si a face ipoteze care se bazeaza, in principal, pe conditiile de piata existente la sfarsitul fiecărei perioade de raportare. Analiza instrumentelor financiare este prezentata in nota 26.

Conducerea considera ca tehnicile de evaluare alese si ipotezele folosite sunt corecte pentru stabilirea valorii juste a instrumentelor financiare.

4. VENITURI

Mai jos este prezentată o analiză a veniturilor Societății pentru anul financiar:

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Venituri din vânzarea produselor finite	111.002.984	99.511.084
Venituri din vânzarea mărfurilor	85.966	50.630
Venituri din servicii prestate	738.170	398.839
Venituri din alte activități	46.641	48.254
Venituri din vanzarea produselor reziduale	514.011	757.263
Total	112.387.772	100.766.069

Incepand cu 1 ianuarie 2018, Societatea a adoptat noul standard IFRS 15 „Venituri din contractele cu clientii”. Daca nu ar fi fost adoptat noul standard IFRS 15, pozitiile de Venituri din situatia rezultatului global pentru perioada incheiata la 31 decembrie 2018 ar fi fost mai mari cu 1.232.247 RON, fara impact asupra marjei.

5. MATERII PRIME SI MATERIALE FOLOSITE

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Cheltuieli cu materiile prime	24.889.284	31.336.212
Cheltuieli cu utilitatile	2.180.162	1.975.808
Cheltuieli cu materiale auxiliare	2.436.585	3.754.806
Alte cheltuieli similare	1.126.042	1.420.340
Cheltuieli cu ambalajele	61.626	237.714
Costul bunurilor vandute	70.527	28.741
Total	30.764.226	38.753.621

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

6. BENEFICIILE ANGAJATILOR

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Cheltuieli cu salariile	33.006.351	23.258.489
Cheltuieli cu contribuțiile sociale	1.243.738	5.716.046
Alte cheltuieli cu colaboratori	-	2.209.885
Total	34.250.089	31.184.420

7. COSTURI FINANCIARE, NETE

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Cheltuieli cu dobanzile	2.554.007	2.665.756
Comisioane bancare	249.913	242.726
Alte cheltuieli financiare	89.522	494.763
Alte venituri financiare	1.581	12.427
Venituri din dobanzi	(504)	(1.721)
Total	2.894.519	3.413.951
Alte venituri financiare	-	-

8. ALTE CHELTUIELI OPERATIONALE

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Servicii executate de terti	2.843.749	2.962.547
Alte cheltuieli operationale	577.482	256.336
Taxe si impozite	975.827	492.254
Cheltuieli cu reparatiile	876.669	796.993
Cheltuieli de publicitate si protocol	792.621	543.841
Prime de asigurare	301.512	275.802
Cheltuieli cu detasari	262.827	150.313
Cheltuieli cu chiriile	192.275	85.541
Cheltuieli cu pregatirea personalului	78.914	74.538
Cheltuieli de transport	114.693	518
Total	7.016.569	5.638.683

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

9. CASTIGURI SI PIERDERI DIN VANZARE ACTIVE SI ALTE CASTIGURI SI PIERDERI

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Pierdere din diferente de curs, net	(12.599)	3.023.463
Variatia provizioanelor	(734.888)	(2.792.876)
Venit/(cheltuiala) cu deprecierea activelor destinate vanzarii	-	3.501.595
Total	(747.486)	3.732.181

Alte castiguri si pierderi din vanzarea activelor

Detaliile privind tranzactia de vanzare a activelor destinate vanzarii din cursul anului 2018, sunt evidentiata in Nota 17.

Alte castiguri si pierderi din vanzarea activelor	809.724	20.104
--	----------------	---------------

10. IMPOZIT PE PROFIT

In anul 2018 si 2017, cota impozitului pe profit a fost de 16%.

Diferentele dintre reglementările emise de Ministerul de Finanate si normele contabile aplicate în întocmirea acestor situatii financiare dau nastere la o diferentă temporară între valoarea contabilă a anumitor active si pasive pentru raportarea financiară si în scopuri fiscale. Impozitul pe profit amanat este calculat pentru toate diferentele temporare în cadrul metodei bilantiere utilizând o rată de impozitare de 16%.

Impozitul pe profit recunoscut in contul de profit si pierdere:

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Impozit pe profit- Datorii curente	(3.303.399)	(1.517.497)
Impozit pe profit amanat	1.495.815	39.364
Total	(1.807.584)	(1.478.133)

Reconcilierea impozitului pe profit curent:

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Profit inainte de impozitare	29.383.363	18.458.013
Rezerva legala	-	(233.042)
Elemente similare veniturilor	2.311.971	149.226
Elemente similare cheltuielilor	-	-
Venituri netabile	(6.399.167)	(6.502.304)
Cheltuieli nedeductibile	18.169.068	24.873.189
Deduceri fiscale	(3.736.985)	(4.004.949)
Rezultat impozabil	39.728.250	32.740.134
Pierderi fiscale utilizate	-	-
Cheltuiala cu impozitul pe profit	(5.870.710)	(4.846.456)
Impozit pe profit amanat	1.495.815	39.364
Total cheltuiala cu impozit	(4.374.895)	4.807.092

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

10. IMPOZIT PE PROFIT (continuare)

Tabelul de miscare privind datoria cu impozitele amanate in 2018 si 2017 se prezinta dupa cum urmeaza:

	Sold la 01 ianuarie 2017	Recunoscut prin profit si pierdere	Recunoscut prin alte venituri globale	Sold la 31 decembrie 2017	Recunoscut prin profit si pierdere	Recunoscut prin alte venituri globale	Sold la 31 decembrie 2018
Imobilizari corporale - rezerve din reevaluare	(3.698.929)	39.364	-	(3.659.565)	1.495.815	-	(2.163.750)
Obligatii privind beneficiile angajatilor	-	-	-	-	-	-	-
Provizioane	-	-	-	-	-	-	-
Impozit net (activ)/datorie	(3.698.929)	39.364	-	(3.659.565)	1.495.815	-	(2.163.750)

In 2018, Societatea a inregistrat un venit din impozit amanat in valoare de 1.495.815 RON ca urmare a diminuarii datoriei privind impozitul amanat la 31 decembrie 2018.

Impozitul amanat consta din:

	Active		Datorii		Net	
	31-Dec-18	31-Dec-17	31-Dec-18	31-Dec-17	31-Dec-18	31-Dec-17
Imobilizari corporale - rezerve din reevaluare	-	-	(2.249.568)	(3.659.565)	(2.249.568)	(3.659.565)
Obligatii privind beneficiile angajatilor	-	-	(1.773)	(19.572)	(1.773)	(19.572)
Provizioane	87.591	120.318	-	-	87.591	120.318
Impozit net (activ)/datorie	87.591	120.318	(2.251.341)	(3.779.884)	(2.163.750)	(3.659.565)

Impozitul amanat activ nerecunoscut este in valoare de 2.236.021 RON in legatura cu ajustarile de valoare asupra valorii stocurilor. Acesta nu a fost inregistrata in situatiile financiare, avand in vedere ca nu sunt indeplinite criteriile de recunoastere conform IFRS.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

11. IMOBILIZĂRI CORPORALE

	Terenuri	Cladiri si alte constructii	Instalatii tehnice, echipam,vehicule	Mobilier, birotica	Imobilizari corporale in curs	Total
COST						
La 1 ianuarie 2017	21.296.400	14.044.054	30.117.034	136.036	102.232	65.695.756
Intrari	-	1.422.440	1.656.083	30.759	3.318.155	6.427.436
Transferuri	-	-	-	-	-	-
Iesiri	-	144	74.970	1.929	3.099.091	3.176.136
Intrari in curs de aprovizioane	-	-	1.473.225	-	-	-
Intrari/(iesiri) din reevaluare	85.125	(6.065.497)	(4.453.111)	(32.232)	-	(10.465.715)
La 31 decembrie 2017/01 ianuarie 2018	21.381.525	9.400.854	28.718.196	132.633	328.747	59.961.955
Intrari	-	112.526	2.163.951	-	1.855.902	4.132.379
Transferuri	-	-	-	-	-	-
Iesiri	2.586.529	-	1.484.634	-	803.252	4.874.415
Intrari in curs de aprovizioane	-	-	1.072.651	-	-	1.072.651
Intrari/(iesiri) din reevaluare	-	-	-	-	-	-
La 31 decembrie 2018	18.794.996	9.513.380	30.470.164	132.633	1.381.397	60.292.570
AMORTIZARE CUMULATE						
La 1 ianuarie 2017	-	813.495	6.809.208	36.874	-	7.659.578
Amortizarea anului	-	548.067	3.747.322	19.335	-	4.314.724
Amortizare acumulata aferenta iesirilor	-	-	-	-	-	-
Eliminari din reevaluare	-	(1.361.563)	(10.563.918)	(56.209)	-	(11.981.690)
La 31 decembrie 2017/01 ianuarie 2018	-	-	-	-	-	-
Amortizarea anului	-	392.171	5.477.348	31.106	-	5.900.625
Amortizare acumulata aferenta iesirilor	-	-	(1.770)	-	-	(1.770)
Eliminari din reevaluare	-	-	-	-	-	-
La 31 decembrie 2018	-	392.171	5.475.578	31.106	-	5.898.855
VALOARE CONTABILA NETA						
La 1 ianuarie 2017	21.296.400	13.230.559	23.307.826	99.162	102.232	58.036.177
La 31 decembrie 2017	21.381.525	9.400.854	28.718.196	132.633	328.747	59.961.955
La 31 decembrie 2018	18.794.996	9.121.209	24.994.586	101.527	1.381.397	54.393.716

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

11. IMOBILIZĂRI CORPORALE (continuare)

Imobilizari gajate sau ipotecate

La 31 decembrie 2018, Societatea are gajate sau ipotecate imobilizari corporale in valoare neta contabila de 35.382.791 RON.

12. IMOBILIZĂRI NECORPORALE

	Alte imobilizări necorporale	Imobilizări necorporale in curs	Total
COST			
La 1 ianuarie 2017	18.453.125	237.256	18.690.381
Intrari	596.881	632.477	1.229.359
Iesiri	-	825.223	825.223
La 31 decembrie 2017	19.041.091	44.511	19.085.602
Intrari	402.849	425.448	828.297
Iesiri	710.684	402.850	1.113.534
La 31 decembrie 2018	18.733.256	67.109	18.800.365
AMORTIZARE ACUMULATA			
La 1 ianuarie 2017	9.913.294	-	9.913.294
Amortizarea anului	2.387.699	-	2.387.699
Amortizarea aferenta iesirilor	-	-	-
La 31 decembrie 2017	12.300.992	-	12.300.992
Amortizarea anului	2.589.764	-	2.586.764
Amortizarea aferenta iesirilor	(710.685)	-	(710.685)
La 31 decembrie 2018	14.180.071	-	14.180.071
VALOAREA NETA CONTABILA			
La 1 ianuarie 2017	8.539.831	237.257	8.777.087
La 31 decembrie 2017	6.740.099	44.511	6.784.610
La 31 decembrie 2018	4.553.185	67.109	4.620.294

Imobilizarile necorporale sunt reprezentate, in mare parte de programe informatice de tip ERP. Durata de amortizare pentru aceste programe informatice este de 9 ani. Valoarea neta contabila ERP la 31 decembrie 2018 este de 4.307.240 RON cu o durata ramasa de 23 luni.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

13. STOCURI

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Materii prime	33.604.946	29.403.962
Consumabile	1.237.393	1.282.599
Obiecte de inventar	-	-
Ambalaje	27.173	23.885
Produse finite	1.155.592	2.459.668
Produse in curs de executie	16.054.191	17.759.652
Produse semifabricate	-	-
Produse reziduale	62.917	66.051
Marfuri	-	-
Ajustari de valoare pentru stocuri	(13.938.976)	(14.048.035)
Total	38.203.237	36.947.781

Produsele finite si cele in curs de executie se estimeaza ca vor fi valorificate in urmatoarele 12 luni in timp ce restul categoriilor de stoc se estimeaza ca vor fi valorificate intr-o perioada de 5 ani in functie de comenzile care vor fi primite de la clienti.

Stocurile fara miscare au fost ajustate: cu 100% cele fara miscare in ultimii 5 ani (sau mai mult), cu 70% cele fara miscare in ultimii 4 ani si cu 50% cele fara miscare in ultimii 3 ani. Stocurile fara miscare in ultimii 2 ani nu au fost ajustate fiindca majoritatea produselor fabricate au ciclu lung de folosinta. Pentru ajustarile aferente stocurilor cu miscare lenta s-au luat in calcul numai acele materiale care au avut iesiri in anul 2018, si stocurile la 31.12.2017 si 31.12.2018 au fost diferite de zero. A fost calculata o rata ca raport intre media stocurilor (la 31.12.2017 si 31.12.2018) si iesirile din anul 2018. Ajustarile au fost calculate in functie de marimea ratei: 30% pentru o rata egala cu 3,70% pentru o rata egala cu 4 si 100% pentru o rata egala cu 5 (si mai mare).

Stocurile de materii prime si materiale din gestiunile DPPV – Piese finite VIPER; DPRP – Piese reparate; DPMP – materiale periculoase, destinate exclusiv pentru fabricarea si reparatia motoarelor VIPER 632-41, au fost provizionate 100%.

Materiile prime si materialele din gestiunea DPSM in valoare de 2.463.196,66 lei, aprovizionate in perioada 2017 pentru programul GE HUNGARY in baza solicitarii clientilor, s-au provizionat 100% datorita scaderii cererii de produse finite.

Miscarea in cadrul ajustarilor pentru deprecierea stocurilor este urmatoarea:

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Sold la inceputul anului	(14.048.035)	(12.062.782)
Crestere provizion recunoscuta in contul de profit si pierdere	79.059	(1.985.253)
Sold la sfarsitul anului	(13.938.976)	(14.048.035)

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

14. CREANTE COMERCIALE

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Creante comerciale	2.447.343	2.887.931
Clienți facturi de întocmit	41.738	31.284
Ajustări de valoare pentru creanțe incerte	(36.414)	(286.426)
Total	2.452.667	2.632.790

Miscarea în cadrul ajustărilor pentru deprecierea creanțelor comerciale este următoarea:

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Sold la începutul anului	(286.426)	(97.386)
(Descrere)/Crestere provizion recunoscută în contul de profit și pierdere	250.012	275.595
Sold la sfârșitul anului	(36.414)	(286.426)

Tabelul următor prezintă analiza creanțelor comerciale:

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Nescadent și fără depreciere	41.737	471.023
Scadentă depășită dar fără depreciere	2.447.343	2.161.767
Ajustări de valoare pentru depreciere	36.414	286.426
Total	2.452.667	2.887.931

Vechimea creanțelor comerciale cu scadență depășită dar fără ajustări de depreciere a valorii:

Scadentă depășită și fără depreciere	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Mai puțin de 3 luni	1.739.833	1.933.425
Între 3 luni și 6 luni	410.429	64.792
Între 6 luni și 9 luni	256.284	160.131
Între 9 luni și 1 an	-	91
Mai mult de 1 an	40.797	3.328
Total	2.447.343	2.161.767

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

15. ALTE CREANTE

	<u>31 decembrie 2018</u>	<u>31 decembrie 2017</u>
Debitori diversi	65.778	21.683
Cheltuieli in avans	34.976	51.846
Avansuri catre furnizori	1.050.387	1.178.231
Alte creante	611.037	459.424
Ajustari de valoare pentru depreciere	-	-
Total	<u>1.762.178</u>	<u>1.711.184</u>

16. NUMERAR SI ECHIVALENTE DE NUMERAR

	<u>31 decembrie 2018</u>	<u>31 decembrie 2017</u>
Numerar in banci	6.982.769	9.627.196
Numerar in casa	5.173	6.782
Alte disponibilitati	261	-
Echivalente de numerar	2.310	2.878
Total	<u>6.990.513</u>	<u>9.636.856</u>

17. ACTIVE DESTINATE VANZARII

	<u>31 decembrie 2018</u>	<u>31 decembrie 2017</u>
Terenuri destinate vanzarii	-	6.966.252
Cladiri destinate vanzarii	-	-
Vehicule si utilaje destinate vanzarii	-	-
Total	<u>-</u>	<u>6.966.252</u>

In cursul anului 2018, structura activelor destinate vanzarii a suferit modificari. In luna aprilie 2018, un s-a vandut terenul de la Dragomiresti. Valoarea contabila fiind de 6.966.252 lei. Castigul aferent vanzarii a fost de 815.679 lei.

La 31.12.2018, societatea nu mai detine niciun activ destinat vanzarii.

18. CAPITALUL EMIS

Capitalul social este vărsat în întregime:

	<u>Nr. de actiuni</u>	<u>Capital social</u> <i>RON</i>
Capital social la 31 decembrie 2017 cat si 31 decembrie 2018	369.442.475	36.944.248
Efectul inflatiei asupra capitalului social		<u>987.626.807</u>
Capital social la Decembrie 31, 2017 cat si Decembrie 31, 2018		<u>1.024.571.055</u>

Capitalul social al Societatii a fost inflatat pana la 31 decembrie 2003, data de la care economia Romaniei nu a mai fost considerata inflationista.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

19. REZERVE

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Rezerve legale	15.691.483	15.691.483
Rezerve din reevaluare	35.349.317	37.657.605
Alte rezerve	36.774.326	35.023.655
Total	87.815.126	88.372.743

Rezervele din reevaluare sunt aferente reevaluarilor efectuate asupra imobilizarilor corporale si nu pot fi distribuite actionarilor pana cand nu sunt realizate.

In anul 2018 nu s-a constituit rezerva legala, intrucat aceasta a fost constituita inca din anul 2017 in cuantum de 20% din capitalul social.

In alte rezerve sunt incluse si deducerile fiscale acordate la export in anii 2000-2003 in valoare de 6.100.419 RON (valoarea lor inainte de inflatie fiind de 4.957.578 RON), In cazul in care managementul va decide schimbarea destinatiei acestora ele vor fi taxate. Managementul a decis ca nu va utiliza aceste rezerve prin urmare nu s-a constituit impozit amanat pentru ele.

In anul 2018, s-au constituit rezerve aferente sumei profitului reinvestit in valoare de 1.750.671 RON, reprezentand facilitati fiscale. Managementul a decis ca nu va utiliza aceste rezerve prin urmare, nu s-a constituit impozit amanat pentru ele. Restul de alte rezerve provin din distribuirile de profit din anii anteriori.

20. ÎMPRUMUTURI

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
a) Datorii catre asociati pe termen scurt	4.880.000	4.880.000
Împrumuturi	4.880.000	4.880.000
Dobanzi de platit catre asociati	-	-
b) Împrumuturi de la institutii bancare	6.796.587	36.457.429
Împrumuturi garantate	7.139.531	32.288.913
Împrumuturi pe termen scurt		
Împrumuturi garantate pe termen lung		4.312.628
Împrumuturi pe termen lung	-	-
Total împrumuturi pe termen scurt si lung	12.019.531	42.815.715

TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

Contract	Sold 31.12.2017	Dobanda de plata 31.12.2017	Comisioane 31.12.2017
(A) BRD			
- Facilitate de Credit nr. 103 BIS/28.04.2006 FACILITATE A	13.433.418	2.687	-
FACILITATE B	10.784.798	2.157	-
(B) Banca Transilvania			
- Contract de Credit nr. 186/24.06.2009	9.052.895	-	165
(C) Banca Transilvania			
- Contract de credit nr. 40/04.02.2011	1.604.218	-	26
(D) Banca Transilvania			
- Contract de credit nr. 664/21.11.2011	800.846	-	13
(E) Banca Transilvania			
- Contractul de credit nr. 385/02.07.2012	781.254	-	12
	<u>36.457.429</u>	<u>4.844</u>	<u>216</u>

Contract	Sold 31.12.2018	Dobanda de plata 31.12.2018	Comisioane 31.12.2018
(A) BRD			
- Facilitate de Credit nr. 103 BIS/28.04.2006	5.417.687	-	1.084
(D) Banca Transilvania			
- Contract de Credit nr. 186/24.06.2009	1.378.900	-	356
(F) Banca Transilvania			
- Contract de credit nr. 40/04.02.2011	-	-	-
(G) Banca Transilvania			
- Contract de credit nr. 664/21.11.2011	-	-	-
(I) Banca Transilvania			
- Contractul de credit nr. 385/02.07.2012	-	-	-
	<u>6.796.587</u>	<u>-</u>	<u>1.440</u>

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

a) Sume datorate Asociaților

Compania a încheiat la sfârșitul lunii martie 2009 contracte de împrumut cu asociații pentru finanțarea activității operaționale după cum urmează:

- (I) cu d-l Radu Viehmann, în sumă de 3.000.000 RON;
- (II) cu d-l Paul Radulescu, în sumă de 250.000 RON;
- (III) cu d-l Ion Dinca, în sumă de 350.000 RON;
- (IV) cu d-l Danut Spirea în sumă de 200.000 RON.

În anul 2016 s-a achitat dobânda datorată pentru anul 2016 D-lui Viehmann Radu și D-nei Ciorapciu Dana Maria și s-a plătit la Bugetul de Stat impozitul aferent dobânzii achitate pentru fiecare dintre ei după cum urmează:

Viehmann Radu: Dobânda în valoare de 249.300 lei iar impozitul aferent în valoare de 47.485 lei;
Ciorapciu Dana Maria: Dobânda în valoare de 16.620 lei iar impozitul aferent pentru ianuarie 2016-octombrie 2016 în valoare de 2.636 lei.

Impozitul aferent dobânzii achitate pentru lunile noiembrie - decembrie 2016 în sumă de 527 lei s-a constituit în luna decembrie 2016 și s-a achitat în luna ianuarie 2017 în termenul legal.

Soldul împrumuturilor la 31.12.2016 este:

Viehmann Radu 4.580.000 lei din care 4.500.000 lei conform Contractului 178/2009 și actelor adiționale ulterioare (scadentă 31.01.2017) și 80.000 lei conform contractului pe termen scurt nr 538/2011, nepurtător de dobândă.

Ciorapciu Dana Maria 300.000 lei conform Contractului 867/2012 și a actelor adiționale ulterioare. (scadentă 31.01.2017).

În anul 2017 s-a achitat dobânda datorată pentru anul 2017 D-lui Viehmann Radu și D-nei Ciorapciu Dana Maria și s-a plătit la Bugetul de Stat impozitul aferent dobânzii achitate pentru fiecare dintre ei după cum urmează:

Viehmann Radu: Dobânda în valoare de 240.244 lei iar impozitul aferent în valoare de 47.761 lei;
Ciorapciu Dana Maria: Dobânda în valoare de 16.620 lei iar impozitul aferent 3.050 lei.

Soldul împrumuturilor la 31.12.2017 este:

Viehmann Radu 4.580.000 lei din care 4.500.000 lei conform Contractului 178/2009 și actelor adiționale ulterioare (scadentă 31.01.2018) și 80.000 lei conform contractului pe termen scurt nr 538/2011, nepurtător de dobândă.

Ciorapciu Dana Maria 300.000 lei conform Contractului 867/2012 și a actelor adiționale ulterioare. (scadentă 31.01.2018).

În anul 2018 s-a achitat dobânda datorată pentru anul 2018 D-lui Viehmann Radu și D-nei Ciorapciu Dana Maria și s-a plătit la Bugetul de Stat impozitul aferent dobânzii achitate pentru fiecare dintre ei după cum urmează:

Viehmann Radu: Dobânda în valoare de 262.672 lei iar impozitul aferent în valoare de 29.195 lei;
Ciorapciu Dana Maria: Dobânda în valoare de 17.508 lei iar impozitul aferent 1.951 lei.

Soldul împrumuturilor la 31.12.2018 este:

Viehmann Radu 4.580.000 lei din care 4.500.000 lei conform Contractului 178/2009 și actelor adiționale ulterioare (scadentă 31.01.2019) și 80.000 lei conform contractului pe termen scurt nr 538/2011, nepurtător de dobândă.

Ciorapciu Dana Maria 300.000 lei conform Contractului 867/2012 și a actelor adiționale ulterioare. (scadentă 31.01.2019)

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate instituțiilor de credit

(A) BRD – Facilitate de Credit nr. 103 BIS/28.04.2006

La 13 aprilie 2005, Societatea a încheiat un contract de credit care pana la data prezenta a suferit numeroase modificari.

Actele aditionale care au adus modificari contractului in 2016 respectiv 2017 sunt prezentate mai jos. Prin Actul Aditional nr.54/23.05.2016 s-a prelungit valabilitatea contractului pana la 25.05.2017. Plata dobanzilor si a comisioanelor curente se face lunar.

La 31.12.2016 limitele de creditare aprobate sunt de 3.977.712,73 lei si 6.259.922,00 USD iar sumele utilizate sunt 6.147.520,51 USD (echivalentul a 26.454.625,01 lei) si 1.501.350,87 RON.

Prin adresa nr. 3117/02.06.2016, inregistrata la Turbomecanica SA sub nr. 3133/06.06.2016, BRD DIRECTIA CREDITELOR SPECIALE a comunicat ca BRD a aprobat si a sters din evidentele sale toate dobanzile si comisioanele aferente facilitatilor acordate de Banca si datorate de TURBOMECANICA SA pana la data de 25.01.2016

Prin Actul Aditional nr. 55/24.05.2017 s-a prelungit valabilitatea contractului pana la 31.08.2017. Plata dobanzilor si a comisioanelor curente se face lunar.

Prin Actul Aditional nr. 56/30.08.2017, creditul in sold la data incheierii acestui act aditional in suma de 6.259.190,61 usd si 1.771.394,88 RON, impreuna cu o expunere non-cash de 685.771,03 ron se converteste in RON.

Creditul total este de 30.149.798,40 RON la un curs de 3,8730 lei pentru un dolar USA si are urmatoarea structura:

Facilitatea A - Plafon global de finantare, multi optiuni,neangajant in suma de 19.365.000 ron utilizat astfel:

- Facilitate Linie de credit;
- Facilitate de emitere SGB;
- Facilitate pentru deschiderea de Acreditiv („Facilitate L/C”)

Facilitatea B-Credit pe Termen Mediu cu rambursare pe baza de grafic de rambursare, in suma de 10.784.798,40 RON.

Data scadentei pentru Facilitatea A este data de 31.08.2018.

Data finala Facilitatea B este 31.12.2020.

Rata de dobanda este:

- pentru Facilitatea A: ROBOR 3 LUNI + 3,5% (Marja bancii)
- pentru Facilitatea B: ROBOR 3 LUNI + 3,5% (Marja bancii)

S-au stipulat conditiile de rambursare si garantiile ce trebuiesc constituite.

Prin Actul Aditional nr. 57/31.08.2017 s-au convenit conditiile de incheiere a actului aditional si s-a modificat punctul 7.3 din Actul Aditional nr. 56/30.08.2017 privind conditiile suspensive pentru utilizarea creditului.

La 31.12.2017, soldul Facilitatii A este de 5.125.429,04 lei format din 3.898.052,90 lei soldul disponibil al Liniei de Creditare si 1.227.377,04 lei disponibil neutilizat ca urmare a expirarii Scrisorilor de Garantie emise in cadrul plafonului.

Soldul Facilitatii B este, la 31.12.2017, este de 10.784.798,40 lei.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate instituțiilor de credit (continuare)

Prin Actul Adicional nr.59/29.08.2018 s-a prelungit perioada de valabilitate a Facilitatii A-plafon global de finantare, multi-optiuni, neangajant ,pana la data de 31.08.2019, modificarea pct 4 din actul aditional 56/30.08.2017, modificarea pct 6"Data scadentei" din actul aditional 56/30.08.2017, modificarea punctului 7.3 (Conditii suspensive) si 7.4(Alte conditii)" din actul aditional 56/30.08.2017, modificarea pct 3.3 Obligatii Financiare din Partea B-Termenii si Conditii Generale .

In 29.08.2018 s-au incheiat:

Contract de Ipoteca pe bunuri mobile nr.7003 pentru garantarea tuturor obligatiilor asumate(19 bunuri ipotecate anexa 1) ;

Contract de Ipoteca pe bunuri mobile nr.7004 pentru garantarea tuturor obligatiilor asumate(2 bunuri ipotecate conform anexa 1) ;

Contract de ipoteca mobiliara asupra conturilor bancare nr.7005/29.08.2018 pentru garantarea tuturor obligatiilor asumate(19 conturi curente conform Anexa 1);

Contract de ipoteca mobiliara pe universalitatea de creante nr.7006/29.08.2018(6 contracte sau alte documente comerciale conform Anexa 1).

In martie 2018 am primit de la BRD -GSG pentru semnare, graficul actualizat de rambursare al Facilitatii B la Contractul 103 bis.

Soldul Facilitatii B la contractul 103 bis in valoare de 10.784.798,40 lei a fost achitat integral in anul 2018 dupa cum urmeaza:

06.03.2018 554.398,90 lei;
13.04.2018 6.830.227,30 lei;
30.09.2018 554.398,90 lei;
24.12.2018 2.845.773,30 lei.

Rata dobanzii este ROBOR 3 M+3,5% p.a.

La 31.12.2018, soldul creditului aferent contractului 103 bis este:

Facilitatea A 5.417.686,55

Facilitatea B 0

Valoarea Scrisorilor de garantie emise din plafonul de creditare si valabile in 2019 este de 74.235,60 lei. Valoarea Scrisorilor de garantie emise din plafonul de creditare si valabile pana la data de 31.12.2018 este de 1.576.291,66 lei.Suma de 1.576.291,66 lei a fost repusa in disponibil Linia de creditare in data de 03.01.2019.

Valoarea comisionului de gestiune aferent lunii decembrie 2018 este in suma de 1.083,54 lei , a fost constituit in decembrie 2018(cont 51861000) si achitat in 01.01.2019 conform scadentei

(A1) BRD – Contract de factoring 539/04.05.2006

La 04.05.2006, Societatea a incheiat cu BRD-Groupe Societe Generale contractul de factoring care cuprinde Conditii Generale si Conditii Speciale.

Contractul a fost modificat in anii urmatoarii, ultimele aditionale fiind prezentate mai jos.

In 15.06.2016, s-a incheiat cu BRD-Groupe Societe Generale Actul Adicional nr.1 la Conditii Speciale nr.2 la Contractul de Factoring nr.539/04.05.2006 aplicabile relatiei comerciale dintre aderentul TURBOMECANICA SA si debitorul creantei cesionate IAR SA.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate instituțiilor de credit (continuare)

Plafonul de finanțare este de 10.000.000 lei , termenul de valabilitate al plafonului de finanțare este 25.05.2017 iar procentul de finanțare a creanțelor aprobate este de 75%.

Totodată s-a încheiat Contractul de ipotecă mobiliară asupra conturilor bancare nr. 3378/13.06.2016 și contractul de ipotecă mobiliară pe bunuri mobile nr.3380/13.06.2016.

În 15.06.2016 s-a încheiat cu BRD-Groupe Societe Generale Actul Adicional nr.1 Condiții Speciale nr.3 la Contractul de Factoring nr.539/04.05.2006 aplicabile relației comerciale dintre aderentul TURBOMECANICA SA și debitorul creanței cesionate GE Hungary Kft din Ungaria.

Plafonul de finanțare este de 1.500.000 eur, termenul de valabilitate al plafonului de finanțare este 25.05.2017 iar procentul de finanțare a creanțelor aprobate este de 75%.

Totodată s-a încheiat Contractul de ipotecă mobiliară asupra conturilor bancare nr. 3379/13.06.2016 și contractul de ipotecă mobiliară pe bunuri mobile nr.3381/13.10.2016.

Prin Actul Adicional nr. 2 la Condițiile Speciale nr. 2 la Contractul de Factoring nr. 539/04.05.2006 aplicabile relației comerciale dintre aderentul TURBOMECANICA SA și debitorul creanței cesionate IAR SA prin care se specifică că, începând cu data de 25.05.2017 se anulează limita de finanțare pe relația IAR și încetează prevederile Condițiilor Speciale nr. 2 la Contractul de Factoring nr. 539/04.05.2006.

Prin Actul Adicional nr.2 la Condițiile Speciale nr. 3 la Contractul de Factoring nr. 539/04.05.2006 s-a prelungit termenul de valabilitate al plafonului de finanțare până la 31.08.2017 iar procentul de finanțare a creanțelor aprobate este de 75%.

Prin Actul Adicional nr. 3 la Condițiile Speciale nr. 3 la Contractul de Factoring nr. 539/04.05.2006 s-a prelungit termenul de valabilitate al plafonului de finanțare până la 31.08.2018 iar procentul de finanțare a creanțelor aprobate este de 90%.

În 10.10.2018 s-a încheiat Actul Adicional Nr. 4 la Contractul de factoring nr. 539/04.05.2006 prin care s-a modificat art XI pct 2(Cuantumul taxelor și comisioanelor stipulate la pct.1 va fi stabilit în cadrul Condițiilor Speciale) și art XVI(prezentele condiții generale se încheie pe o perioadă de 1 an de la data ultimei semnături iar valabilitatea acestora se prelungeste automat pe noi perioade succesive de 1 an, valabilitatea plafoanelor nu se prelungeste automat,condiții de reziliere, etc)

Tot în 10.10.2018 s-a încheiat Actul Adicional Nr. 4 la Condițiile Speciale Nr. 3 la Contractul de Factoring Nr 539/04.05.2006 prin care s-au făcut mai multe completari/modificari(Plafon de finanțare 500.000 Eur, Termen de valabilitate plafon de finanțare data de 31.08.2019, procent de finanțare a creanțelor aprobate este de 90%, alte condiții)

Comisionul de factoring este de 1,1 %+TVA și 9 EUR /document+TVA

Rata anuală a comisionului de finanțare :EURIBOR/3M+marja d 4% p.a.+TVA

(C) BRD – Contract pentru emiterea unei scrisori de garanție nr. 4296/ 28.12.2016

La data de 28.12.2016,Turbomecanica SA a încheiat un contract pentru emiterea unei scrisori de garanție în valoare de 478.000,00 lei, data expirării valabilității fiind 31.12.2017.

Beneficiarul SGB este UM 01836 Otopeni, iar contractul ce a stat la baza solicitării este A 10090/28.10.2016.

Sunt stipulate: comision de emitere (0,50 flat minim 150 RON), comision de risc (0,25%), comision pentru plată în cazul unei cereri de executare (0,15%), comision de modificare valoare și/sau valabilitate 0,50 % din valoarea scrisorii minim 150 RON, comision alte modificări 100 RON.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate instituțiilor de credit (continuare)

(B) Banca Transilvania – Contract de Credit nr. 186/24.06.2009

La 24.06.2009, Societatea a încheiat contractul de credit – nr.186 cu Banca Transilvania Sucursala Militari, cu destinatia plafon global de exploatare utilizabil.

Împrumutul a suferit modificarii prin acte aditionale ajungand la 2016 respectiv 2017 astfel:

In data de 22.03.2016 s-a încheiat Actul Aditional nr.12/186 prin care s-a diminuat marja de dobanda de la 6,4 % la 4,4 % si s-a înscris o clauza noua respectiv depunerea documentatiei pentru prelungirea facilitatii de creditare cu 45 de zile înainte de scadenta.

In data de 26.05.2016 s-a încheiat Actul Aditional nr.13/186 prin care s-a prelungit valabilitatea liniei de creditare pana la data de 27.05.2017, s-a stabilit rata dobanzii variabila de 5,42 % (ROBOR 6 M adica 1,02 +4,4 % marja bancii), s-au mentinut garantiile, s-au înscris clauze speciale de acordare.

Soldul creditului la 31.12.2016 este de 6.833.510 lei.

Comisioanele de plata aferente anului 2016 scadente in 31.01.2017 sunt:

- comision de gestiune	110,22 lei;
- comision de neutilizare	142,58 lei.

In data de 25.05.2017 s-a încheiat Actul Aditional nr.14/186 prin care s-a prelungit tehnic Linia de Credit in suma de 9.400.000 lei necesara pentru finantarea activitatii curente pana la data de 26.06.2017.

In data de 22.06.2017 s-a încheiat Actul Aditional nr.15/186 prin care s-a prelungit valabilitatea liniei de creditare pana la data de 25.05.2018, s-a stabilit rata dobanzii variabila de 5,47% (ROBOR 6 M adica 1,72 +4,4 % marja bancii), s-au înscris garantiile si clauze de derulare facilitate.

Tot in 22.06.2017 s-a încheiat Actul Aditional nr. 03/186/GAJ/01 care modifica si completeaza Contractul de ipoteca mobiliara pe bunuri existente determinate nr. 186/GAJ/01,27.02.2014.

In data de 24.07.2017 s-a încheiat Actul Aditional nr.16/186 care are ca obiect actualizarea descrierii garantiilor conform modificarilor efectuate la obiectivele 10 si 11.

Soldul creditului la 31.12.2017 este de 9.052.895,35 lei.

Comisioanele de plata aferente anului 2017 scadente in 31.01.2018 sunt:

- comision de gestiune	146,01 lei;
- comision de neutilizare	19,28 lei.

In data de 24.05.2018 s-a încheiat Actul Aditional Nr.17/186 care are ca obiect prelungirea tehnica a liniei de credit astfel ca noua scadenta este 06.06.2018.

In 30.05.2018 s-a încheiat Actul Aditional Nr.18/186 al carui obiect este prelungirea liniei de credit pana la 24.05.2019.

S-a stabilit rata dobanzii la 6,39 % (ROBOR 6M + marja bancii de 4%), penalitati, comisioane (de prelungire de 0,60%, de risc, de neutilizare, de revizie, de gestiune, de evaluare si de rambursare anticipata), garantiile, asigurarea garantiilor, clauze de derulare facilitate.

In 10.12.2018 s-a încheiat Actul Aditional Nr. 19/186 avand ca obiect modificarea garantii(adaugare depozit colateral) si adaugare conditii la linia de credit in suma de 9.400.000 lei.

Conditia impusa este ca in termen de 30 de zile de la aprobarea solicitarii sa se finalizeze raportul de evaluare a imobilului ramas in garantie.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate instituțiilor de credit (continuare)

S-a adăugat la garanții un Contract de depozit Nr. 186/DEP/01/10.12.2018, înscris la AEGRM prin care se constituie o ipotecă mobilă asupra soldului contului de depozit în suma de 1.771.000 lei constituit de Turbomecanica la Banca Transilvania.

Soldul creditului la 31.12.2018 este de 1.378.900,04 lei.

Comisiunile de plată aferente anului 2018 scadente în 31.01.2018 sunt:

- comision de gestiune 22,24 lei;
- comision de neutilizare 334,24 lei.

(C) Banca Transilvania Contract de credit nr. 40/04.02.2011

La data de 04.02.2011 Societatea a încheiat Contractul de credit pentru desfășurarea activității curente nr. 40 cu Banca Transilvania-Suc. Militari.

Garanția este constituită din:

1. Contractul de garanție reală mobilă pe bunuri existente determinate nr.40/GAJ/01/04.02.2011;
2. Contract de garanție reală mobilă asupra încasărilor și soldul contului curent nr. 40/CES/02/04.02.2011;
3. Contract de cesiune de creanță nr.40/CES/02/04.02.2011.

Scadenta finală a creditului este 01 octombrie 2019.

În anul 2016 s-a rambursat lunar suma de 72.919,02 lei conform graficului.

Valoarea totală a rambursărilor este de 875.028,24 lei.

Soldul creditului la 31.12.2016 este de 2.479.246,52 lei.

Comisionul de gestiune aferent anului 2016 scadent în 31.01.2017 este de 39,99 lei.

În data de 24.07.2017 s-a încheiat Actul Adicional nr. 11/40 care are ca obiect actualizarea descrierii garanțiilor.

Soldul creditului la 31.12.2017 este de 1.604.218,28 lei.

Comisionul de gestiune aferent anului 2017 scadent în 31.01.2018 este de 39,99 lei.

În anul 2017 s-a rambursat lunar suma de 72.919,02 lei conform graficului.

Valoarea totală a rambursărilor este de 875.028,24 lei.

În anul 2018 s-a rambursat lunar suma de 72.919,02 lei conform graficului.

În data de 10.12.2018 s-a rambursat integral soldul creditului respectiv suma de 729.190,4 lei.

Valoarea totală a rambursărilor este de 1.604.218,28.

(D) Banca Transilvania – Contract de credit nr. 664/21.11.2011

La data de 21.11.2011 Societatea a încheiat Contractul nr.664, având ca obiect acordarea unui credit de investiție cu destinația de amenajare și modernizare construcții, reconfigurare utilități și rearestare procese tehnologice în vederea reamplasării capacităților de producție.

Garanția este constituită din:

1. Contractul de garanție reală mobilă pe bunuri existente determinate nr.664/GAJ/01/21.11.2011;
2. Contract de ipotecă imobiliară asupra încasărilor și soldul contului curent nr. 664/CES/01/21.11.2011.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate institutiilor de credit (continuare)

Scadenta finala a creditului este 16 octombrie 2019.

In anul 2016 s-a rambursat lunar suma de 36.402,07 lei conform graficului.
Valoarea totala a rambursarilor este de 436.824,84 lei.

Soldul creditului la 31.12.2016 este de 1.237.670,47 lei.

Comisionul de gestiune aferent anului 2016 scadent in 31.01.2017 este de 19,96 lei.

In anul 2017 s-a rambursat lunar suma de 36.402,07 lei conform graficului.

Valoarea totala a rambursarilor este de 436.824,84 lei.

Soldul creditului la 31.12.2017 este de 800.845,63 lei.

Comisionul de gestiune aferent anului 2017 scadent in 31.01.2017 este de 12,92 lei.

In anul 2018 s-a rambursat lunar suma de 36.402,07 lei conform graficului.

In data de 10.12.2018 s-a rambursat integral soldul creditului respectiv suma de 400.422,86 lei.

Valoarea totala a rambursarilor este de 800.845,63 lei.

(E) Banca Transilvania – Contractul de credit nr. 385/02.07.2012

La data de 02.07.2012, Societatea a incheiat un Contractul de Credit nr.385 reprezentand credit de investitii avand ca obiect Acordarea unui credit de investitii cu destinatia reamplasare capacitate de productie, amenajare si modernizare constructii, reconfigurare utilitatii si reatestare procese tehnologice in vederea reamplasarii capacitatilor de productie.

Contractul de credit este scadent in 15.11.2019.

Soldul creditului la 31.12.2016 este de 1.188.864,40 lei.
Comisionul de gestiune aferent anului 2016 scadent in 31.01.2017 este de 19,18 lei.

In anul 2017 s-a rambursat lunar suma de 33.967,55 lei conform graficului.

Valoarea totala a rambursarilor este de 407.610,60 lei.

Soldul creditului la 31.12.2017 este de 781.253,80 lei.

Comisionul de gestiune aferent anului 2017 scadent in 31.01.2017 este de 12,62 lei.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate instituțiilor de credit (continuare)

În anul 2018 s-a rambursat lunar suma de 33.967,55 lei conform graficului.

În data de 10.12.2018 s-a rambursat integral soldul creditului respectiv suma de 407.610,75 lei.

Valoarea totală a rambursărilor este de 781.253,80 lei.

(F) BRD-Acorduri de subordonare

În data de 29.02.2012, s-au încheiat Acorduri de subordonare între BRD și Dl. Președinte-Director General Viehmann Radu și Dl. Director Economic Dinca Ion.

În data de 18.02.2013 s-a încheiat Acord de subordonare între BRD și Dna. Ciorapciu Dana-Maria.

(G) BRD – Contract pentru emiterea unei scrisori de garanție nr. 4104-A din 22.12.2016

La data de 22.12.2016, Turbomecanica SA a încheiat un contract pentru emiterea unei scrisori de garanție în valoare de 125.959,72 lei, data expirării valabilității fiind 31.12.2016.

Beneficiarul SGB este UM 01836 Otopeni, iar contractul ce a stat la baza solicitării este A 12331/19.12.2016.

Sunt stipulate: comision de emitere (0,50 flat minim 150 RON), comision de risc (0,25%), comision pentru plată în cazul unei cereri de executare (0,15%), comision de modificare valoare și/sau valabilitate 0,50 % din valoarea scrisorii minim 150 RON, comision alte modificări 100 RON.

Totodată, s-au încheiat Contractul de ipotecă mobilă asupra conturilor bancare nr.4104-B/22.12.2016 prin care s-a instituit ipotecă mobilă asupra tuturor drepturilor, titlurilor, intereselor și beneficiilor cu privire la conturile bancare identificate.

După expirarea Scrisorii de garanție, în luna ianuarie Turbomecanica SA a solicitat bancii desființarea depozitului de cash colateral iar suma aferentă a fost încasată în contul curent al societății RO37 BRDE 410S V2016 4067 4100 în data de 09.01.2017.

La data de 28.12.2016, Turbomecanica SA a încheiat un contract pentru emiterea unei scrisori de garanție în valoare de 478.000,00 lei, data expirării valabilității fiind 31.12.2017.

Beneficiarul SGB este UM 01836 Otopeni, iar contractul ce a stat la baza solicitării este A 10090/28.10.2016.

Sunt stipulate: comision de emitere (0,50 flat minim 150 RON), comision de risc (0,25%), comision pentru plată în cazul unei cereri de executare (0,15%), comision de modificare valoare și/sau valabilitate 0,50 % din valoarea scrisorii minim 150 RON, comision alte modificări 100 RON.

Totodată, s-au încheiat Contractul de ipotecă mobilă asupra conturilor bancare nr.4296-A/28.12.2016 prin care s-a instituit ipotecă mobilă asupra tuturor drepturilor, titlurilor, intereselor și beneficiilor cu privire la conturile bancare identificate.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate instituțiilor de credit (continuare)

Conformitate cu clauzele contractuale ale bancii

Societatea, conform contractelor de împrumut pe termen scurt încheiate cu BRD trebuie să îndeplinească următorii indicatori economico – financiari, pentru a nu se modifica termenii contractelor de credit: raportul EBITDA/Cifra de afaceri să nu fie mai mic de 17% și Profitul Net raportat la Cifra de afaceri să nu fie mai mic de 5% la 31.12.2016. Societatea a îndeplinit acești indicatorii economico-financiari la 31.12.2016 respectiv la 31.12.2017. La data de 31.12.2018 contractul a fost încheiat.

21. PROVIZIOANE

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Provizioane pentru beneficii post-angajare	428.824	439.908
Alte provizioane legate de personal	1.493.086	1.259.764
Provizioane pentru salarii compensatorii	3.472.002	3.157.879
Total	5.393.912	4.857.551

Provizioanele pentru salarii compensatorii reprezintă provizioane pentru salariile compensatorii ce vor fi plătite salariaților Societății disponibilizați, în conformitate cu contractul colectiv de muncă.

În „Alte provizioane legate de personal” sunt incluse următoarele: provizion pentru bonusuri de performanță a anului 2018 ce vor fi acordate în 2019, provizion pentru concedii de odihnă neefectuate la 31 decembrie 2018, provizion pentru tichete de masă aferente lunii decembrie 2018 ce vor fi acordate ulterior în 2019.

Cea mai recentă evaluare actuarială a provizionului pentru beneficii post-angajare a fost efectuată la 31 decembrie 2018, de către firma GELID ACTUARIAL COMPANY. Valoarea actualizată a obligației privind beneficiul determinat, iar costurile aferente serviciilor curente și costul serviciului trecut, au fost măsurate utilizând Metoda Factorului de Credit Proiectat (MFCP). Aceste beneficii urmează a fi plătite în mare în următorii 5-15 ani.

Principalele ipoteze utilizate în scopul evaluărilor actuariale au fost după cum urmează:

1) Ipoteze demografice despre caracteristicile viitoare ale angajaților eligibili pentru beneficii:

Mortalitatea angajaților și a membrilor familiilor lor. Tabela Românească de Mortalitate 2013 (bărbați și femei) emisă de Institutul Național de Statistică.

Rata fluctuației angajaților. În 2018, rata de rotație a angajaților a fost de 9.1%, scăzând cu mai mult de 50% față de anul 2017. Pentru acest exercițiu a fost considerat media ultimilor cinci ani care a fost de 7.83% pa. Pe baza structurii de vârstă a personalului modelul ratei fluctuației personalului ia în considerare numărul de ani rămași până la pensionare și rezultă un număr de angajați care ar urma să plece și să fie înlocuiți egal cu 7,83% din numărul total de angajați. Rata de fluctuație a angajaților este:

- 23.62% pa pentru angajații care mai au peste 35 de ani până la pensionare;
- Liniar descrescătoare către 0% pentru angajații cu un număr de ani până la pensionare cuprins între 35 și 5 ani;

Rata concedierilor. Pentru ultimii 5 ani până la pensionare s-a considerat că angajații nu mai caută să-și schimbe locul de muncă și că au acumulat suficientă experiență pentru a nu fi înlocuiți pe motive disciplinare sau profesionale. Pentru perioada de după Decembrie 2018 nu a fost comunicat un plan de reducere a personalului.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

21. PROVIZIOANE (continuare)

2) Ipoteze financiare

Rata de actualizare Pentru rata de actualizare s-au considerat randamentele obligațiunilor de pe piața activă la sfârșitul lunii decembrie 2018. Duratele reziduale până la maturitate disponibile au fost de 1-10 ani și 13 ani. Pentru celelalte durate s-a estimat rata de actualizare folosind metoda de extrapolare Smith-Wilson. Asumpțiile pe termen lung au fost:

- Rata estimată a inflației pe termen lung 2% p.a.
- Randamentul real pe termen lung estimat al obligațiunilor guvernamentale 2.05% pa
- Prima de ilichiditate pentru România 0%.

Astfel, s-a considerat o rata forward de echilibru de 4.05% p.a. Metoda asigură compatibilitatea dintre rata de actualizare și rata inflației.

Rata inflației Pe baza statisticilor emise de INSSE și a prognozei BNR s-a estimat rata inflației după cum urmează:

- 3,75% în 2019
- 3,1% în 2020
- Liniar descrescătoare până la 2,5% perioada 2021-2025

- 2.50% în 2025-2030 și urmând o tendință descrescătoare în anii următori.

- Compania estimează o creștere medie de maxim 7% în 2019. Pentru 2019, iar pentru următorii ani s-a considerat ca salariile vor crește în medie cu indicele prețului de consum aferent fiecărui an.

Componentele costurilor de beneficii determinate recunoscute în profit sau pierdere sunt după cum urmează:

Costul serviciului:

	31 decembrie 2018
Costul serviciului curent	174.259
Costul dobanzii	46.887
Costul serviciului trecut	-
Beneficiile platite	(434.690)
TOTAL	(213.544)

Sumele recunoscute în alte venituri globale nete de impozit în ceea ce privește aceste planuri de beneficii determinate sunt după cum urmează:

Reevaluarea datoriei nete privind beneficiul:

	31 decembrie 2018
(Câștiguri)/Pierderi actuariale	895.794
TOTAL	895.794

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

21. PROVIZIOANE (continuare)

2) Ipoteze financiare (continuare)

Costul curent de serviciu, costul dobânzii, costul serviciilor trecute și beneficiile plătite sunt incluse în alte câștiguri și pierderi în contul de profit sau pierdere.

Remăsurarea datoriei nete privind beneficiile datorate angajaților sunt incluse în alte venituri globale nete de impozit.

Ipoteze actuariale semnificative pentru determinarea obligației definite sunt următoarele: rata de actualizare, creșterile salariale previzionate și mortalitatea.

22. DATORII COMERCIALE ȘI ALTE DATORII

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Datorii comerciale	2.521.140	5.226.251
Datorii privind facturile de primit	270.789	328.686
Alți creditori	-	262.369
Total	2.791.929	5.817.305

23. ALTE DATORII CURENTE ȘI VENITURI INREGISTRATE ÎN AVANS

Alte datorii curente

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Salarii datorate	1.267.357	1.146.398
Taxe aferente salariilor datorate	1.545.826	1.877.345
TVA de plată	2.144.944	1.275.553
Alți creditori	37.561	46.097
Alte taxe	59.912	308.453
Datorii garanții materiale	1.232.247	-
Avansuri de la clienți	10.314	10.314
Dividende	1.006.159	305.669
Total	7.304.321	4.969.829

Venituri înregistrate în avans

Veniturile înregistrate în avans se referă la servicii de reparație facturate și încasate care vor fi efectuate într-o perioadă ulterioară datei bilanțului conform cerințelor clienților. Suma în sold la 31 decembrie 2018 respectiv la 31 decembrie 2017 este de 159.227 RON respectiv 887.861 RON .

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

24. RAPORTAREA PE SEGMENTE

Segmentele operationale ale Companiei, după cum sunt evidenciate mai jos, reprezintă principalele produse și servicii efectuate: fabricarea partilor de aeronave, reparații de motoare și altele. De asemenea, împărțire pe zone geografice ține cont de țara de origine a principalilor clienți ai companiei.

Venituri din segmentare	Venituri din Segmentare	
	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Repere și piese de aviație	6.332.351	3.958.822
Reparații curente motoare	102.662.977	79.818.209
Altele	3.392.444	16.989.038
Total din operațiuni	112.387.772	100.766.069

În 2018 cheltuielile cu amortizarea și deprecierea sunt alocate: Repere și piese de aviație (5,63%), Reparații curente motoare (91,34%), altele 3,03%. Cheltuieli și castiguri nemonetare semnificative nealocate sunt: venit din reversare impozit pe profit amanat în suma de 1.495.815 RON.

	Segment Active		Segment Datorii	
	31-Dec-18	31-Dec-17	31-Dec-18	31-Dec-17
Segment Active și Datorii				
Repere și piese de aviație	79.826.158	78.268.986	2.198.946	4.234.353
Reparații curente motoare	15.211.980	21.273.539	0	1.071.077
Nealocate	15.144.984	25.099.903	32.650.441	59.224.343
Total Active/Datorii	110.194.604	124.642.428	34.849.387	64.529.773

	Profit/(pierdere)	
	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Repere și piese de aviație	2.107.891	1.101.729
Reparații curente motoare	28.596.064	22.232.890
Altele	603.453	4.731.893
Nealocate	(6.459.691)	(14.415.591)
Total	24.847.717	13.650.921

Rezultatele raportate pe segmente sunt întocmite pe baza rapoartelor interne de management, pe segmente sunt alocate costurile directe în timp ce cele generale și administrative sunt prezentate la categoria altele. Sumele nealocate se referă la cheltuieli de finanțare, cu vânzarea activelor deținute spre vânzare și impozitul amanat aferent.

	Venituri pe zone geografice	
	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Europa	112.211.307	97.366.795
SUA	176.465	213.223
Asia	-	3.186.051
Total	112.387.772	100.766.069

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

25. INSTRUMENTE FINANCIARE

a) Gestionarea riscului privind capitalul

Societatea își gestionează capitalul pentru a se asigura că își va putea continua activitatea concomitent cu maximizarea averii acționarilor, prin optimizarea soldului de datorii și capital propriu.

Structura capitalului Societății constă în datorii, care include împrumuturile prezentate la nota 20, numerarul și echivalentele de numerar și capitalul propriu.

Capitalul propriu cuprinde capitalul social, rezervele și rezultatul reportat, așa cum sunt prezentate în notele 18 și 19.

Societatea monitorizează capitalul pe baza gradului de îndatorare. Această rată este calculată ca raport între datoria netă și capital total. Datoria netă se calculează ca împrumuturi totale (incluzând împrumuturile atât pe termen scurt cât și pe termen lung) mai puțin numerar și echivalente de numerar. Capitalul total este calculat ca și „capital și rezerve” așa cum este raportat în bilanț.

Gradul de îndatorare la 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 a fost după cum urmează:

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Total împrumuturi	13.732.848	42.839.163
Numerar și echivalente de numerar	6.990.513	9.636.856
Datorii nete	6.742.335	33.202.307
Total capital și rezerve	75.345.217	60.112.656
Gradul de îndatorare	28%	55%

Gradul de îndatorare a fluctuat pozitiv pentru Companie, realizându-se o parte din activele destinate vânzării și rambursării împrumuturilor, în vederea reducerii datoriilor și a costului finanțării.

b) Gestionarea riscului de valută

Societatea este expusă fluctuațiilor cursului de schimb valutar în tranzacțiile comerciale și de finanțare. Riscul valutar rezultă din activele și datoriile comerciale recunoscute, inclusiv împrumuturile, exprimate în valută. Datorită costurilor mari asociate, politica Societății este să nu utilizeze instrumente financiare derivate pentru diminuarea acestui risc.

c) Gestionarea riscului de rată a dobânzii

Riscul ratei dobânzii reprezintă riscul ca fluxurile viitoare de numerar aferente instrumentelor financiare să fluctueze din cauza modificărilor de dobânzi pe piață. Fluxurile operaționale de numerar sunt impactate în principal de modificările ratelor de dobândă, de împrumuturile în moneda străină de la instituții financiare din România. Compania are împrumuturi semnificative care o expun la variații semnificative de fluxuri de numerar ca urmare a variației dobânzilor. Compania este în proces continuu de negociere cu bancile privind împrumuturile acordate, ratele de dobândă și perioadele de rambursare.

d) Gestionarea riscului de credit

Societatea este supusă unui risc de credit datorat creanțelor sale comerciale și a celorlalte tipuri de creanțe. Societatea are politici menite să asigure că vânzările se fac către clienți cu referințe corespunzătoare privind bonitatea acestora. Data de scadență a datoriilor este atent monitorizată și sumele datorate după depășirea termenului sunt urmărite cu promptitudine. Creanțele comerciale (clienții) sunt prezentate net de ajustările pentru deprecierea creanțelor incerte. Societatea dezvoltă politici care limitează valoarea expunerii la credit față de orice instituție financiară. Societatea nu solicită depozite colaterale însă în anumite cazuri solicită avansuri de la clienți în vederea livrării serviciilor sau produselor comandate. Disponibilitățile banesti suntținute în instituții financiare care sunt evaluate cu risc minim de default. Acestea sunt BRD și Banca Transilvania.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

25. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

e) Gestionarea riscului de lichiditate

Managementul prudent al riscului de lichiditate implică menținerea de numerar suficient și a unor linii de credit disponibile, prin continua monitorizare a fluxului de trezorerie estimat și real și prin corelarea scadențelor activelor și pasivelor financiare.

Valoarea justă a instrumentelor financiare

Valorile juste ale activelor și datoriilor financiare sunt determinate după cum urmează:

- valoarea justă a activelor și datoriilor financiare cu termeni și condiții standard și tranzacționate pe piețe active lichide este determinată prin referință la prețurile de piață cotate;
- valoarea justă a altor active și datorii financiare (exclusiv instrumente derivative) este determinată în conformitate cu modelele de prețuri general acceptate, pe baza analizei fluxurilor de numerar scontate, utilizând prețuri din tranzacțiile curente de piață observabile; și
- valoarea justă a instrumentelor derivative este calculată utilizând prețurile cotate. Acolo unde astfel de prețuri nu sunt disponibile se utilizează analiza fluxurilor de numerar scontate, utilizând curba de randament aplicabilă duratei instrumentelor derivative care nu includ opțiuni și modelele de evaluare a opțiunilor pentru instrumente derivative care au la baza opțiuni.

Instrumentele financiare din bilanțul contabil includ creanțe comerciale și alte creanțe, numerar și echivalente de numerar, împrumuturi pe termen scurt și lung și alte datorii. Valorile juste estimate ale acestor instrumente aproximează valorile contabile ale acestora. Valorile contabile reprezintă expunerea maximă a Societății la riscul de credit aferent creanțelor existente.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

25. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

Valorile contabile ale valutelor societății exprimate în active și pasive monetare la data raportării sunt următoarele:

	EUR 1EUR=RON	USD 1USD=RON	GBP 1GBP=RON	CHF 1CHF=RON	RON 1RON=RON	31 decembrie 2018 Total
2018	4,6639	4,0736	5,1931	4,1404	RON	RON
	<i>RON</i>	<i>RON</i>	<i>RON</i>	<i>RON</i>	<i>RON</i>	<i>RON</i>
ACTIVE						
Numerar si echivalente de numerar	471.948	41.577	11.451	3.561	6.461.976	6.990.513
Creante si alte active curente	2.313.142	-	-	-	139.525	2.452.667
DATORII						
Datorii comerciale si alte datorii	844.744	49.439	13.728	-	1.884.018	2.791.929
Imprumuturi pe termen scurt si lung	-	-	-	-	13.732.848	13.732.848
Expunerea neta asupra bilantului (active-datorii)	1.940.346	(7.862)	(2.277)	3.561	(9.015.365)	(7.081.597)
	EUR 1EUR=RON	USD 1USD=RON	GBP 1GBP=RON	CHF 1CHF=RON	RON 1RON=RON	31 decembrie 2017 Total
2017	4,5411	4,3033	5,2961	4,2245	RON	RON
	<i>RON</i>	<i>RON</i>	<i>RON</i>	<i>RON</i>	<i>RON</i>	<i>RON</i>
ACTIVE						
Numerar si echivalente de numerar	1.879.173	328.091	1.165	1.103	7.427.324	9.636.856
Creante si alte active curente	2.166.425	37.370	-	-	428.995	2.632.790
DATORII						
Datorii comerciale si alte datorii	947.550	1.886.953	1.917	-	2.980.885	5.817.305
Imprumuturi pe termen scurt si lung	-	-	-	-	42.839.163	42.839.163
Expunerea neta asupra bilantului (active-datorii)	3.098.048	(1.521.492)	(752)	1.103	(37.963.729)	(36.386.822)

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

25. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

Analiza de senzitivitate

Societatea este expusă, în principal, cu privire la cursul de schimb al EUR și USD față de RON. Tabelul următor detaliază sensibilitatea societății la o creștere și descreștere de 10% a EUR / USD față de RON. 10% este rata de sensibilitate folosită atunci când se face raportarea internă a riscului valutar către conducerea superioară și reprezintă estimarea conducerii cu privire la modificările rezonabil posibil ale cursurilor de schimb. Analiza senzitivității include doar valuta rămasă exprimată în elemente monetare și ajustează conversia la sfârșitul perioadei pentru o modificare de 10% în cursurile de schimb. În tabelul următor o valoare negativă indică o descreștere a profitului atunci când RON se depreciază cu 10% față de EUR / USD. O întărire cu 10% a RON față de EUR / USD va avea un impact egal și de sens opus asupra profitului și a altor capitaluri proprii iar soldurile de mai jos vor fi pozitive.

	Impact asupra rezultatului la data:	
	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
EUR	194.035	309.805
USD	(786)	(152.149)
GBP	(228)	(75)
CHF	356	110

Tabele privind riscurile de lichiditate și de rată a dobânzii

Următoarele tabele detaliază datele până la scadență a datoriilor financiare ale Societății.

Tabelele au fost întocmite pe baza fluxurilor de numerar neactualizate ale datoriilor financiare la cea mai apropiată dată la care este posibil ca Societății să i se solicite să plătească. Tabelul include atât dobânda cât și fluxurile de numerar aferente capitalului.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

25. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

2018	Rata dobanda	Mai puțin de 1 luna	Mai puțin de 1 an	1 - 5 ani	peste 5 ani	Total
Datorii comerciale si alte datorii	-	1.007.399	1.784.530	-	-	2.791.929
Alte datorii	-	5.349.458	1.954.862	1	-	7.304.321
Imprumut pe termen lung si scurt (din care)	-	-	-	-	-	-
Credit imobiliar termen lung BTRL	-					
Credit termen lung RELOCARE RON BT	-					
Credit termen lung BTRL ron						
Credite bancare pe termen scurt in lei BRD	ROBOR 3M + 3,5% pa	-	5.417.687	-	-	5.417.687
Limita de creditare in lei la Banca Transilvania M	ROBOR 6M+4.4%	-	1.378.900	-	-	1.378.900
Credite banc. pe termen mediu-BRD						
Leasing financiar BTRL			341.504	1.713.317		2.054.821
Imprumuturi de la actionari	6,33%/6,50%	-	4.880.000	-	-	4.880.000
Dobanzi de plata		1.440	-	-	-	1.440
Total Datorii		6.358.297	15.757.483	1.713.318	-	23.829.099
Numerar si alte echivalente de numerar	-	6.990.513	-	-	-	6.990.513
Alte creante si alte active curente	-	1.082.711	1.323.998	45.958	-	2.452.667
Total Active		8.073.224	1.323.998	45.958	-	9.443.180
Total Net		1.714.927	(14.433.485)	(1.667.360)	-	(14.385.919)

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

25. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

2017	Rata dobanda	Mai puțin de 1 luna	Mai puțin de 1 an	1 - 5 ani	peste 5 ani	Total
Datorii comerciale si alte datorii	-	4.564.286	1.253.019		-	5.817.305
Alte datorii	-	4.661.069	308.760	1	-	4.969.830
Imprumut pe termen lung si scurt (din care)	-	-	-	-	-	-
Credit imobiliar teremen lung BTRL	ROBOR 6M+4.4%	72.919	802.109	729.190	-	1.604.218
Credit teremen lung RELOCARE RON BT	ROBOR 6M+4.4%	33.968	373.643	373.643	-	781.254
Credit teremen lung BTRL ron	ROBOR 6M+4.4%	36.402	400.423	364.021	-	800.846
Credite bancare pe termen scurt in lei BRD	ROBOR 3M + 3,5% pa	-	13.433.418	-	-	13.433.418
Limita de creditare in lei la Banca Transilvania M	ROBOR 6M+4.4%	-	9.052.895	-	-	9.052.895
Credite banc. pe termen mediu-BRD	ROBOR 3M + 3,5% pa	-	7.939.025	2.845.773	-	10.784.798
Leasing financiar BTRL		-	139.050	1.357.622	-	1.496.672
Imprumuturi de la actionari	6,6%/6,33%	-	4.880.000	-	-	4.880.000
Dobanzi de plata		5.060	-	-	-	5.060
Total Datorii		9.373.704	38.582.342	5.670.250	-	53.626.296
Numerar si alte echivalente de numerar	-	9.636.856	-	-	-	9.636.856
Alte creante si alte active curente	-	532.342	2.097.029	3.419	-	2.632.790
Total Active		10.169.198	2.097.029	3.419	-	12.269.646
Total Net		795.494	(36.485.313)	(5.666.831)	-	(41.356.650)

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

26. REZULTATUL PE ACTIUNE

(a) De bază

Rezultatul de bază pe acțiune este calculat prin împărțirea profitului aferent acționarilor societății la numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare aflate în emisiune în timpul anului, cu excepția acțiunilor ordinare achiziționate de societate și păstrate ca acțiuni de trezorerie (nota 18).

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Rezultat aferent acționarilor societății	24.847.717	13.650.921
Numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare în curs de emisiune	369.442.475	369.442.475
Rezultat de bază pe acțiune	0.07	0.03

(b) Diluat

Rezultatul diluat pe acțiune este calculat prin ajustarea numărului mediu ponderat al acțiunilor existente pentru a lua în considerare conversia tuturor acțiunilor potențial diluate. Societatea nu are datorii convertibile sau opțiuni de emisie de acțiuni care pot fi transformate în acțiuni comune care ar putea duce la ajustarea numărului mediu ponderat al acțiunilor.

În anul 2018, societatea a distribuit dividende din profitul anului 2017, în valoare de 8.494.681 RON, soldul dividendelor la 31.12.2018 este de 283.543 RON.

27. PARTI AFILIATE

Imprumuturile de la actionari sunt prezentate în nota 20.

28. ANGAJAMENTE SI CONTINGENTE

Datorii potențiale:

Impozitare

Sistemul de impozitare din România este într-o fază de consolidare și armonizare cu legislația europeană. În acest sens încă există interpretări diferite ale legislației fiscale. În anumite situații, autoritățile fiscale pot trata în mod diferit anumite aspecte, procedând la calcularea unor impozite și taxe suplimentare și a dobânzilor și penalităților de întârziere aferente.

În anul 2018, nivelul dobânzilor a fost de 0,02% pe zi de întârziere la plata; nivelul penalităților este la valoarea de 0,01% pe zi de întârziere la plata.

În România, exercițiul fiscal rămâne deschis pentru verificare fiscală timp de 5 ani. Conducerea Societății consideră că obligațiile fiscale incluse în aceste situații financiare sunt adecvate.

În conformitate cu prevederile emise de către Ministrul Finanțelor Publice, care reglementează regimul fiscal al elementelor de capital propriu ce nu au fost subiect al calculatului impozitului pe profit la data înregistrării lor în contabilitate, datorită naturii lor, în cazul în care Societatea va schimba în viitor destinația rezervelor din reevaluare (prin acoperire de pierderi sau distribuire către actionari), aceasta va conduce la datorii suplimentare cu impozitul pe profit.

TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2018
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

28. ANGAJAMENTE SI CONTINGENTE (continuare)

Mediul înconjurător

Reglementările privind mediul înconjurător sunt în continuă dezvoltare în România, iar Societatea nu a înregistrat niciun fel de obligații la 31 decembrie 2018 sau la 31 decembrie 2017 pentru niciun fel de costuri anticipate, inclusiv onorarii juridice și de consultanță, studii ale locului, designul și implementarea unor planuri de remediere, referitoare la mediul înconjurător.

Stocuri detinute in custodie

La 31 decembrie 2018, Societatea nu detinea stocuri in custodie.

29. EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI BILANTULUI

In 2019 s-au prelungit contractele de imprumut ale D-lui Viehmann Radu (Act aditional nr.10 autentificat sub nr 67/22.01.2019) si al D-nei Ciorapciu Dana Maria (Act aditional 6, autentificat sub nr.68/22.01.2019 pana la data de 31.01.2020 s-a stabilit rata dobanzii la 6,35%.

Pentru luna ianuarie 2019, D-l Viehmann Radu a primit dobanda in suma de 22.358 lei si s-a achitat impozitul in suma de 2.476 lei iar D-na Ciorapciu Dana Maria a primit dobanda in suma de 1.491 lei si s-a achitat impozitul in suma de 160 lei.

In luna ianuarie 2019 au fost achitate toate comisioanele aferente lunii decembrie 2018 scadente in 01.01.2019 (la BRD) si la 31.01.2019 (la Banca Transilvania).

In 07.01.2019 s-a incheiat Actul Aditional Nr. 20/186 avand ca obiect modificare conditii la linia de credit in suma de 9.400.000 lei.

Conditia impusa este ca in termen de 60 de zile de la aprobarea solicitarii sa se finalizeze raportul de evaluare a imobilului ramas in garantie.

In 11.02.2019 s-a incheiat Actul Aditional Nr. 21/186 avand ca obiect modificare conditii la linia de credit in suma de 9.400.000 lei.

Conditia impusa este ca in termen de 105 de zile de la aprobarea solicitarii sa se finalizeze raportul de evaluare a imobilului ramas in garantie.

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administratie și au fost autorizate pentru a fi emise la 21 martie 2019.

ION DINCA,
Director Economic-Comercial

RADU VIEHMANN,
Director General

TURBOMECANICA

Bd. Iuliu Maniu Nr. 244 Sector 6 Cod Poștal 061126 București – Romania

Tel.: (+4) 021 434 32 06; (+4) 021 434 07 41 Fax: (+4) 021 434 07 94

Identificator Unic la Nivel european (EUID): ROONRC.J40/533/1991

Cod Registrul Comerțului J40/533/1991

Cod Fiscal RO3156315 Cod Unic de Înregistrare 3156315

Capital Social subscris integral vărsat 36.944.247,50 RON

www.turbomecanica.ro; e-mail: office@turbomecanica.ro

RAPORT ANUAL AL CONSILIULUI DE ADMINISTRATIE AL TMB PE ANUL 2018 CONFORM REGULAMENTULUI CNVM NR. 1/2006

TURBOMECANICA SA ("TMB"), este o persoana juridica romana avand forma juridica de societate pe actiuni de tip deschis conform Actului Constitutiv si reglementarilor aplicabile, cu capital integral privat si actiunile tranzactionate pe Bursa de Valori Bucuresti.

Domeniul de activitate al societatii este exclusiv productiv si conform clasificarii activitatilor din economia nationala obiectul principal de activitate este fabricarea si reparatia de motoare si ansamble mecanice pentru avioane si elicoptere – COD CAEN 3030.

Societatea isi desfasoara activitatea intr-un mediu puternic concurential dupa principiile larg recunoscute ale guvernantei corporative, in conformitate cu legislatia romana, legislatia Uniunii Europene si cu practicile internationale furnizand pe pietele interne si externe produse si servicii atat in domeniul apararii cat si in domeniul aviatiei civile.

Istoria sa cuprinde mai multe etape de inceput, de diversificare si dezvoltare, dar si prin perioade si etape de restructurare, de caderi, de cautari, de noi inceputuri, dar semnificativ este faptul ca in tot acest timp a functionat in conditii de continuitate in industria de aparare si de aviatie.

Programul de restructurare tehnica si de reamplasare a fluxurilor tehnologice, initiat cu mai multi ani in urma si de valorificare a activelor disponibilizate ca urmare a reorganizarii societatii sunt in al treilea an in care produc efectele estimate, consolidand recuperarea capacitatii societatii de a genera profit si pe aceasta baza, reechilibrarea societatii din punct de vedere financiar.

De altfel si in cursul anului 2018 nu a existat niciun eveniment sau reorganizare semnificativa a societatii.

Intreaga activitate financiar-contabila a avut in vedere respectarea urmatoarelor principii:

- principiul prudentei;
- principiul permanentei metodelor;
- principiul continuitatii activitatii;
- principiul independentei exercitiului;
- principiul intangibilitatii bilantului de deschidere a exercitiului;
- principiul necompensarii;
- principiul prevalentei economicului asupra juridicului

Contabilitatea Turbomecanica S.A. este principalul instrument de cunoastere, gestiune si control a patrimoniului, asigura inregistrarea cronologica si sistematica a informatiilor, prelucrarea si pastrarea acestora, oglindind situatia reala a patrimoniului si a rezultatelor obtinute.

Societatea conduce contabilitatea in partida dubla, intocmeste rapoarte lunare, trimestriale, la finele anului prezentand bilant contabil.

Inregistrările contabile se fac cronologic si sistematic potrivit planului de conturi si normelor in vigoare, orice operatie patrimoniala fiind consemnata intr-un document justificativ.

In plus Serviciul Financiar Contabilitate este astfel organizat incat sa permita obtinerea unui proces de raportare financiara de inalta calitate. Rolurile si responsabilitatile sunt definite in mod specific si este aplicat un proces de control in scopul asigurarii corectitudinii si exactitatii procesului de raportare financiara.

Field Code Changed

Field Code Changed

Prezentarea rezultatelor anului 2018, se regaseste in situatiile financiare ale anului, intocmite in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara (IFRS) din care evidentiem cateva aspecte:

A. SITUATIA REZULTATULUI GLOBAL

DENUMIRE	2018	2017
Venituri	112.387.772	100.766.069
Alte castiguri si (pierderi)	484.761	3.732.181
Variatia stocurilor	(1.043.853)	5.847.409
Venituri din productia de imobilizari	-	-
Materii prime si materiale	(30.764.226)	(38.753.621)
Cheltuieli cu beneficiile angajatilor	(34.250.069)	(31.184.420)
Cheltuieli cu deprecierea activelor	(8.490.388)	(6.702.423)
Costuri financiare, net	(2.895.023)	(3.413.951)
Venituri financiare	504	1
Alte cheltuieli operationale	(7.016.569)	(5.638.683)
Castiguri/Pierderi din vanzari de active destinate vanzarii	809.724	20.104
Diferente favorabile/nefavorabile din reevaluare	-	(6.214.653)
Profit/(pierdere) inainte de impozitare	29.222.612	18.458.013
Impozitul pe profit	(5.870.710)	(4.846.456)
Impozit pe profit amanat	1.495.815	39.364
Rezultatul global al anului	24.847.717	13.650.921

B. SITUATIA POZITIEI FINANCIARE

DENUMIRE	2018	2017
Active pe termen lung		
Imobilizari corporale	54.393.716	59.961.955
Imobilizari necorporale	4.620.293	6.784.610
Alte active	1.772.000	1.000
Total active pe termen lung	60.786.009	66.747.565
Active circulante		
Stocuri	38.203.237	36.947.781
Creante comerciale	2.452.667	2.632.790
Alte creante	1.762.178	1.711.184
Numerar si echivalente de numerar	6.990.513	9.636.856
Active destinate vanzarii		6.966.252
Total active circulante	49.408.595	57.894.863
Total active	110.194.604	124.642.427

DENUMIRE	2018	2017
Capitaluri proprii si datorii		
Capital si rezerve		
Capital emis	1.024.571.055	1.024.571.055
Rezerve	87.815.126	88.372.743
Rezultat reportat	(1.036.441.556)	(1.052.231.734)
Actiuni proprii	(599.408)	(598.408)
Total capitaluri proprii	75.345.217	60.112.656
Datorii pe termen lung		
Imprumuturi	1.713.317	5.670.250
Datorii cu impozitul amanat	2.163.750	3.659.565
Provizioane	1.493.086	1.259.764
Alte datorii pe termen lung	1	-
Total datorii pe termen lung	5.370.154	10.589.580
Datorii curente		
Datorii comerciale si alte datorii	2.791.929	5.817.305
Imprumuturi	12.019.269	37.168.913
Impozit profit curent	3.303.399	1.517.497
Provizioane	3.900.826	3.597.787
Venituri inregistrate in avans	159.227	868.861
Alte datorii curente	7.304.321	4.969.829
Total datorii curente	29.479.233	53.940.192
Total datorii	34.849.387	64.529.773
Total capitaluri proprii si datorii	110.194.604	124.642.427

C. ACTIUNEA TURBOMECANICA

DENUMIRE	2018	2017
Numar de actiuni	369.442.475	369.442.475
Valoare nominala pe actiune	0,1	0,10
Valoare contabila pe actiune	0,204	0,163
Pret mediu pe actiune	0,247	0,228
Profit net pe actiune	0,07	0,04
Valoare de piata pe actiune la sfarsitul perioadei	0,28	0,294
Capitalizarea Bursiera	103.443.893	108.616.087

D. INDICATORI MACROECONOMICI

DENUMIRE	2018	2017
Inflatia	4,6	1,3
Curs mediu de schimb euro	4,65	4,57
Curs mediu de schimb dolar	3,94	4,05
Curs mediu de schimb GBP	5,25	5,21

E. CIFRA DE AFACERI PE SEGMENTE

DENUMIRE	2018	2017
Cifra de afaceri, din care:	112.387.772	100.766.069
Repere si piese de aviatie	6.332.351	3.958.822
Reparatii curente motoare	102.662.977	79.818.209
Altele	3.392.444	16.989.038

Rezultatele anului 2018 demonstreaza odata in plus succesul masurilor luate in contextul desfasurarii programului de restructurare tehnica si de reamplasare a fluxurilor tehnologice.

Cheltuielile pentru investitii au inregistrat in anul 2018 un total de 2.276,5 mii lei, reprezentand 2% din Cifra de afaceri.

Exporturile au atins un nivel de 6,27 % din cifra de afaceri si sunt in continua crestere.

Profitul net realizat de societate in relatia cu Cifra de afaceri determina o rata a rentabilitatii societatii de 22,1 %, dar rata marjei brute de exploatare care masoara nivelul rezultatului brut din exploatare independent de politicile financiare, de investitii si de incidenta fiscalitatii si a altor elemente exceptionale se situeaza la nivel de 26%.

Rezultatul net realizat pe anul 2018 este in crestere fata de anul 2017, respectiv o crestere de 1,82 ori si este real regasindu-se in disponibilitatile din cont la 31.12.2018, urmand sa asigure cea mai mare parte din resursele de care societatea are nevoie in perioada urmatoare.

La 31 decembrie 2018 Societatea a inregistrat o pierdere cumulata de 1.036.441.556 RON care include si efectele aplicarii indicilor de inflatie conform IAS 29. Conducerea recunoaste obligatiile care îi revin în temeiul Legii nr . 31/1990, modificata prin Legea nr. 441/2006, art. 154.24, care decurg din aceasta situatie. In anul 2018 societatea a inregistrat un profit 24.847.717 RON si mult din activitatea societatii a fost redresata. Societatea are comenzi si clientela stabila. Aceste situatii financiare au fost pregatite conform principiului continuitatii activității. Totusi, capacitatea Societății de a-și continua activitatea depinde de capacitatea acesteia de a genera suficiente venituri viitoare. Aceste situații financiare nu includ ajustări care ar putea proveni din rezultatul oricarei incertitudini legate de continuitatea activității.

Compania este dependenta de relatiile comerciale pe care le are cu doi clienti interni majori. Cifra de afaceri cu acestia in anul 2018, reprezinta 91 % din totalul cifrei de afaceri anuale.

F. INVENTARIEREA PATRIMONIULUI

Tinand cont de prevederile Legii contabilitatii, de Standardele Internationale de Raportare Financiara, ale Normelor privind organizarea si efectuarea inventarierii de natura activelor, datoriilor si capitalurilor proprii, inventarierea s-a desfasurat in anul 2018 in baza Deciziilor nr. 561/10.10.2018, pentru inventarierea anuala a mijloacelor fixe si a obiectelor de inventar, a materiilor prime, materialelor, productiei neterminate, produse finite, rebuturi, ambalaje, marfuri si Deciziei nr. 563/10.10.2018, pentru inventarierea anuala a activelor, furnizorilor si creditorilor.

Rezultatele inventarierii anuale au fost consemnate in Procesul verbal de Inventariere anuala a TURBOMECANICA SA, inregistrat sub nr. 80/28.01.2019.

Disponibilitatile aflate in conturi la banci la 31.12.2018 au fost reconciliate cu documentele de evidenta contabila, iar disponibilitatile in valute au fost evaluate la cursul BNR la acea data.

G. ORGANIZAREA GESTIUNILOR DE VALORI, A EVIDENTEI CONTABILE ANALITICE SI SINTETICE

Gestiunile de valori materiale sunt organizate in functie de natura acestora pe categorii si locuri de depozitare sau folosinta astfel:

- mijloacele fixe sunt organizate cantitativ – valoric
- materii prime, obiecte de inventar, materiale consumabile sunt organizate pe magazii la nivelul
- societatii prin metoda cantitativ valorica

Contabilitatea valorilor materiale se tine prin folosirea inventarului permanent, iar controlul este exercitat in conformitate cu O.M.F.P. nr. 2861/2009.

H. Pe parcursul anului 2018 in domeniul asigurarii calitatii s-au intreprins urmatoarele actiuni:

1. Pentru a se alinia cerintelor standardelor de referinta, autoritatilor de reglementare si ale clientilor sai si pentru a implementa modificarile organizatorice aplicate in acest an in TMB, entitățile structurale TMB au intervenit asupra urmatoarelor documente ale sistemelor de management al calității si de management al mediului:

In anul 2018 s-au elaborat/revizuit 101 reglementari astfel:

- ♦ 31 Proceduri Generale inclusiv Anexe Independente
- ♦ 19 Standarde de Firma inclusiv Anexe Independente
- ♦ 32 Instructiuni de Lucru inclusiv Anexe Independente
- ♦ 7 Regulamente inclusiv Anexe Independente (detalii mai jos)
- ♦ 5 Planuri Calitate (detalii mai jos)
- ♦ 2 Politici (detalii mai jos)
- ♦ 3 Manuale (detalii mai jos)
- ♦ 1 Memoriu (detalii mai jos)
- ♦ 1 Strategie (detalii mai jos)

- ♦ Au fost revizuite urmatoarele Regulamente: ROF-TMB Regulamentul de Organizare si Functionare TMB; RI-TMB Regulamentul Intern TMB, R SO-01 Regulamentul Programului Intern de Conformitate (PIC) - Politici si proceduri privind exporturile, importurile si alte operatiuni cu produse militare si produse cu dubla utilizare; R RU-01 Reguli privind accesul si monitorizarea personalului in TMB; R EC-01 Regulament privind inventarierea anuala a patrimoniului; R SSM-01 Regulament privind securitatea si sanatatea in munca in TMB; R SSM-02 Regulament privind situatiile de urgenta in TMB;
- ♦ Au fost elaborate 4 Planuri Calitate Sistem inclusiv Planuri Calitate Produs pentru a raspunde prevederilor contractuale ale clientului M.Ap.N., cu privire la fabricatia/reparatia de produse aeronautice in TMB, in contextul cerintelor contractuale stabilite cu acest client (PQ S-0029, PQ S-0030, PQ S-0031, PQ S-0032);
- ♦ A fost revizuit 1 Plan Calitate in contextul modificarilor intervenite in relatia comerciala / cerintele pentru furnizori ale clientului LEONARDO HELICOPTERS (PQ S-0002);
- ♦ Au fost revizuite 2 Politici: Politica Salariala TMB si Politica de Securitate cu privire la Prelucrarea Datelor cu Caracter Personal de catre Turbomecanica SA;
- ♦ Au fost revizuite: Manualul Calitatii TMB (MQ-TMB), Manualul Sistemului de Radioprotectie Operationala in Laboratorul CND-RX (MSRO-RX), Manualul de Politici Contabile al societatii TMB (MPC-TMB);
- ♦ A fost revizuit Memoriul de Prezentare al Organizatiei de Productie TMB, necesar autorizarii TMB de catre Autoritatea Aeronautica Civila din Romania, pentru fabricatia produselor destinate programului Leonardo Helicopters, in contextul modificarilor organizatorice intervenite in TMB;
- ♦ A fost actualizata S-RU-01 Strategia de Asigurare Resurse Umane.

Directia Calitate și Organizare a actionat in 2018 in sensul aplicarii unei imbunatatirii continue a modului de organizare si proiectare a sistemului de management al calitatii.

2. Pentru a dovedi conformarea cu cerintele clientilor sai, TMB a sustinut audituri de secunda parte efectuate de acestia, asa cum este prezentat in continuare:

În luna noiembrie 2018, **MTU (Germania)** a efectuat în **TMB** un audit de evaluare a sistemelor de management calitate si mediu **TMB** conform prevederilor **standardelor ISO 9001:2015 si ISO 14001:2015**. În urma auditului, **MTU** a constatat **2 neconformitati (Supplier Audit Report nr. LAB02307 din 08.11.2018)** pentru care s-au stabilit oportunitati de imbunatatire in vederea alinierii la cerintele potentialului furnizor.

3. Pentru dovedi conformarea cu cerintele clientilor sai, TMB a sustinut audituri de terta parte efectuate de catre autoritati/organisme de certificare/supraveghere, asa cum este prezentat in continuare:

În luna mai 2018, **Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR)** a efectuat în **TMB** un audit neprogramat pentru aprobarea modificării semnificative si a modificarilor minore ale POA comunicate de **Turbomecanica S.A.** conform prevederilor **Regulamentului EU nr.748/2012, Partea 21, Secțiunea A, Subpartea G**. În urma auditului, **AACR** a întocmit **Raportul de Investigație nr. RTI-TMB-2018-MSG-NP/3&MMG-NP/4 din 30.05.2018**, nu a constatat **neconformități** și a aprobat toate modificările comunicate.

În luna noiembrie 2018, **AEROQa** efectuat în **TMB** un audit programat pentru supravegherea sistemelor de management calitate si mediu **TMB** conform prevederile **standardelor ISO 9001:2015 si ISO 14001:2015**. În urma auditului, **AEROQ** nu a constatat **neconformități (Raportul de Audit nr. 001 din 01.11.2018)** si mentine certificarile pentru sistemele de management calitate si mediu **TMB** valabile pana in **09.11.2020**.

În luna noiembrie 2018, **Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR)** a efectuat în **TMB** un audit programat pentru supravegherea continua a organizatiei de productie **Turbomecanica S.A.** conform prevederilor **Regulamentului EU nr.748/2012, Partea 21, Secțiunea A, Subpartea G**. În urma auditului, **AACR** nu a constatat **neconformități** si mentine autorizarea de organizatie de productie emisa in **02.12.2014**.

În luna decembrie 2018, **TUV Norda** efectuat în **TMB** un audit programat pentru supravegherea sistemului de management calitate **TMB** conform prevederile **standardelor ISO 9001:2015 si AS/EN 9100:2018**. În urma auditului, **TUV Nord** nu a constatat **neconformități (Audit Report nr. 35229053/06.12.2018)** si mentine certificarile pentru sistemul de management calitate **TMB** valabile pana in **22.02.2020**.

4. Pentru a garanta conducerii TMB, clientilor si organismelor de certificare corecta implementare a cerintelor sistemului de management al calitatii / management al mediului si mentinerea eficientei si eficacitatii acestora, Directia Calitate și Organizare a derulat in 2018 audituri interne / externe asa cum se prezinta in continuare:

4.1 Audituri interne sistem management calitate si sistem management mediu

Derularea auditurilor interne pentru sistemul de management calitate s-a realizat in conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2018 ed. 1, evoluat ulterior la ed. 2 si ed. 3, aprobat de Directorul General. In anul 2018 s-au efectuat 24 audituri SMQ în care s-au constatat 37 neconformitati pentru care s-au stabilit 62 actiuni corective care au fost finalizate in proportie de 84% (10 în derulare/reprogramate pentru anul 2019).

Derularea auditurilor interne pentru sistemul de management mediu s-a realizat in conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2018 ed. 1, evoluat ulterior la ed. 2 si ed. 3, aprobat de Directorul General. In anul 2018 s-a efectuat 1 audit SMM în care s-a constatat 1 neconformitate pentru care s-a stabilit 12 actiuni corective care au fost finalizate in proportie de 100%.

4.2. Audituri interne produs

Derularea auditurilor interne pentru produse s-a realizat în conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2018 ed. 1, evoluat ulterior la ed. 2 și ed. 3, aprobat de Directorul General.

În anul 2018 s-au efectuat 9 audituri produs în care s-au constatat 5 neconformități pentru care s-au stabilit 9 acțiuni corective care au fost finalizate în proporție de 100%.

4.3. Audituri interne proces

Derularea auditurilor interne de proces s-a realizat în conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2018 ed. 1, evoluat ulterior la ed. 2 și ed. 3, aprobat de Directorul General.

În anul 2018 s-au efectuat 11 audituri proces în care s-au constatat 2 neconformități pentru care s-au stabilit 4 acțiuni corective care au fost finalizate în proporție de 100%.

4.4. Audituri externe la furnizori

Derularea auditurilor externe la furnizori s-a realizat în conformitate cu Planul de Audit PA-TMB 2018 ed. 1, evoluat ulterior la ed. 2 și ed. 3, aprobat de Directorul General, astfel:

În luna martie 2018, reprezentanții **TMB** (din cadrul **DCO** și **CCU**) au efectuat la **Cristal R Chim SRL București** un audit de evaluare a sistemului de managementul calității instalat la acest furnizor conform prevederilor **standardelor ISO 9001:2015**. În urma auditului, echipa de audit **TMB** a întocmit **Raportul de Audit nr. A1F din 27.03.2018** și a semnalat **2 neconformități**. După ce furnizorul a stabilit acțiunile corective necesare și le-a finalizat până la termenul stabilit, s-a decis menținerea acestui furnizor în Lista de Furnizori TMB.

5. Pentru asigurarea monitorizării performanței proceselor TMB în scopul creșterii satisfacției clienților cu privire la calitatea produselor/serviciilor livrate și sporirii atractivității acestor produse/procese pe piața sectorului aeronautic, în anul 2018 s-au derulat următoarele acțiuni:

5.1 Prin procedura generală PG SMQ-05 "Analiza managementului" sunt stabiliți indicatorii necesari atingerii obiectivelor strategice și de calitate și care influențează nivelul de satisfacție client. Evoluția acestor indicatori în 2018 este prezentată în continuare:

- Indicatorul strategic I1 (gradul de respectare a programului de producție) are un trend descrescător și este puțin (0,24%) sub obiectivul propus de minim 97%, având o valoare globală de 96,76%. Acest fapt releva că în TMB este respectat programul de producție iar nerealizările sunt foarte mici.

- Indicatorul strategic I2 (gradul de respectare a planului de vânzare) are un trend descrescător și se încadrează în obiectivul propus de minim 97%, având o valoare globală de 97,06%. Acest fapt releva că în TMB se fac eforturi susținute pentru respectarea programului de vânzări iar nerealizările sunt în scădere.

- Indicatorul strategic I3 (gradul de nerespectare a cerințelor documentației tehnice de execuție - neconformități și rebuturi) are un trend descrescător și se încadrează în obiectivul propus de maxim 0,75%, având o valoare globală mult sub acest obiectiv respectiv 0,24%. Acest fapt releva că în TMB sunt respectate cerințele documentației iar abaterile au o pondere foarte mică.

- Indicatorul strategic I4 (gradul de neasigurare a conformității produselor/serviciilor livrate - reclamații) are un trend crescător și depășește puțin (0,1%) obiectivul propus de maxim 1,0%, având o valoare globală de 1,10%. Acest fapt releva că în TMB este asigurată conformitatea produselor/serviciilor livrate iar reclamațiile au o pondere mică.

- Indicatorul strategic I5 (costurile non-calității), exprimat ca pierdere procentuală internă, are un trend descrescător și depășește puțin (0,33%) obiectivul propus de maxim 5%, având o valoare globală de 5,33% din valoarea de antecalcul a comenzilor interne de producție afectate.

5.2 In domeniul proceselor speciale si al activitatii laboratoarelor de calitate, si in anul 2018 s-a continuat politica de satisfacere a cerintelor clientului, cat si cresterea nivelului de atractivitate prezentat de societate pentru potentialii clienti activi in domeniul industriei aeronautice prin urmatoarele actiuni:

5.2.1. Acreditare procese speciale

Evenimentele cu cea mai puternica semnificatie privind cresterea nivelului de atractivitate a TMB in piata industriei aeronautice raman acreditările NADCAP ale proceselor speciale instalate.

In anul 2018 s-au reacreditat urmatoarele procese speciale:

În luna ianuarie 2018, **NADCAP** a desfășurat în **TMB** un audit de reacreditare a **proceselor de sudare** instalate în **TMB** conform cerințelor **AC7110**. În urma auditului nu s-au constatat **neconformități**. Ca urmare, **procesele de sudare TMB au fost reacreditate** cu **valabilitatea acreditării de 24 luni (Program de Merit)** (dată expirare certificat: **30 aprilie 2020**).

În luna iunie 2018, **NADCAP** a desfășurat în **TMB** un audit de reacreditare a **proceselor de ecruisare** instalate în **TMB** conform cerințelor **AC7117**. În urma auditului s-a constatat **1 neconformitate majora** pentru care **SCPL** a stabilit si finalizat corecțiile/actiunile corective necesare pentru inchiderea neconformitatii. Acțiunile corective transmise au fost acceptate de **NADCAP**, procesul de ecruisare **TMB** fiind reinclus în **Programul de Merit pentru 18 luni**, reacreditarea fiind acordată până la **30 aprilie 2020**.

În luna august 2018, **NADCAP** a desfășurat în **TMB** un audit de reacreditare a proceselor de **control nedistructiv** instalate în **TMB** conform cerințelor **AC7114**. În urma auditului s-au constatat **4 neconformități minore** pentru care s-au efectuat corecțiile/actiunile corective adecvate in timpul auditului. Ca urmare, **procesele de control nedistructiv TMB au fost reacreditate** cu **valabilitatea acreditării de 24 luni (Program de Merit)** (dată expirare certificat: **31 octombrie 2020**).

5.2.2. Certificari de procese de secunda parte

5.2.2.1. Certificari Leonardo S.p.A. - Helicopters

În perioada ianuarie-iunie 2018 s-a acordat calificarea unui proces special de procesare chimica (Chromate Conversion Treatment of Alluminium Alloys) efectuat pe repere LH (IT12/0476/00).

În perioada iulie-decembrie 2018 s-au prelungit calificarile urmatoarelor procese speciale aplicabile articolelor Leonardo Helicopters:

- Magnetic Flaw Detection (IT12/0199/03; valabil pana la 03.08.2021);
- External Rolled Thread (IT12/0256/04; valabil pana la 20.09.2021);
- Assembling Thermal Fits (IT12/0458/01; valabil pana la 28.09.2021).

5.2.2.2. Certificari PZL Swidnik

În anul 2018 nu s-au acordat alte calificarile ale proceselor speciale de tratament termic și procesare chimica aplicabile reperelor PZL Swidnik.

5.2.2.3. Certificari General Electric

În anul 2018 s-au menținut certificările de procese speciale și de laborator obținute anterior de TMB din partea General Electric Aviation si s-au prelungit certificările de procese reacreditate de NADCAP (pentru procesele evaluate NADCAP sunt emise certificate GT193 pentru perioada in care se menține acreditarea NADCAP).

5.2.2.4. Introducere de repere noi in productie

Pentru clientul **PZL Swidnik (Polonia)** s-au intocmit **2 dosare FAI** care au fost aprobate de **CLT**.

Pentru clientul **Unison Engine Components Bucuresti** s-a intocmit **1 dosar FAI** care a fost aprobat **intern**.

Pentru clientul **Leonardo Helicopters (Italia)** s-au întocmit **18 dosare FAI** care au fost aprobate **intern** și **1 dosar FAI** care a fost aprobat de **CLT**; alte **4 dosare FAI** au fost întocmite și trimise pentru aprobare la **CLT**. Prin integrarea în **TMB** a acestor repere se continuă procesul de asimilare a pachetului de repere pentru Cutia de Transmisie Principala de la elicopterele **Leonardo**.

6. Atestari Laborator Central

În perioada iulie-decembrie 2018 TMB a participat, prin Laboratoarele SCPL, la două programe de testare încrucișată interlaboratoare (Round Robin) organizate de PTP Centeh Exova din Franța și Dirats Laboratories din SUA pentru verificarea performanței laboratoarelor de încercări mecanice, metalografie și determinări fizico-chimice (ceață salină). Aceste programe sunt efectuate sub patronajul General Electric, Airbus, Airbus Helicopters, GKN, MTU, Safran și Rolls-Royce și sunt o condiție obligatorie pentru păstrarea certificărilor NADCAP și GT193, pentru procesele speciale. Toate testele au avut rezultate pozitive iar rezultatele furnizate de TMB se încadrează în Clasele 1 și 2.

7. Reclamatii / Sesizari

În anul 2018, **TMB** a primit din partea clienților săi un număr de **42 reclamatii**, din care:

- 1 de la clienți externi (1 de la Leonardo Helicopters), situația fiind prezentată în tabelul 7.1 de mai jos;
- 41 de la clienți interni (18 de la unități militare M.Ap.N., 21 de la IAR Brașov și 2 de la Aeroteh), situația fiind prezentată în tabelul 7.2 de mai jos.

În cadrul procesului de analiză și soluționare a **R/S** au rezultat acțiuni corective menite să corecteze, să consolideze sau să îmbunătățească performanțele procesuale.

Stadiul **R/S** primite de la clienții interni și externi este indicat mai jos:

Număr total R/S :	42
Număr total R/S respinse:	10
Număr total R/S închise:	18
Număr total R/S deschise:	14

7.1. Reclamații/sesizări produse client extern

Nr. total de R/Spe clienți externi:	1	Reclamații
Client - reper R/S (nr. bucăți afectate):		
- LH (Italia) – Carter ansamblu pompa de recuperare (1 buc.)	1	Reclamație respinsă

7.2. Reclamații/sesizări produse client intern

Nr. total R/S:	41	Reclamații
Număr total de R/S pe categorii de produse:		
- Arbore transmisie spate IAR-330A	3	Reclamatii
- Motor Turmo	11	Reclamatii
- Motor Viper	5	Reclamatii
- Ans. ventilator radiator ulei motor Turmo	1	Reclamatii
- Cutie transmisie principală (CTP)	1	Reclamatii
- Bloc demaraj motor Turmo	2	Reclamatii
- Bloc regulator motor Turmo	4	Reclamatii
- Pompa ulei Turmo	1	Reclamatii
- Palier Ventilator IAR-330A	3	Reclamatii
- Rampa termocuple motor Viper	2	Reclamatii
- Frana rotor CTP	1	Reclamatii
- Cutie transmisie spate (CTS)	1	Reclamatii
- Cutie transmisie intermediara (CTI)	2	Reclamatii
- Sateliti tr. 2	2	Reclamatii
- Cablu aprindere motor Turmo	1	Reclamatii
- Amortizor baleiaj	1	Reclamatii

Din punct de vedere a repartitiei pe clientii interni, situatia **R/S** este urmatoarea:

Cientii interni		
Număr total de R/S pe clienți interni:	41	Reclamații
- IAR Braşov	21	Reclamatii
- UM01969 - Campia Turzii	1	Reclamatii
- UM02015 - Bacau	10	Reclamatii
- UM02040 - Otopeni	3	Reclamatii
- UM01838 - Boboc	3	Reclamatii
- UM02512Z - Craiova	1	Reclamatii
- Aeroteh	2	Reclamatii

H. ACTIVITATEA DE RESURSE UMANE

Managementul societatii a asigurat desfasurarea activitatilor de Productie, Tehnic si Conformitate Asigurarea Calitatii, Resurse Umane, Financiar - Contabilitate, Marketing - Vanzari

Totalul personalului **TMB** la data de 31.12.2018 a fost de **441** salariatii.

Varsta medie a personalului la data de 31.12.2018 a fost de **49,50** ani.

In perioada ianuarie - decembrie 2018, au plecat din societate un numar de 87 salariatii si au fost angajate 85 persoane.

Total cheltuieli cu beneficiile angajatilor, efectuate in anul 2018, a fost in suma de **34.250.089** lei, din care:

- cheltuieli cu salarii:	30.575.196 lei;
- tichete de masa:	1.555.625 lei;
- tichete cadou:	875.530 lei;
- contributi la asigurari si protectie sociala:	1.243.738 lei.

Costurile implicate in procesul de recrutare au fost de aproximativ **6.121** lei.

Politica de personal a companiei cu privire la pregatirea profesionala personalului a fost bine sustinuta in ceea ce priveste pregatirea interna, iar bugetul alocat pregatirilor externe a crescut. Instruirile s-au derulat in conformitate cu planul aprobat pentru anul 2018.

In conformitate cu aceasta societatea a investit in cursuri de perfectionare si atestare in exteriorul companiei suma de aproximativ **37.044** lei.

In interiorul companiei s-au efectuat cursuri de perfectionare, atestare si calificare care au totalizat un numar de aproximativ **8.281** de ore pentru 143 salariatii.

In perioada analizata un numar de numai 149 salariatii au participat la scolarizari si diferite cursuri de calificari/policalificari, insumand 7.828 de ore de curs.

Ponderea cheltuielilor cu personalul in cifra de afaceri realizata pe anul 2018 a fost de 30,47%.

In ceea ce priveste gradul de sindicalizare al societatii, 58% dintre salariatii societatii sunt membrii de sindicat.

Referitor la nivelul de pregatire si specializare a personalului situatia se prezinta astfel :

- 27.98 % salariatii cu studii superioare - 119 persoane, din care:
 - studii post universitare 2 pers EMBA
- 43.99 % salariatii cu studii liceale si postliceale - 194 persoane
- 22.67 % salariatii absolventi de scoala profesionala - 100 persoane
- 5.76 % salariatii absolventi de scoala generala - 21 persoane

Raporturile dintre administratie si salariatii sunt reglementate in baza Contractului Colectiv de Munca pe anii 2017-2018. Climatul socio-profesional este monitorizat permanent, existand un sistem de comunicare intre partenerii sociali care sa nu permita aparitia de stari conflictuale, care de altfel in 2018 au fost inexistente.

I. Evaluarea aspectelor legate de securitatea si sanatatea in munca

Securitatea si sanatatea in munca in cadrul **TMB** reprezinta o prioritate in politica societatii.

Intreaga activitate a Societatii are la baza principiul imbunatatirii continue a conditiilor de productie, cu efecte directe in cresterea securitatii si sanatatii in munca.

Permanent, atat prin specialistul in domeniul SSM, cat si prin conducerile operative la nivelul fiecarui compartiment, sunt monitorizate conditiile de realizare a activitatii de productie, astfel incat sa fie respectate conditiile de securitate a activitatii intregului personal.

In anul 2018, s-au continuat investitiile incepute in anul 2016 pe directia imbunatatirii conditiilor de munca.

S-au modernizat in totalitate usile de acces in sectii, in sensul cresterii etanseitatii acestora.

Principala sectie beneficiara a investitiilor efectuate in anul 2018 este Sectia Procese Speciale (SPSP).

In cadrul acestei activitati s-a continuat atat modernizarea liniilor de procese speciale, cat si imbunatatirea conditiilor de lucru, prin finalizarea programului de modernizare a instalatiilor de ventilatie si evacuare, astfel incat sa asigure o protectie sporita atat personalului cat si mediului.

Au fost inlocuite toate luminatoarele existente, cu unele noi, care sa asigure o etanseitate sporita si o crestere a temperaturii ambiente.

In cadrul acestei sectii au fost suplimentate lampile de iluminat astfel incat sa se asigure conditii optime de lucru.

In programul de investitii din anul 2017 a fost cuprinsa, si realizata partial, modernizarea spatiului destinat activitatii de depozit din cadrul compartimentului Cumparari si a fost creat un grup sanitar dotat cu dusuri si pentru aceasta zona.

A fost anvelopata cu termoizolatie si cladirea destinata atat activitatii de depozit cat si celei de montaj.

A continuat si procesul de imbunatatire a conditiilor pentru spatiile destinate vestiarelor si a locurilor de servit masa, atat prin modernizarea celor existente si dotarea cu frigidere si echipamente de incalzit mancarea, precum si prin constructia altor spatii cu destinatie de vestiar si loc de servit masa pentru toti salariatii din cadrul Turbomecanica

S-a finalizat modernizarea iluminatului in toate sectiile din Societate.

Prin programul de protectia si securitatea muncii pentru anul 2018, s-au desfasurat toate activitatile necesare pentru respectarea Legii Securitatii si Sanatatii in munca nr. 319/2006 si a normelor metodologice de aplicare, precum si a celorlate acte legislative din domeniu, in vigoare, prin luarea urmatoarelor masuri:

- evaluarea riscurilor pentru securitatea si sanatatea in munca la toate locurile de munca;
- in baza evaluarii riscurilor s-au luat masuri de prevenire care sa asigure imbunatatirea nivelului securitatii si al protectiei sanatatii lucrarilor;

- s-au completat permanent materialele de SSM, conform legislației actuale, care se utilizează la efectuarea instructajelor periodice de SSM pentru angajații **TMB** precum și pentru stabilirea măsurilor necesare desfășurării în condiții de securitate a proceselor tehnologice;

- s-a continuat achiziția de echipament de lucru pentru tot personalul **TMB**, atât pentru cel existent, cât și pentru cel nou angajat;

- s-a asigurat aprovizionarea cu materiale igienico-sanitare (creme de protecție etc.) în conformitate cu prevederile din Normativul intern;

- au fost achiziționate periodic soluții de spălare urgentă a ochilor pentru personalul din Atelierele de Galvanizare, Stocare-Ambalare și Vopsitorie și masti de protecție respiratorie pentru personalul din cadrul Laboratorului de control nedistructiv, din cadrul colectivului de Taiere cu jet de plasmă, precum și pentru personalul care desfășoară activități de slefuire și ajustură;

- a continuat achiziția de masti noi, conform cu ultimele cerințe în domeniu, pentru sudori;

- pentru personalul ale cărui activități se desfășoară în mediu toxic, a fost achiziționat, periodic, conform normativelor în vigoare, antidot constând în lapte praf și apă minerală;

- a fost finalizat consultul oftalmologic pentru tot personalul **TMB**, în scopul achiziționării de ochelari de protecție prevăzuți cu lentila de corecție;

- s-au prelungit autorizațiile instalațiilor de ridicat și instalațiilor sub presiune deținute de **TMB** (în conformitate cu prescripțiile CNCIR);

- s-au efectuat investigațiile anuale obligatorii de medicină muncii pentru personalul angajat; în urma primirii Raportului de supraveghere medicală, s-a concluzionat faptul că nu au fost semnalate boli profesionale la angajații examinați.

În cursul anului 2018, în **TMB** nu s-a înregistrat nici un accident de muncă. În cursul lunii decembrie, a fost finalizată și investigația privind accidentul de muncă înregistrat în anul 2017 în Societate, concluzia finală fiind că acesta a fost provocat de o neatenție a salariatului implicat.

J. Protecția Nucleară

În anul **2018**, din punct de vedere al protecției nucleare, au fost desfășurate următoarele acțiuni:

- a fost autorizată deținerea pieselor Viper din material MSRR 8014, cu valabilitate până în 27.02.2020;

- a fost întocmit și transmis la CNCAN dosarul pentru autorizarea transferului intern la RATEN – ICN Pitești a unui procent de 10% din întreaga cantitate de materiale radioactive deținute.

K. Protecția Mediului

Autorizația Integrată de Mediu și Autorizația de Gospodărire Ape

TMB a obținut Autorizația de Gospodărire Ape Nr. 250B/11.03.2018 valabilă 3 ani.

Pentru conformarea deplină cu prevederile autorizației integrate de mediu s-au stabilit o serie de obiective și acțiuni, preluate în Programul Sistemului de Management al Mediului al **TMB** și în Planul de Investiții pe 2018, majoritatea din acțiuni au fost realizate, iar cele nerezolvate fiind cuprinse în Programul Sistemului de Management al Mediului al **TMB** și în Planul de Investiții pe 2019.

Autorizația Integrată de Mediu și Autorizația de Gospodărire Ape permit funcționarea în condiții de deplină legalitate a instalațiilor, echipamentelor și proceselor existente în **TURBOMECANICA SA**.

În anul 2018, nu s-au înregistrat incidente de mediu dar s-au înregistrat poluări accidentale ale apelor uzate peste valorile maxim admise de legislația în vigoare, în lunile aprilie-mai.

În urma controalelor **Gărzii Naționale de Mediu** încheiate în 2018 cu Proces Verbal :

- Nr. 296/01.10.2018 s-au dispus o serie de măsuri cu caracter permanent :
 1. În cazul unor eliminări accidentale de poluanți în mediu sau de accident major se va informa GNM-CMB;
 2. Evitarea formării de stocuri de deșeuri care urmează să fie valorificate, precum și de produse rezultate în urma valorificării care pot genera fenomene de poluare a mediului sau care să prezinte riscuri asupra sănătății populației;
 3. Evidența substanțelor și preparatelor chimice va fi întocmită în strictă conformitate cu prevederile stabilite prin OUG nr. 195/2005.

S-a sancționat societatea cu amendă conform PV nr. 13654/30.10.2018 datorită nerespectării OUG 195/2005 alin.1 lit.b si l, in ce priveste protecția calității apelor.

La controlul efectuat de **Administrația Națională „Apele Române”** încheiat cu Proces Verbal:

- Nr. 7826/05.12.2018 s-a dispus o singură măsură obligatorie : respectarea autorizației de gospodărire a apelor.

În urma controlului efectuat de **Poliția Locală - Direcția Generală de Poliția Locală și Control, Serviciul Control Ecologie și Protecția Mediului** încheiat cu Proces Verbal:

- Nr. 316/11.09.2018 nu s-au stabilit măsuri și nici sancțiuni.

În urma controlului efectuat de **Primăria Municipiului București – Direcția Generală de Poliție Locală și Control** încheiat cu Proces Verbal:

- Nr. 4157/21.08.2018 s-au stabilit următoarele măsuri cu caracter permanent, nu s-au dispus sancțiuni :

- Respectarea prevederilor cuprinse în Autorizația Integrată de Mediu;
- Prezentarea Rapoartelor de analiză emisii atmosferice pe anul 2018 în termen de 7 zile de la data controlului. Măsură finalizată.

În urma controlului efectuat de **Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București – Serviciul Control și Sănătate Publică**, încheiat cu Proces Verbal :

- Nr. 3019/29.08.2018 s-a stabilit următoarea măsură : efectuarea de măsurători sonometrice, în termen de 30 de zile, cu o societate abilitată în acest sens conform Ord. MS nr. 119/2018 completat și modificat cu Ord. Nr. 994/2018. Măsură finalizată.

Certificarea sistemului de Management al Mediului

În urma auditului de supraveghere a sistemului integrat al managementul calității și mediu din 01.11.2018, **TURBOMECHANICA SA** a fost auditată de **SC AEROQ SA**, în conformitate cu cerințele standardului SR EN ISO 14001:2015 – Sistemul de Management de Mediu și ISO 9001:2015 – Sistem Managementul Calității. În urma acestui audit **TURBOMECHANICA SA** nu a primit nici o neconformitate, doar 8 recomandări.

Instruiri Personal

În decursul anului 2018, în conformitate cu prevederile **Planului de Instruire Periodică Personal TMB**, prin cursuri de instruire și atestare specifice au fost asigurate și menținute competențele necesare celor 116 operatori, inspector și laboranți pentru procese speciale și laboratoare, realizându-se efectiv un număr de 33 instruirii specifice.

L. ACTIVITATEA DE MARKETING

Pentru piata externa, activitatea de vanzari a companiei TURBOMECHANICA a continuat sa fie reprezentata si in anul 2018 in principal de **componente si subansamble pentru motoare de aviatie**, programe care au continuat trendul ascendent de evolutie / dezvoltare fata de anul anterior ca urmare a politicii comerciale si a strategiei de marketing a companiei, existand in paralel si o continuare a vanzarilor de componente **pentru turbine de gaz**.

Strategia de marketing a companiei pentru anul 2018 a focusat obiectivele strategice care au vizat:

- O continuare a reafirmarii imaginii companiei pe plan intern si international si castigarea stabilitatii pozitiei sale pe piata,
- Contactarea marilor corporatii internationale din domeniul aeronautic si industrial (in special in aria de afaceri "ENERGY – componente pentru turbine de gaz") dar si a furnizorilor acestora ("Tier 1") cunoscuti in piata internationala – in vederea intrarii in programe de subcontractare catre marile corporatii aviatice ca subfurnizor de componente prelucrari mecanice ("Tier 2");
- Identificarea si atragerea de clienti noi pentru procesele de prelucrari mecanice si reluarea afacerilor cu clientii traditionali inactivi in prezent (RR, MTU Germania) care sa permita asigurarea a cca 25% din cifra de afaceri a anului 2019.

In sensul celor afirmate mai sus, mentionam ca in anul 2018, **TMB** a participat cu stand propriu la o serie de evenimente interne si internationale ale industriei aeronautice, dintre care enumeram:

- In perioada 25 – 27 Aprilie 2018 a avut loc targul international al furnizorilor din industria aerospaciala **ILA BERLIN 2018**.

Pe parcursul celor 3 zile de expozitie au avut loc intalniri de afaceri cu companii de prestigiu din domeniu, cum ar fi: *AEROTECH PEISSENBERG-GERMANIA*, *companie care și-a exprimat interesul de a colabora cu TURBOMECHANICA și de a vizita fabrica (intentie care s-a si concretizat pana la finalul anului 2018, obtinandu-se deja cereri de oferta pentru programe aviatie) si BET SHEMESH ENGINES LTD (BSEL) / Israel, companie interesată de cooperare de lungă durată pentru livrarea unor componente de aviatie (rotoare, difuzoare, etc.). TURBOMECHANICA a avut de asemenea onoarea de a primi in standul propriu vizita d-lui ministru al comerțului Ștefan Oprea, însoțit de o delegație a Camerei de Comerț și Industrie Romano-Germană și MAE (Ministerul Afacerilor Externe) din Berlin;*

În cadrul acestor întâlniri au fost prezentate capabilitățile companiei, analizate oportunitățile si identificate segmentele de cooperare posibile, TURBOMECHANICA consolidand astfel bazele pentru extinderea colaborărilor la nivel internațional.

- In perioada 16 - 22 Iulie 2018 a avut loc a 51-a editie a targului **FARNBOROUGH INTERNATIONAL AIRSHOW**, care a reunit 1.482 expozanti; Astfel, pe parcursul celor 7 zile de expozitie, au avut loc intalniri de afaceri cu reprezentantii companiilor: *LIEBHERR AEROSPACE-GERMANIA*, *MTU AERO ENGINES AG-GERMANIA*, *SAFRAN GROUP-FRANTA* *LEONARDO HELICOPTERS-ITALIA*, *MB AEROSPACE-POLONIA*, *MECACHROME-FRANTA* si altii. De asemenea, TURBOMECHANICA a gazduit in stand propriu intalniri cu diversi furnizori, printre care enumeram: *LEISTRITZ TURBINENTECHNIK-CANADA*, *SETFORGE-FRANTA*, *WUYI TURBINE BLADE-CHINA*, *GRUPO INMAPA-SPANIA*, *BLADES&TOOLS-INDIA* si altii.

Scopul vizat al acestor întâlniri a fost identificarea și inițierea unor noi oportunități de afaceri în sfera prelucrărilor mecanice & proceselor speciale care să permită valorificarea optimă a capacităților de producție disponibile în prezent și resurselor actuale ale companiei.

- In perioada 20 – 22 Noiembrie 2018 a avut loc editia a 13-a a targului international al furnizorilor din industria aerospaciala **AIRTEC 2018 Munchen, Germania**.

Pe parcursul celor 3 zile expozitionale, echipa TURBOMECHANICA a avut o serie de intalniri B2B cu potentiali clienti/furnizori, printre care: *KAWASAKI HEAVY INDUSTRIES-JAPONIA*, *THALES ALENIA SPACE-ITALIA*, *DAVI-PROMAU ITALIA*, *GWD TECHNOLOGIEZENTRUM-GERMANIA*, *PRP-ITALIA*, *POLYMIM-GERMANIA*, *LATECORE INTERCONNECTION SYSTEMS-HAMBURG*, *MARLETTI-ITALIA*, *TURBOCAST-INDIA*, *TAKUMI PRECISION ENGINEERING –IRLANDA*, alte companii.

Apreciem ca prezenta TURBOMECHANICA la aceste evenimente internationale in anul 2018 a reprezentat o importanta oportunitate care a fost valorificata cu succes, pentru dezvoltarea unor relatii de parteneriat cu companii de renume international, oportunitate concretizata prin intrarea TMB pana la finalul anului 2018 in procese de ofertare competitiva urmate de audit ca potential furnizor catre MTU Germania, Witzenmann Germania si Rolls-Royce. Estimam astfel concretizarea in prima parte a anului 2019 a initierii unor programe de cooperare cu aceste companii care sa permita indeplinirea cu succes a obiectivelor strategice targetate de TMB pentru acest an.

Pe plan intern, este de mentionat in scopul atragerii resurselor umane necesare indeplinirii cu succes a obiectivelor strategice, participarea TURBOMECHANICA in perioada 22 - 23 Martie 2018 la Conferinta si Expozitia Internationala "**CNC Technologies**", editia XII-a, organizata de Universitatea POLITEHNICA din Bucuresti. alaturi de companii de prestigiu, profesori universitari /din liceele tehnice, cercetatori si specialisti ai institutelor de cercetare, studenti pasionati de tehnologii si echipamente de acest tip.

Prelegerea TMB a fost precedata de prezentarea facuta de DDCO / HR: „**Turbomecanica – Angajator de top**”, o oportunitate concreta de angajare si formare a tinerilor absolventi din invatamantul universitar de profil.

In acelasi sens, in perioada 23-24 Aprilie 2018 a avut loc cea de-a IX-a editie a evenimentului **AEOCONSULT**, eveniment de amploare organizat anual de Asociatia Studentilor **EUROAVIA** Bucuresti in colaborare cu Facultatea de Inginerie Aerospațială, la care **TURBOMECHANICA** a participat in calitate de Gold Sponsor.

Participand la AEOCONSULT 2018, am reusit sa informam in mod direct si sa prezentam detaliat programele pentru studenti, dar si locurile de munca disponibile si oportunitatile pe care acestea le ofera. Echipa de reprezentare a oferit detalii privind modul de desfășurare a stagiilor de practică, informații despre departamentele în care se desfășoară programele, beneficiile și oportunitățile de care dispun studenții în urma acestora. Evenimentul a fost de asemenea un bun prilej de promovare a companiei, care a oferit astfel informații detaliate si prin intermediul materialelor promoționale prezentate în cadrul standului (roll-up-uri, pliante, broșuri, etc).

Rezultatele nu au intarziat sa apara:

- **TMB** a continuat sa mentina, cu responsabilitate si dedicare, capabilitatile nationale de zbor pentru elicopterele PUMA IAR-330 si avioanele de scoala IAR 99/ SOIM din dotarea **MApN (SMFA, SMFN) si SRI** (cifra totala de afaceri - aviatie in tara: 22.606.828,13 EURO).
- **TMB** a reusit sa mentina in anul 2018 un loc important in lantul de aprovizionare al unor companii de renume din piata internationala, atat fabricanti de motoare si ansamble mecanice de aviatie (**LEONARDO HELICOPTERS Italia**- cifra de afaceri in 2018: 1.018.474,03 EURO) dar si in domeniul ENERGY: **GE Power & Water-Ungaria** (cifra de afaceri in 2018: 448.013,25 EURO) alaturi de alti parteneri traditionali (**PZL SWIDNIK Polonia, HONDA AERO SUA, AVIALL SUA, AVIO ITALIA, UNISON POLONIA** si altii.
- In afara partenerilor mentionati mai sus, deveniti deja traditionali, au fost dezvoltate programe prin atragerea noilor clienti: **WITZERMANN-GERMANIA, ROLLS ROYCE-GERMANIA. AEROTECH PEISSENBERG-GERMANIA, MTU FRIEDRICHSHAFEN-GERMANIA, SEKO AEROSPACE-CEHIA**, altele asemenea.

Este important de remarcat in continuare mentinerea cu succes a autorizarii acordate de catre **Autoritatea Aeronautica Civila Romana** pentru fabricatia de produse/ componente/echipamente pentru echiparea elicopterelor tip **AW109** si respectiv **AW119 – LEONARDO Helicopters (AGUSTA WESTLAND) ITALIA** (conform Certificatului nr **RO.21G.0008/02.12.2014**); In baza acestei autorizari, TMB a continuat si in 2018 livrarea de subansamble complete de cutii de transmisie spate pentru elicopter (fabricatie, montaj, incercare) si va continua sa dezvolte atat programele actuale de cooperare cat si sa initieze programe noi cu **LEONARDO Helicopters ITALIA** (Program de reparatii TGB, program de executie componente MGB pentru elicoptere civile).

Pe piata interna, pentru produsele din profilul aeronautic, TMB este in continuare unicul producator si reparator de motoare cu turbina de gaz pentru aeronave si ansamble mecanice de elicopter din Romania, principalii clienti fiind **M.Ap.N. (S.M.F.A., S.M.F.N.)**, ca si producatorul de elicoptere PUMA **IAR S.A. Brasov** in care am colaborat in cadrul unei diversitati de programe de aviatie (modernizare elicoptere **PUMA-SOCAT, PUMA-S.A.R. (ONU) si PUMA-NAVAL, SRI**, alte colaborari). In conditiile prezente, in care in situatia politica internationala actuala se mentin conjuncturi conflictuale, piata interna continua sa constituie **pentru anul 2019** o oportunitate de consolidare a cifrei de afaceri a companiei, prin continuarea programelor de inzestrare ale M.Ap.N atat in ceea ce priveste mentinerea la parametrii optimi a tehnicii de lupta existente cat mai ales prin continuarea programelor de modernizare elicoptere cu sistem **SOCAT pe perioada 2018-2020** si programul de cercetare-salvare **S.A.R.** ce include modernizarea unui numar de 7 elicoptere **ONU pe perioada 2018-2019**, ca si a programelor de mentenanta aferente flotei de avioane **IAR 99 SOIM** (prin aducerea in parametrii optimi de functionare a unui numar considerabil de motoare VIPER 632-41M ce echipeaza aceste avioane).

TMB are in continuare ca obiectiv strategic major in anul 2019 identificarea de noi clienti pentru procesele de prelucrare care sa poata asigura in anul 2020 cel putin 40% din cifra de afaceri iar pentru reparatii clienti care sa asigure 40% din CA in 2021.

Focusam deci incarcarea eficienta a capacitatii de fabricatie in domeniul prelucrarilor mecanice, corelat cu flexibilitatea de a raspunde nevoilor specifice fiecarui client (de exemplu livrari "just in time", acceptarea fluctuatii rezonabile a cerintelor clientilor, existenta unui stoc rezonabil de siguranta de piese finite etc). Corelata cu politica de globalizare a fabricatiei de piese in piata mondiala, politica aplicata de marile companii, aceasta directie strategica a companiei noastre are ca obiectiv cresterea eficacitatii activitatii de productie.

In plus fata de aspectele prezentate, **TMB** ia in considerare pentru anul 2019 o **politica de marketing orientata pe obiectivele strategice TMB privind asigurarea de resurse umane in perioada 2018-2021 (conform SRU-01, AI1)**, prin lansarea si implementarea de proiecte media (TV, WEBSITE TMB, publicatii, alte mijloace media) care sa asigure diseminarea informatiilor privind parteneriatele TMB in cadrul invatamantului dual si inscrierea numarului necesar de elevi la specializarile de interes pentru TMB.

Astfel, s-a asigurat prin bugetul de marketing alocat pentru acest an participarea companiei la o serie larga de evenimente educationale si promotionale, finantarea unor activitati specifice de marketing in sfera resurselor-umane, care sa permita indeplinirea cu succes a acestor obiective, asigurand astfel noua generatie de muncitori si specialisti pentru TURBOMECANICA.

N. GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ

Societatea TURBOMECANICA SA (denumita in continuare "Societatea") aplica prevederile Codului de Guvernanta Corporativa al Bursei de Valori Bucuresti, piata reglementata pe care actiunile acestei societati sunt tranzactionate la categoria standard.

1. Declarația privind conformitatea cu Codul

Prevederile codului privind GUVERNATA CORPORATIVA	Da	Nu	Motivul pentru neconformitate/ Detalii
Secțiunea A Responsabilități ale Consiliului de Administrație			
A.1 Societatea detine un regulament intern al CA care sa includa termenii de referință cu privire la CA și la funcțiile de conducere ale societății	X		Societatea a adoptat un regulament de functionare pentru CA. Responsabilitatile CA, functiile cheie si modul de functionare sunt cele prevazute de actul constitutiv si prevederile legale.
A.2 Prevederi pentru gestionarea conflictelor de interese sunt incluse în regulamentul CA	X		Societatea a adoptat un regulament de functionare pentru CA, care sa contina prevederi privind gestionarea conflictelor de interese. Consiliul de administratie va supraveghea implementarea si respectarea prevederilor legale aplicabile ca si a politicilor aprobate la nivelul CA privind neconcurenta si conflictele de interese.
A.3 Consiliul de Administrație sau Consiliul de Supraveghere trebuie să fie format din cel puțin cinci membri.	X		Consiliul de Administratie este format din 5 membri.
A.4 Majoritatea membrilor Consiliului de Administrație trebuie să nu aibă funcție executivă. Cel puțin un membru al Consiliului de Administrație sau al Consiliului de Supraveghere trebuie să fie independent în cazul societăților din Categoria Standard. Fiecare membru independent al Consiliului de Administrație sau al Consiliului de Supraveghere, după caz, trebuie să depună o declarație la momentul nominalizării sale în vederea alegerii sau realegerii, precum și atunci când survine orice schimbare a statutului său, indicând elementele în baza cărora se consideră că este independent din punct de vedere al caracterului și judecății sale.	X		Componenta Consiliul de Administratie este urmatoarea: Radu Viehmann - Președinte, Director General Dana Maria Ciorapciu - Administrator neexecutiv Radu Ovidiu Sarbu - Administrator neexecutiv independent Grigore Florescu - Administrator neexecutiv Henriette Spinka - Administrator neexecutiv Dintre cei 5 membri ai Consiliului de Administratie unul este si administrator executiv – presedintele Director General – iar restul sunt neexecutivi. Dl Radu Ovidiu Sarbu s-a declarat administrator independent indeplinind criteriile precizate de CGC al BVB la punctele A41-A49.
A.5 Alte angajamente și obligații profesionale relativ permanente ale unui membru al Consiliului, inclusiv poziții executive și neexecutive în Consiliul unor societăți și instituții non-profit, trebuie dezvăluite acționarilor și investitorilor potențiali înainte de nominalizare și în cursul mandatului său.	X		Membrii CA au depus declaratiile aferente angajamentelor si obligatiilor profesionale relativ permanente ale acestora.

Prevederile codului privind GUVERNATA CORPORATIVA	Da	Nu	Motivul pentru neconformitate/Detalii
A.6 Orice membru al CA trebuie să prezinte CA informații privind orice raport cu un acționar care deține direct sau indirect acțiuni reprezentând peste 5% din toate drepturile de vot. Această obligație se referă la orice fel de raport care poate afecta poziția membrului cu privire la chestiuni decise de CA.	X		Membrii CA au depus declarațiile aferente raporturilor cu acționarii care detin direct sau indirect peste 5% din toate drepturile de vot in plus fata de prevederile din actele constitutive si prevederile legale aplicabile obligatia membrilor CA de a isi exercita mandatul cu loialitate, care ii obliga pe acestia sa se abtina de la orice atitudine care poate afecta pozitia membrului cu privire la chestiuni decise de Consiliu.
A.7 Societatea trebuie să desemneze un secretar al Consiliului responsabil de sprijinirea activității Consiliului.	X		Consiliul de administratie a confirmat in functia de secretar al CA pe d-na Claudia Anghel.
A.8 Raportul anual informeaza dacă a avut loc o evaluare a Consiliului sub conducerea ?		X	Anual, Consiliul de Administratie prezinta raportul de activitate in prima Adunare Generala Ordinara a Actionarilor. Societatea este in curs de implementare a politicilor de evaluare a Consiliului de Administratie, activitatea Consiliului de Administratie analizandu-se in principal de catre AGA.
A.9 Declarația privind guvernanța corporativă trebuie să conțină informații privind numărul de întâlniri ale Consiliului și comitetelor în cursul ultimului an, participarea administratorilor (în persoană și în absență) și un raport al Consiliului și comitetelor cu privire la activitățile acestora.	X		In cursul anului 2018 Consiliul s-a intrunit de 10 ori, toti mebrrii sai fiind prezenti in persoana. Comitetul de Audit isi desfasoara activitatea conform regulamentului de functionare adoptat.
A.10 Raportul anual trebuie să cuprindă informații referitoare la numărul exact de membri independenți din CA .	X		Dintre membrii numiti ai CA, Dl Radu Ovidiu Sarbu .a declarat ca indeplineste conditiile prevazute de reglementarile aplicabile pentru a fi membru independent al Consiliului.
A.11 Societatea detine un comitet de nominalizare format din persoane fără funcții executive, care va conduce procedura nominalizărilor de noi membri în Consiliu și va face recomandări Consiliului.	X		Conform prevederilor regulamentului de functionare al CA, in cazul numirii unui nou membru al CA/reinnoirea mandatelelor, CA va constitui un comitet de nominalizare.
Secțiunea B Sistemul de gestiune a riscului și control intern			
B.1 CA trebuie să înființeze un comitet de audit în care cel puțin un membru trebuie să fie administrator neexecutiv independent. Majoritatea membrilor, incluzând președintele, trebuie să fi dovedit ca au calificare adecvată relevantă pentru funcțiile și responsabilitățile comitetului. Cel puțin un membru al comitetului de audit trebuie să aibă experiența de audit sau contabilitate dovedită și corespunzătoare.	X		Comitetul de Audit este compus din administratori cu experienta de audit sau contabilitate corespunzatoare.
B.2 Președintele comitetului de audit trebuie să fie un membru neexecutiv independent.	X		Dl. Radu Ovidiu Sarbu este administrator independent si a fost numit ca presedinte al Comitetului de Audit din cadrul CA.

Prevederile codului privind GUVERNATA CORPORATIVA	Da	Nu	Motivul pentru neconformitate/Detalii
B.3 În cadrul responsabilităților sale, comitetul de audit trebuie să efectueze o evaluare anuală a sistemului de control intern.	X		Comitetul de Audit isi desfasoara activitatea in conformitate cu regulamentul adoptat inclusiv in ceea ce priveste evaluarea sistemului de control intern.
B.4 Evaluarea trebuie să aibă în vedere eficacitatea și cuprinderea funcției de audit intern, gradul de adecvare al rapoartelor de gestiune a riscului și de control intern prezentate către comitetul de audit al Consiliului, promptitudinea și eficacitatea cu care conducerea executivă soluționează deficiențele sau slăbiciunile identificate în urma controlului intern și prezentarea de rapoarte relevante în atenția CA.	X		Comitetul de Audit a fost constituit si isi desfasoara activitatea in conformitate cu regulamentul adoptat inclusiv in ceea ce priveste evaluarea sistemului de control intern si mecanismele de control intern.
B.5 Comitetul de audit trebuie să evalueze conflictele de interese în legătură cu tranzacțiile societății și ale filialelor acesteia cu părțile afiliate.	X		Comitetul de Audit a fost constituit si isi desfasoara activitatea in conformitate cu regulamentul adoptat inclusiv in ceea ce priveste evaluarea conflictelor de interese in legatura cu tranzactiile societatii si ale filialelor cu partile afiliate.
B.6 Comitetul de audit trebuie să evalueze eficiența sistemului de control intern și a sistemului de gestiune a riscului.	X		Comitetul de Audit a fost constituit si isi desfasoara activitatea in conformitate cu regulamentul adoptat inclusiv in ceea ce priveste analiza eficientei sistemului de control intern si a sistemului de gestiune a riscului.
B.7 Comitetul de audit trebuie să monitorizeze aplicarea standardelor legale și a standardelor de audit intern general acceptate. Comitetul de audit trebuie să primească și să evalueze rapoartele echipei de audit intern.	X		Comitetul de Audit a fost constituit si isi desfasoara activitatea in conformitate cu regulamentul adoptat inclusiv in ceea ce priveste evaluarea aplicarii si respectarii standardelor general acceptate functie caracteristica comitetului de audit.
B.8 Ori de câte ori Codul menționează rapoarte sau analize inițiate de Comitetul de Audit, acestea trebuie urmate de raportări periodice (cel puțin anual) sau ad-hoc care trebuie înaintate ulterior Consiliului.	X		Comitetul de Audit a fost constituit si isi desfasoara activitatea in conformitate cu regulamentul adoptat inclusiv in ceea ce priveste raportarea catre CA in conformitate cu prevederile Codului de Guvernanta Corporativa al BVB.
B.9 Niciunui acționar nu i se poate acorda tratament preferențial fata de alți acționari în legătură cu tranzacții și acorduri încheiate de societate cu acționari și afiliații acestora.	X		Societatea aplica reglementarile in vigoare stabilite atat prin Actele constitutive cat si prin alte reglementari corporative derivate.

Prevederile codului privind GUVERNATA CORPORATIVA	Da	Nu	Motivul pentru neconformitate/ Detalii
B.10 Consiliul trebuie să adopte o politică prin care să se asigure că orice tranzacție a societății cu oricare dintre societățile cu care are relații strânse a carei valoare este egală cu sau mai mare de 5% din activele nete ale societății (conform ultimului raport financiar) este aprobată de CA în urma unei opinii obligatorii a comitetului de audit al Consiliului și dezvăluită în mod corect acționarilor și potențialilor investitori, în măsura în care aceste tranzacții se încadrează în categoria evenimentelor care fac obiectul cerințelor de raportare	X		Comitetul de Audit a fost constituit și își desfășoară activitatea în conformitate cu regulamentul adoptat inclusiv în ceea ce privește emiterea de opinii privind tranzacțiile societății cu societățile aflate în relații strânse, tranzacții cu valoare mai mare de 5% din activele nete ale societății. Prevederile legale de raportare a tranzacțiilor de peste 50.000 Euro încheiate cu persoanele aflate în relații strânse cu societatea sunt considerate suficiente, fiind acoperitoare criteriului de 5% din activele nete ale societății.
B.11. Auditul intern trebuie efectuat de către o divizie separată structural (departamentul de audit intern) din cadrul societății sau prin angajarea unei entități terțe independente	X		Societatea are o structură internă de audit intern.
B.12 În scopul asigurării îndeplinirii funcțiilor principale ale departamentului de audit intern, acesta trebuie să raporteze din punct de vedere funcțional către CA prin intermediul comitetului de audit. În scopuri administrative și în cadrul obligațiilor conducerii de a monitoriza și reduce riscurile, acesta trebuie să raporteze direct directorului general	X		Divizia de audit intern are obligația de raportare către comitetul de audit și CA.
Secțiunea C Justă recompensă și motivare			
C.1 Societatea trebuie să publice pe pagina sa de internet politica de remunerare și să includă în raportul anual o declarație privind implementarea politicii de remunerare în cursul perioadei anuale care face obiectul analizei.	X		Remunerarea membrilor CA se stabilește la numirea membrilor de către AGA iar hotărârile aferente sunt publicate atât pe site-ul web al Societății, pe BVB cât și în Monitorul Oficial.
Secțiunea D Adăugând valoare prin relațiile cu investitorii			
D.1 Societatea trebuie să organizeze un serviciu de Relații cu Investitorii – făcut cunoscut publicului larg prin persoana responsabilă sau ca unitate organizatorică. În afară de informațiile impuse de prevederile legale, societatea trebuie să includă pe pagina sa de internet o secțiune dedicată Relațiilor cu Investitorii, în limbile română și engleză, cu toate informațiile relevante de interes pentru investitori, inclusiv:	X		Societatea are organizat serviciul de relații cu investitorii coordonat de Consilier specializat care gestionează relația cu investitorii. Exista pe site-ul societății www.turbomecanica.ro o secțiune dedicată în care sunt incluse diferite informații referitoare la investitori, structurate în funcție de natura informațiilor respective.

Field Code Changed

Prevederile codului privind GUVERNATA CORPORATIVA	Da	Nu	Motivul pentru neconformitate/ Detalii
D.1.1 Principalele reglementari corporative: actul constitutiv, procedurile privind adunările generale ale acționarilor;	X		
D.1.2 CV-urile profesionale ale membrilor organelor de conducere ale societății, alte angajamente profesionale ale membrilor Consiliului, inclusiv poziții executive și neexecutive în consilii de administrație din societăți sau din instituții non-profit;	X		In prezent exista pe site-ul societatii CV-ul actualizat pentru fiecare membru al CA si al conducerii executive
D.1.3 Rapoartele curente și rapoartele periodice (trimestriale, semestriale și anuale) – cel puțin cele prevăzute la punctul D.8 – inclusiv rapoartele curente cu informații detaliate referitoare la neconformitatea cu prezentul Cod;	X		
D.1.4 Informații referitoare la adunările generale ale acționarilor: ordinea de zi și materialele informative; procedura de alegere a membrilor Consiliului inclusiv hotărârile adoptate;	X		Informatiile prevazute de lege sunt publicate pe pagina de internet a Societatii. Urmeaza sa fie implementati pasii necesari conform Regulamentului CA cu privire la aspectele referitoare la: procedura de alegere a membrilor Consiliului; argumentele care sustin propunerile de candidati pentru alegerea in Consiliu, impreuna cu CV-urile profesionale ale acestora.
D.1.5 Informații privind evenimentele corporative, cum ar fi plata dividendelor și a altor distribuiri către acționari, sau alte evenimente care conduc la dobândirea sau limitarea drepturilor unui acționar, inclusiv termenele limită și principiile aplicate acestor operațiuni. Informațiile respective vor fi publicate într-un termen care să le permită investitorilor să adopte decizii de investiții;	X		Toate informatiile legate de plata dividendelor sunt publicate pe pagina de internet a societatii ca si in cadrul raportarilor curente.
D.1.6 Numele și datele de contact ale unei persoane care va putea să furnizeze, la cerere, informații relevante;	X		
D.1.7 Prezentările societății (de ex., prezentările pentru investitori, prezentările privind rezultatele trimestriale, etc.), situațiile financiare (trimestriale, semestriale, anuale), rapoartele de audit și rapoartele anuale.	X		Societatea publica toate informatiile prevazute de lege inclusiv raportarile in sectiunea dedicata de pe Siteul BVB si pe site-ul propriu.

Prevederile codului privind GUVERNATA CORPORATIVA	Da	Nu	Motivul pentru neconformitate/ Detalii
D.2 Societatea va avea o politică privind distribuția anuală de dividende sau alte beneficii către acționari, propusă de Directorul General sau de Directorat și adoptată de Consiliu, sub forma unui set de linii directoare pe care societatea intenționează să le urmeze cu privire la distribuirea profitului net. Principiile politicii anuale de distribuție către acționari vor fi publicate pe pagina de internet a societății.	X		Societatea a adoptat pentru fiecare distribuire de dividend politica si procedurile de distribuire a dividendelor dar datorita situatiei economice fluctuante si mai ales a incertitudinilor legate de domeniul de aparare si/sau aeronautic este dificil de stabilit o politica pe termen lung cu privire la distribuirea anuala a dividendelor. In masura in care s-a inregistrat profit net distribuibil sub forma de dividend si in masura in care s-au acoperit pierderile din exercitiile financiare precedente, societatea a dat dovada de consecventa si predictibilitate in alocarea de dividende atunci cand profitul societatii a permis acest lucru.
D.3 Societatea va adopta o politică în legătură cu previziunile, fie că acestea sunt făcute publice sau nu. Politica privind previziunile va stabili frecvența, perioada avută în vedere și conținutul previziunilor. Dacă sunt publicate, previziunile pot fi incluse numai în rapoartele anuale, semestriale sau trimestriale.		X	Societatea nu a putut in mod obiectiv sa adopte o politica privind previziunile care sa stabileasca frecventa, perioada si continutul acestora, daca sa fie facute publice sau nu, datorita situatiei economice fluctuante si mai ales a incertitudinilor legate de domeniul de aparare si/sau aeronautic. Rapoartele anuale ale administratorilor si publicate anual in cadrul bugetului de venituri si cheltuieli contin previziunile si estimarile organelor de conducere ale societatii in acest sens.
D.4 Regulile adunărilor generale ale acționarilor nu trebuie să limiteze participarea acționarilor la adunările generale și exercitarea drepturilor acestora. Modificările regulilor vor intra în vigoare, cel mai devreme, începând cu următoarea adunare a acționarilor.	X		
D.5 Auditorii externi vor fi prezenți la adunarea generală a acționarilor atunci când rapoartele lor sunt prezentate în cadrul acestor adunări.	X		
D.6 Consiliul va prezenta adunării generale anuale a acționarilor o scurta apreciere asupra sistemelor de control intern și de gestiune a riscurilor semnificative, precum și opinii asupra unor chestiuni supuse deciziei adunării generale.	X		Conform regulamentului CA raportul anual contine o scurta apreciere a sistemelor de control intern si de gestiune a riscurilor semnificative

Prevederile codului privind GUVERNATA CORPORATIVA	Da	Nu	Motivul pentru neconformitate/Detalii
D.7 Orice specialist, consultant, expert sau analist financiar poate participa la adunarea acționarilor în baza unei invitații prealabile din partea Consiliului. Jurnaliștii acreditați pot, de asemenea, să participe la adunarea generală a acționarilor, cu excepția cazului în care Președintele Consiliului hotărăște în alt sens.	X		
D.8 Rapoartele financiare trimestriale și semestriale vor include informații atât în limba română cât și în limba engleză referitoare la factorii cheie care influențează modificări în nivelul vânzărilor, al profitului operațional, profitului net și al altor indicatori financiari relevanți, atât de la un trimestru la altul cât și de la un an la altul.	X		Toate raportările financiare sunt publicate atât în limba română cât și în limba engleză
D.9 O societate va organiza cel puțin două ședințe/teleconferințe cu analiștii și investitorii în fiecare an. Informațiile prezentate cu aceste ocazii vor fi publicate în secțiunea relații cu investitorii a paginii de internet a societății la data ședințelor/teleconferințelor.	x		Calendarul financiar prevede organizarea de întâlniri cu analiștii și investitorii în mod special cu ocazia publicării situațiilor financiare anuale (ca material pentru AGOA) și a situațiilor financiare semestriale.
D.10 În cazul în care o societate susține diferite forme de expresie artistică și culturală, activități sportive, activități educative sau științifice și consideră că impactul acestora asupra caracterului inovator și competitivității societății fac parte din misiunea și strategia sa de dezvoltare, va publica politica cu privire la activitatea sa în acest domeniu.		X	Societatea nu a putut adopta și publica o politică de sprijinire a formelor de expresie artistică și culturală, a activităților sportive, educationale și științifice, datorită situației economice fluctuante și mai ales a incertitudinilor legate de domeniul de apărare și/sau aeronautic. Totuși, numeroase acțiuni de sprijinire a domeniilor de mai sus au fost realizate așa cum rezulta și din situațiile financiare ale societății.

2. Informatii de raportat aferente prevederilor individuale ale Codului de Governanta Corporativa

A. Responsabilitatile Consiliului de administratie (CA)

Turbomecanica este o societate care funcționează în conformitate cu Legea societăților comerciale nr. 31/1990, modificată și completată. Societatea a făcut parte din oferta publică inițiată de Guvernul României în anul 1995, sub denumirea de "Program de Privatizare în Masă". În urma acestui program Societatea a îndeplinit condițiile de listare pe piața reglementată **Bursa de Valori București (BVB)**, unde a fost listată în data 07.10.1998.

În calitate de emitent Societatea se conformează prevederilor Legii 24/2017, privind piața de capital, și a regulamentelor specifice emise de Comisia Națională de Valori Mobiliare (CNVM) în baza numitei legi.

Societatea este administrată de un Consiliu de Administratie, alcatuit din 5 (cinci) administratori, numiti de Adunarea Generala Ordinara a Actionarilor din data de 25.04.2016 pe o perioadă de 4 ani, cu posibilitatea de a fi realesi. Dintre acesti membrii numiti de Adunarea Generala Ordinara a Actionarilor, membrii consiliului vor alege un Presedinte si un Vicepresedinte. Presedintele este si Directorul General al Societatii.

Consiliul de Administratie este condus de Presedinte, sau, in lipsa acestuia, de catre Vicepresedinte, avand aceleasi drepturi ca Presedintele in functie.

Dintre cei 5 membri ai Consiliului de Administratie unul este si administrator executiv – presedintele Director General – iar restul sunt neexecutivi. Dl Radu Ovidiu Sarbu s-a declarat administrator independent indeplinind criteriile precizate de CGC al BVB la punctele A41-A49.

Administratorii în functie la data de 31.12.2016

Nume	Funcția	Anul primei alegeri	Anul expirării prezentului mandat
Radu Viehmann	Președinte, Director General	2000	2020
Dana Maria Ciorapciu	Administrator neexecutiv	2006	2020
Radu Ovidiu Sarbu	Administrator neexecutiv independent	2016	2020
Grigore Florescu	Administrator neexecutiv	2006	2020
Henriette Spinka	Administrator neexecutiv	2008	2020

Obligatiile si raspunerile administratorilor sunt reglementate de dispozitiile referitoare la mandat si de cele special prevazute in materie de societati comerciale. In plus fata de aceasta, Societatea adopta Regulamentul de functionare al CA in care se detaliaza principalele atributii, modul de organizare, comitetele ca si politicile ce trebuie implementate si supravegheate in aplicare de catre CA.

Regulamentul CA prevede regulile aplicabile de catre CA in vederea gestionarii conflictelor de interese in Capitolul F al Regulamentului CA.

Membrii Consiliului de Administratie, inclusiv Presedintele, pot delega puterile de reprezentare/si sau decizie catre Directori ai societatii, numiti dintre administratori sau din afara Consiliului.

Membrii CA au adoptat voluntar și autoimpus CGC al BVB, au aprobat regulamentul de Governanta Corporativa, care se găsește pe pagina web a societății www.turbomecanica.ro și raportează către BVB stadiul conformării cu Codul de Governanta Corporativa al Bursei de Valori Bucuresti. TMB a depus și va depune eforturile profesionale, legale și administrative necesare pentru a asigura alinierea la prevederile noului Cod de Governanta Corporativa al Bursei de Valori Bucuresti și prezentarea transparentă a acestor rezultate.

Competențele și responsabilitățile CA sunt cele prevăzute în RGC și în Regulamentul de functionare al Consiliului de administratie. Președintele CA deține și funcția de director general al Societății.

Field Code Changed

Au fost formate trei comitete de lucru de către CA, după cum urmează: comitet de audit, comitet de nominalizare și comitet de remunerare. Majoritatea acestor comitete sunt formate din membrii neexecutivi ai CA.

Calificarea și experiența profesională a administratorilor este prezentată în CV-urile care pot fi accesate pe pagina web a Societății www.turbomecanica.ro.

Participarea administratorilor la capitalul social al TMB la 31.12.2018

Nume	Funcția	Nr. acțiuni	% din capitalul social
Radu Viehmann	Președinte, Director General	95.758.800	25.9198
Dana Maria Ciorapciu	Administrator neexecutiv	56.003.876	15.1590
Radu Ovidiu Sarbu	Administrator neexecutiv independent	-	-
Grigore Florescu	Administrator neexecutiv	-	-
Henriette Spinka	Administrator neexecutiv	610.000	0.1626

În cursul anului 2018, CA s-a întrunit în 10 sedințe, cel puțin două sedințe pe fiecare trimestru, în prezența a 4-5 dintre membrii săi – și a adoptat decizii care îi permit să își îndeplinească atribuțiile de o manieră eficientă și eficientă. Astfel, la întrunirile sale, CA a analizat rezultatele financiare obținute în perioada de raportare și cumulat de la începutul anului, ca și performanța economică în raport cu bugetul și cu perioada similară a anului trecut. Politica de remunerare a administratorilor aplicată până în prezent este bazată pe legislația națională în vigoare. Administratorii au încheiat contracte de mandat, în care este stabilită o indemnizație fixă. Modelul de contract se poate accesa pe pagina web a societății www.turbomecanica.ro. Nu există o componentă variabilă de remunerare sau alte forme de recompensare pentru administratori. În vederea remunerării pe principii de eficiență și performanță a membrilor conducerii executive a fost creat un Comitet de Remunerare în cadrul CA.

B. Sistemul de gestiune al riscului și controlul intern

În conformitate cu prevederile legale, situațiile financiar-contabile și cele privind operațiunile TMB sunt auditate de **Deloitte Audit S.R.L**, auditor financiar independent, numit de adunarea generală a acționarilor din 14.11.2017 pentru o perioadă de 4 ani.

Gestiunea riscului și controlul intern s-au realizat până în acest moment direct de către departamentul specializat din cadrul Societății și de către CA.

Controlul intern se exercită în permanență prin autocontrol și control în lanț pe diverse nivele ierarhice, acestea din urmă putând fi gestionate periodic prin verificări planificate. Controlul intern se aplică pe tot parcursul operațiunilor desfășurate de entitate, astfel :

- Anterior realizării operațiunilor, cu ocazia elaborării bugetului, ceea ce va permite, ulterior realizării operațiunilor, controlul bugetar;
- În timpul operațiunilor, de exemplu, sub aspectul determinării procentului de realizare fizică a producției în curs de execuție sau a procentului de rebuturi înregistrate;
- După finalizarea operațiunilor, caz în care verificarea este destinată, de exemplu, să analizeze rentabilitatea operațiunilor și să constate existența conformității sau a eventualelor anomalii, care trebuie corectate.
- Activitățile de control curente sunt : observarea, compararea, aprobarea, raportarea, coordonarea, verificarea, analiza, autorizarea, supervizarea, examinarea, separarea funcțiilor, monitorizarea.

Comitetul de Audit a fost constituit si isi desfasoara activitatea in conformitate cu regulamentul adoptat.

Societatea a realizat toate aspectele legate de gestiunea conflictelor de interese, publicitatea tranzactiilor, auditul, tratamentul egal al actionarilor in cadrul activitatii curente a Societatii, aprobarea tranzactiilor cu actionarii de catre CA sub supravegherea CA si in stricta conformitate cu prevederile legale aplicabile societatilor ale caror actiuni sunt tranzactionate pe o piata reglementata.

De asemenea, in ceea ce priveste auditul intern, Societatea a implementat politicile si conditiile prevazute de lege.

C. Justa motivare si recompense si motivare

Avand in vedere dimensiunea corporativa a societatii pana la aceasta data, politica de remunerare nu a fost adoptata avand in vedere faptul ca remuneratia membrilor CA a fost stabilita de catre Adunarea Generala la un nivel similar celor existente pe piata.

D. Adaugand valoare pentru relatiile cu investitorii

Societatea detine o pagina de internet cu sectiune dedicata relatiei cu investitorii al carei continut urmeaza a fi actualizat conform prevederilor Regulamentului CA si al Codului de Guvernanta Corporativa.

Societatea publica pe pagina sa de internet toate informatiile cu privire la adunarile generale, conditiile de participare, documente, etc, rapoartele curente, evenimentele corporative, inclusiv plata dividendelor.

Societatea nu a adoptat pana in acest moment o politica de plata a dividendelor, dar a demonstrat constanta si previzibilitate in ceea ce priveste plata acestora.

Sectiunea dedicata, contine informatii cu privire la conducerea societatii, membrii Consiliului de Administratie, datele de contact ale persoanei responsabile de relatiile cu investitorii.

Societatea invita la cerere, specialisti, consultantii sau experti ca si jurnalisti acreditati la sedintele AGA, in masura in care Presedintele Consiliului va considera adecvat, si organizeaza doua intalniri cu analistii si investitorii in fiecare an.

DIRECTOR GENERAL
Ing. RADU VIEHMANN

Semnătura _____

Data 21 Martie 2019

TURBOMECHANICA

Bd. Iuliu Maniu Nr. 244 Sector 6 Cod Poștal 061126 București – Romania

Tel.: (+4) 021 434 32 06; (+4) 021 434 07 41 Fax: (+4) 021 434 07 94

Identificator Unic la Nivel european (EUID): ROONRC.J40/533/1991

Cod Registrul Comerțului J40/533/1991

Cod Fiscal RO3156315 Cod Unic de Înregistrare 3156315

Capital Social subscris integral vărsat 36.944.247,50 RON

www.turbomecanica.ro; e-mail: office@turbomecanica.ro

Field Code Changed

Field Code Changed

Nr.: Data: 21 martie 2019

Subiect: DECLARATIE

Ing. Radu Viehmann Presedintele Consiliului de Administratie si Director General imi asum raspunderea pentru intocmirea raportarilor contabile la 31.12.2018.

Declaram ca toate politicile contabile utilizate de TURBOMECHANICA S.A. pentru intocmirea raportarilor contabile la 31.12.2018 sunt in conformitate cu Legea contabilitatii nr. 82/1991 republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, cu O.M.F.P. nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară si Ordinul nr. 10/2019 privind principalele aspecte legate de intocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice și pentru reglementarea unor aspecte contabile

Field Code Changed

Field Code Changed

Confirmam ca in cursul anului 2018 nu au fost cazuri de incalcari sau posibile cazuri de neconformitate cu legi sau reglementari care ar putea influenta semnificativ raportarile contabile.

Declaram ca raportarile contabile la 31 decembrie 2018 ale TURBOMECHANICA S.A. ofera o imagine fidela a pozitiei financiare, performantei financiare si a celorlate informatii referitoare la activitatea desfasurata in perioada 01.01.2018 – 31.12.2018.

Declaram ca TURBOMECHANICA SA isi desfasoara activitatea in conditii de continuitate, nu intentioneaza si nici nu are nevoie sa lichideze sau sa reduca in mod semnificativ volumul activitatii sale ca urmare a:

- pierderii unor clienti importanti,
- aplicarii unui plan de restructurare,
- platilor restante,
- nerespectarii conventiilor de esalonare,
- problemelor de lichiditate, litigiilor in calitate de parat si reclamant cu actionarii, debitorii, creditorii semnificativi, organele statului, de revendicare,
- riscului de sector, de piata,
- altor factori.

Declaram ca membrii conducerii nu au cunostinta de incertitudini semnificative legate de evenimente sau conditii care pot cauza indoieli semnificative asupra capacitatii intreprinderii de a-si continua activitatea.

DIRECTOR GENERAL,

Ing.
VIEHMANN RADU

DIRECTOR ECONOMIC-COMERCIAL,

Ec.
ION DINCA